

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SLOVENE

Naši izseljenci

Sedanja svetovna gospodarska kriza in edanje svetovne politične razmere so tudi naše izseljenstvo privedle v popolnoma nove razmere, kakršnih še ni bilo. Predvsem so vse države zaprle svoje meje za vsako priseljevanje. Še domači delovni moči ne morejo zaposliti, nikar da bi večali svojo brezposelnost še z našimi naseljenimi. Še več. Vse države težko skrbijo za lastne brezposelne milijone. Zato gledajo vse na to, kako bi se kar najhitreje iznebile tujcev. Ako so vezane z delavskimi recipročnimi pogodbami, to ni tako lahko, ker bi isto naredile tudi druge države, katerim bi vrnilo izseljence. Zato pa vse skušajo najti razne pretežve, da bi izgon tujcev opravile.

Te razmere so pa težko zadele izseljence. Iz vseh naših naselbin dobivamo zato žalostna poročila o šikanah, katerim so naši ljudje izpostavljeni skoraj brez vsakega varstva in zaščite.

Pri teh razmerah pa ni čudno, če je zavnetelo vsesplošno denuncijantstvo najpodlejšše vrste. Deloma vrše ta podli posel domačini, deloma, pa žalost, pa tudi lastni rojaki. Ti zadnji vrše ta nizkotni posel ali iz omejene nevednosti, deloma pa tudi iz sebičnosti, ker si upajo s tem zasigurati zaupanje tujih oblasti in delodajalcev.

Iz Nemčije je Družba sv. Rafaela dobila že več takih žalostnih poročil. Posebno hudo so tam udarjeni katoliško prepričani izseljenci, zlasti delavci, organizirani v katoliških društvih sv. Barbare. Primerili so se slučaj, da so jih akatoliško usmerjeni rojaki denuncirali hitlerjanskim oblastem, da so protidržavni, ker so preveč jugoslovanski. Med njimi je pa tudi več narodnih renegatov, ki so se tako pomčili, da sovražijo lastne rojake, ki se švedajo svoje narodnosti. Tako nam poročajo, da je v več društvenih lokalov, kjer so zborovala ta društva, udrila policija in uvedla strogo preiskavo. Seveda so zlasti odborniki prišli v večje težave in neprimike. Nekatera društva so bila denuncirana kot komunistična. Še celo sam g. svetnik Tensundern, Nemec, je imel sitnosti. Seveda se je povsodi izkazala nedolžnost teh društev, ki so vse drugo, samo komunistična ne.

Pa še več. Tam se je med naseljenici iz bivše Avstrije ustanovil neki Allösterreichischer Verein, ki dela za restavracijo bivše Avstrije. Tudi več slovenskih odpadnikov je pristopilo v to društvo. Med njimi tudi več katoliških rojakov. Ti so pa potom društva povzročili v cerkvenih krogih nezaupanje do Slovencev, češ, da niso dobri katoličani, ker baje delajo za pravoslavlje. Zato so jim v več župnijah prepovedali zborovanja v cerkvenih dvoranh. Da, celo tako daleč je prišlo, da so jim prepovedali skupno udeležbo z zastavami pri letošnjih procesijah sv. Rešnjega Telesa, katerih so se do sedaj udeleževali nemoteno vsa dolga leta, odkar obstoje. Skoraj povsodi so jim prepovedali slovensko glasno molitev in petje.

Da te težke razmere porazno vplivajo na katoliško in narodno društveno delovanje naših ljudi, da porazno vplivajo v marsikaterem slučaju tudi na njih versko življenje in prepričanje, je jasno. Tako n. pr. je bil aretiran letos predsednik Zveze katoliških društev sv. Barbare g. Lindič in več drugih.

V Franciji še ni prišlo tako daleč. Tam je globoka zavednost Mosellskih katoličanov velika dovolj, da bi tako delovanje našlo odmeva pri domačih ali pri duhovnikih ali pri laiki. Nastale so pa zato kaj težke razmere med jugoslovanskimi naseljenici samimi. List »Rafael« poroča silno žalostne stvari. Tam so nastopili elementi, ki hočejo katoliška društva, katere so si katoliški izseljenci in naši izseljeniški misijonarji ustanovili z velikimi žrtvami in jih s še večjimi vzdrževali, uničiti na ta način, da jih silijo k združenju z nekatoliško namerjenimi društvami. Oba francoska izseljeniška misijonarja g. Skebe in Svele, sta se zato postavila krepko v bran za ta društva. Radi tega svojega odločnega nastopa sta pa postala predmet prav nagnusnih napadov in denunciacij. Izdala sta že dve spomenici na naše poslanstvo v Parizu in na ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje v Belgadu in prosila varstva in zaščite.

Pa tudi med seboj se rojaki denuncirajo, in sicer največ pri delodajalcih. »Rafael« poroča o slučajih, da sta dva rojaka drug drugega denuncirala kot komunisti, zato pa oba izgubila delo. Tako je tudi naše izseljenstvo vse zbegano.

V Južni Ameriki ni dosti bolje. Iz Brazilije že več let dobivamo neprestane tožbe enega društva proti drugemu. Drug drugega obmetavajo z obtožbami kot »izdajalci«, »protidržavni elementi« itd.

Posebno hudo je v Argentini. Dosedaj naši Slovenci niso imeli svojega duhovnika. Zato so bili versko in organizatorično skrajno zanemarjeni. Letos spomladi se jih je usmilil g. Josip Kastelic, bivši izseljeniški misijonar v Franciji, in je odšel tja z velikanskimi osebnimi žrtvami. Tja so prišle tudi slovenske šolske sestre. Argentinski dobrotniki so jim ponudili za začetek več posestev, hiš in farm, kjer bi se lahko naselile. V začetku bi sprejele karitativno delo, gospodinjke šole in podkrevni dekle med Argentinci. Počas bi se naselile tudi po slovenskih in hrvatskih naselbinah in začele skrbeti za narodno in versko vzgojo tudi med njimi. Vse je bilo lepo napelano. Argentinska vlada jim je z veseljem dovolila vstop v državo, in sicer brezplačno. Toda našli so se tudi tu verski odpadniki, ki so se uprli kakor duhovniki, tako tudi duhovni sestra. Začeli so denuncirati sestre in duhovnika in jim podtikati namene, katerih nikdar niso imeli. In tako so nastale velike zapreke za izselitev slovenskih šolskih sester v Argentini. Poslanstvo v Buenos Airesu, ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je moralo posredovati, da so vendar, s težavo, dobile vizum.

Ožje volitve v Španiji

Konec belo-rdečega terorja

Dosedanji volilni izidi zagotavljajo vlado brez socialistov in brez svobodomiselncev

Pariz, 2. dec. Vesti, ki prihajajo iz Madrida, naznanjajo za nedeljo še ostrejšo volilno borbo. Kakšen je dejanski položaj, ki je nastal v državi po volitvah 19. novembra, kaže že dejstvo, da se vlada do zadnjega trenutka ni upala objaviti natančnih podatkov o izidu volitev. Šele včeraj je bilo izdano prvo uradno poročilo in danes zjutraj ob 1.30 drugo. Vlada se je bala, da ne bi resnica o izidu volitev še bolj razburila levičarskih strank, ki se že itak skušajo rešiti s terorjem.

Pri prvem glasovanju je bilo izvoljenih 368 poslancev in sicer:

Centrum: 77 radikalov (Lerroux), 14 konservativnih republikancev (Maura), 5 članov radikalnih socialistov, 9 liberalnih demokratov, 2 neodvisna radikalna socialisti, 27 katalonska liga (Cabo).

Levica: 1 član katalonske socialistične zveze, 1 federalist, 23 članov katalonske levice (Esquerro), 27 socialistov, 6 republikancev (Azana), 1 naprednjak.

Desnica: 12 neodvisnih republikancev, 67 članov narodno akcije, 80 agrarcev, 11 Baskov, 11 tradicionalistov in monarhistov; 2 člana brez vsake pripadnosti. Centrum ima torej okoli 130 mandatov, desnica 180 in levica 60.

Pri drugem glasovanju bo treba izvoliti še 99 poslancev.

Iz teh službenih podatkov še bolj odseva poraz levice. Socialisti, republikanska akcija Azana, katalonska Esquerro, neodvisni socialisti in federalisti imajo torej skupno komaj 60 mandatov. Tako jim ne preostane nikako upanje več, da bi se po pravni poti priborili do oblasti. Zato so iskali drugo rešitev.

Socialistični minister Botella Asensi, ki je upravljal ministrstvo pravde, je zahteval, naj bi se volitve razveljavile, češ, da njihov izid nikakor ne izraža resnične volje španskega naroda. Skliče naj se zopet ustavodajna skupščina, ki je edina pooblaščen, da govori v imenu španskega ljudstva. Minister Botella Asensi je menil, da bo izval vladno krizo z grožnjo, da odstopi v primeru, da bi vlada ne vpoštevala njegovega predloga. Toda v svojih računih se je zmotil. Na zgodovinski seji, kateri je prisostvoval tudi sam predsednik republike Zamora, je vlada zavrnila predlog ministra pravde, češ da bi razveljavljanje volitev pomenilo pravi državni udar. Vladi je prišla do zaključka, da je dolžna vpoštevali voljo španskega ljudstva, kakršna je prišla do izraza 19. novembra; njena dolžnost je, da varuje volilno svobodo.

Tudi vladna kriza ni nastopila, pač pa je samo g. Botella Asensi izvedel svojo grožnjo in odstopil. Predsednik republike je njegovo ostavko vzel na znanje in zadevo je bilo lahko likvidirati, ker so vsi ostali ministri ostali v vladi.

Poročila z dežele govorijo o terorju levičarjev. Tako so n. pr. v Toledu proglasile delavske organizacije splošno stavko v vsej deželi. V Barceloni stavkajo še vedno tramvajski uslužbenci. Prišlo je na več krajih do spopadov in atentatov. Bomba je razmesarila 8-letnega dečka. Tudi nekateri skrajni desničarji razgrajajo. Tako so v mestecu Viani demonstrirali tradicionalisti proti republiki, noseč na čelu monarhistično zastavo.

Če potečejo jutrišnje volitve količnik normalno, ne bo njihov izid spremenil položaja, ki so ga ustvarile volitve 19. novembra. Desnica ni dovolj močna, da bi prevzela vlado. Poleg tega ni tudi dovolj enotna, ker so se n. pr. nekateri stranke, kakor agrarci in katalonska liga, izjavile za republiko, medtem ko druge nebojo v tem pogledu zavzeti še stališča ali pa so monarhistične. Katoliška »Accion Popular« je pripravljena na kompromis z Lerrouxom in bi njegovo vlado trpela. Prav Lerroux je kot načelnik najmočnejše skupine sredine (radikalov) moč bodočnosti. Okoli njega se bo po vsej verjetnosti zbrala bodoča mešana vlada. Lerroux sam je odbil sodelovanje s socialisti, zato bo moral iskati zaslonbo na desnici. To velja seveda vedno za primer, da se dosedanji položaj ne izpremeni. Če bi skrajna desnica s kakršnokoli prenapetostjo gesto postavila na dnevni red vprašanje republike, potem bi se republikanska stranka prav gotovo zopet zedinila.

Intrige okrog Podonavja

Litvinov v Rimu

Zakaj ga je povabil k sebi Mussolini?

Neapel, 2. dec. AA. Veleparnik »Conte di Savoia«, s katerim se je pripeljal sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov iz Newyorka, je pristal danes ob 10.30 ob pomolu Bovarello. Litvinov se takoj napoti v hotel. Spremljala sta ga poslanik Potemkin in grof Senni. Sovjetski komisar za zunanje zadeve je kosil v Sorentu, v Rim pa odpotuje ob 17.

Pristopite paktu štirih

Zeneva, 2. dec. »Journal de Geneve« priobčuje značilna izjavljanja o Mussolinijevih namelih v zvezi s prihodom sovjetskega zunanjega ministra Litvinova v Rim. Mussolini je stavil predloge za revizijo pravil Zveze narodov. Tudi v Zvezo naj bi se vrnil sistem pakta četvorice. Poleg širšega Sveta Zveze narodov naj bi obstojal ožji svet, v katerem bi imele glavno besedo velesile. V ta svet naj bi ne prišle samo Anglija, Francija, Nemčija in Italija, temveč tudi Sovjetska Rusija. Dozdaj sta bili v Zvezi narodov Italija in Nemčija osamljeni, Francija je vedno našla oporo drugih držav; prav tako so Anglijo podpirali dominioni. Italija hoče zdaj priti iz dosedanje osamljenosti s tem, da bi privabila v Zvezo Sovjetsko Rusijo in seveda tudi Nemčijo. Nemčiji je treba olajšati povratek v Zenevo s tem,

Stalin na umiku - pred kmeti

Moskva, 2. dec. dec. b. Uradno se poroča, da je izšla naredba centralnega komiteja komunistične stranke, ki sta jo podpisala Molotov in Stalin. Po tej naredbi se dopušča kmetom iz tatarske, krimске in bastirske avtonomne sovjetske republike, da na področju teh republik lahko neomejeno prodajajo svoje žito, ker so izpolnili svoje obveznosti z ozirom na letni načrt tako v pogledu dobave žita kot tudi zasejanja površine z ozimino.

ELIX izdrživa
sijalica

Edino naše izseljenišтво v Severni Ameriki in Holandiji se lepo in mirno razvija kakor do sedaj. Tu ni toliko teh težav, razen težke brezposelnosti, ki je zavlada tudi med njimi.

Da vse te nezdružne razmere porazno vplivajo predvsem tudi na versko življenje naših izseljencev, je samo naravno. Naši izseljeniški misijonarji so neenkrat prišli v velikanske težave. Že do sedaj je zahtevalo to njihovo misijonstvo ogromne žrtve in nadčloveško delo. Sedaj je to še težje. Samo njih občasna vreden idealizem in ljubezen do neumrjočih duš svojih izseljencev jih drži, da vztrajajo. Da morejo vršiti svojo vzvišeno misijo na svojem narodu, so primorani vršiti razne službe tudi za tujce, da si tako zaslužijo kruha in strehe. Plače ali podpore, katere so preje dobivali, noben več ne dobiva. Družba sv. Rafaela bi jih rada podpirala, pa nima sredstev. Da bi se kaj več podpore nabralo tu doma, sta oba naša škofa ustanovila vsak pri svojem ordinariatu poseben »škofijski izseljeniški sklad«, v katerega se stekajo vsi darovi po cerkvah in vsi darovi duhovnikov. Pa kaj, ko je to tako malo!

In zdaj še naš jug. Po Srbiji imamo na tisoče svojih ljudi, bodisi kolonistov po kmetijah, bodisi delavcev po rudnikih in tovarnah, bodisi slovenskih služkinj po mestih. Brez vsake verske oskrbe so skoraj, ker so kato-

da se revidirajo pravila Zveze narodov. Mussolini je posebno na sru § 19, ki omogoča revizijo samo v primeru soglasnosti. Mussolini ne želi revizije toliko radi tega, da bi se lahko polastil Dalmacije, kolikor za to, da bi lahko izvedel popolno reorganizacijo Podonavja v škodo slovenskih držav. Italija se zanima v prvi vrsti za Madjarsko in bi rada posebno revizijo trianonske pogodbe. Anglija bi takšni reviziji ne bila prav nasprotna. Toda glede vprašanja revizije bi med Italijo in Nemčijo nastale težave, ker bi Italija rada izvedla revizijo samo sebi v prid in ne bi pristala na popravilo tirolske meje.

Mussolini je povabil Litvinova v Rim prav za-

„Zločin nad Irsko“

Angleška vlada hoče poslati ultimatum

Pariz, 2. dec. AA. Iz Dublina poročajo, da je imel de Valera v svojem volilnem okrožju South Dawn govor, v katerem je med drugim dejal:

Razdelitev Irske v dve državi je brez dvoma najhujši zločin, ki ga je dozdaj zagrešila Anglija proti Irski. Politična manjšina, tudi če je homogena, nima pravice, da se odepi od matere domovine, v kateri so Irci v večini. Razdelitev zemlje, ki nasprotuje prirodnemu redu, ne more dolgo trajati. Gospodarski interesi Irske zahtevajo zato, da tvori vsa Irska enotni gospodarski in carinski sistem.

London, 2. dec. b. Jutranji listi poročajo, da je spor med Anglijo in svobodno irsko državo atopil v odločno fazo. Trdi se namreč, da je De Valera formalno sporočil angleški vladi, da ni niti govora o kakšni spremembi sedanje irske politike. Irska bo nadaljevala svojo politiko tako dolgo, dokler se ne proglasi za popolnoma svobodno državo.

V tej zadevi bo govoril jutri v poslanski zbornici državni tajnik za dominijone Thomas. Njegova izjava, ki bo odgovor irski vladi, bo ultimativna in bo Irsko postavil pred dve vprašanji: da se razpiše volitve in da narod izjavi, ali prizna suverenost angleškega kralja, ali pa da irska država

izstopi iz zveze britskih držav. V tem zadnjem slučaju se bo takoj sklicala konferenca britskega imperija in milijoni Ircev, ki so danes v Angliji in v ostalih dominijonih, bodo izgubili angleško državljanstvo in bodo izgnani na irsko področje.

✱

Izjava nove francoske vlade

Pariz, 2. dec. Danes popoldne se bo zbornica predstavila novi francoski vladi. Deklaracija, ki jo bo prečital predsednik vlade, bo zelo kratka, saj vsebuje jedra tri s strojem pisane strani. Novi ministrski predsednik Chautemps bo takoj po prečitani izjavi vladne izjave prosil, da se debata odlogi o vseh vprašanjih političnega značaja. Po sklepih, ki so jih razni klubi storili na današnjih in včerajšnjih sejah, se lahko računa, da vlada ne bo naltela na nobene resne težkoče od nobene strani. Chautemps namerava predložiti zbornici svoj finančni program, za katerega bo zahteval nujnost. Sam voditelj desničarskega centra, ki je najhujši nasprotnik dosedanje vlade g. Tardieu, ki je napovedal zelo oster nastop proti vladi, je baje sklenil, da danes ne govori.

nikogar, ki bi jih reševal. Za enega pogana aprepornjenca pa nam tisoč odpadejo.

Sv. Cerkev zato silno želi, da bi katoliški narodi skrbeli tudi za svoje izseljence. Velikokrat so se zadnjih 30 let oglasili papeži s prekrasnimi pismi na katoliške narode in jih bodrili k temu delu. Družbo sv. Rafaela so oboževali z velikimi odpuštki za vse, ki v njej vršijo to delo.

Danes 3. decembra, prvo adventno nedeljo, imamo tudi letos izseljeniško nedeljo, ko Družba sv. Rafaela zopet stopa pred narod in ga opozarja na to ogromno domače misijonsko polje, na kričeče verske potrebe naših izseljencev in prosi zanimanja za izseljeniško vprašanje, prosi darov, da bi mogla kaj več storiti za nje.

Ali bo imela ta nedelja letos boljše uspeh kot lani? Dal Bog, da bi ga imela!

Zaključimo te besede s trditvijo: Nikdar v zgodovini naš narod še ni bil v položaju, kakor je danes, da bi toliko tisočev njih članov bilo tako ogroženih in svoji veri, še v luteranski dobji morda ne tako. Zato pa je gotovo, da naš narod v vsej svoji zgodovini pred Bogom in pred svojo vestjo in pred svojim potomstvom ni imel tako velike in odgovorne naloge, kakor jo ima danes glede svojih izseljencev.

Se bo zavedel te svoje velike naloge, pa tudi te svoje velike odgovornosti? P. K. Z.

Kriza nemškega protestantizma

Monako, 30. nov.

Nobenega dvoma ni, da se danes nahaja protestantizem nemških dežel v tako hudi krizi, kakor se še ni od Lutrovih časov. Vendar pa je za lažje umevanje tega, kar mislim povedati, treba nekoliko uvoda.

Mnogo se je zadnje čase po glasbihih protestantov citiral stavek, ki naj bi ga izgovoril papež Benedikt XV. ob zloemu Nemčije v svetovni vojni: »Luter je izgubil vojno.« Ni mi bilo mogoče kontrolirati, če je Benedikt v resnici kdaj izgovoril omenjene besede. Dejstvo pa je, da jako ločno označujejo položaj protestantizma po vojni. Nemški luterani so bili vsa stoletja tesno navezani na vaskokratno državo, oziroma politično oblast. Vvrti so »državno vero«, in iz tega sledi tudi vse koristi in privilegije za sebe. S padcem Hohenzollernov je bil protestantizem v jedno zadet. Z republiko si ni vedel kaj pomagati, zlasti ker jo je v veliki meri izoblikoval katoliški element. Vsa povojna leta je nemško luteranstvo preživljalo težke čase. Nihče ga seveda ni preganjal; toda ni bil več privilegirana religija ampak samo še drugen enakopraven, česar pa po svoji notranji strukturi ne prenese. Strašno ga je notranji razkrajad markizem in pa nacionalizem; izmed 29 deželnih cerkva se nista več dve vjemali v svojih osnovnih naziranjih.

Protestantizem je čutil, da teče življenje mimo njega in da nima nobene ideje v svoji duhovni zakladnici — ki je postajala bolj in bolj prazna in raznolika —, s katero bi model uspešno posesti v življenje in ga časovno odgovarjajoče oblikovati. S tem obupnejšo voljo so se zato vrgli luterani v narode hitlerizma, ker so v njem zasledili gibanje, ki bi jih vtegnilo povesti v življenjsko rešenost. Oklenili so se Hitlerjevega socialnega programa s krčevito isto in ga proglasili za svojo lastno ideologijo. Obratno si je pa Hitler pri njih sposobil dobiti kos svojega nacionalnega programa. Obenem pa so luterani računali na to, da bo Hitler po vsej svoji rasistični ideologiji izločil vpliv mednarodnega katolicizma iz javnega življenja in napravil prostor — za »nacionalne« protestante. S tem bi se zopet povrnil lepši čas Hohenzollernske monarhije, le s to razliko, da bi v Hitlerjevi Nemčiji bil prenovljen protestantizem bolj častov in bližje življenjski resničnosti.

Hitlerjevi stranki se je v protestantskih cerkvenih krogih posrečilo dobiti precej vnetih pristavev in strankarjev, ki so se organizirali pod imenom »Nemški kristjani« (Deutsche Christen). Vodil jih je bivši vojni kurat Müller, osební prijatelj Adolfa Hitlerja.

Po sklenitvi konkordata s katoliško Cerkvijo je Hitler hotel urediti tudi odnos do protestantizma. V tem slučaju pa ni imel pred seboj enotne avtoritete ampak 29 deželnih cerkva z različnimi stališči in zahtevami. Sedaj pa se je zgodilo za pravovern luterane nekaj nečuvnega. Hitler je zahteval, da se avtonomija »deželnih cerkva« nenadoma ukine, kakor so prenehale tudi »deželne vlade«, in da se vse nemški protestantizem zbere pod avtoriteto enega »državnega škofa«, s katerim šele bo vlada razpravljala. »Nemški kristjani« so Hitlerja v tej zahtevi podpirali, nakar se jim je kljub temu, da tvorijo veliko manjšino med protestanti, pri javnem glasovanju posrečilo, da je bil za »državnega škofa« izvoljen že omenjeni Müller proti Rodelschwinglinu, ki je bil kandidat pravovernih protestantov. Pod skupnega škofa so morali celo kalvinisti, katerih je 1 milijon, čeprav je po njihovem nauku ustanova episkopata najhujša verska herezija...

Belgrad žaluje za dr. Pernelom

Belgrad, 2. dec. m. Danes ob 10 dopoldne je bila v cerkvi Kristusa Kralja črna peta sv. maša za pokojnega dr. Perna. Črna maša je pel ka-feteh Tomaž Ulaga, ki je opravil tudi molitev pred katedralom po novem slovenskem obredniku. Črni sveti maši in rekviemju za dragim pokojnikom je prisostvovalo veliko število uradništva zunanjega ministrstva na čelu s pomočnikom zunanjega ministra dr. Jurišcem in dr. Bakotičem, ki sta zastopala zunanjega ministra Jevtiča. Navzoča sta bila tudi generala Kostić in Zivković, ki sta bila poleg pokojnega Perna tudi člana naše delegacije na razorožitveni konferenci v Ženevi. Slovenske rekviemje so se udeležili mnogostevilni prijatelji in znanci Pernelovi. Zunanje ministrstvo je v znak žalosti za pokojnikom, ki je veljal v vseh krogih kot eden najboljših diplomatov, razobesilo na palači zunanjega ministrstva črno zastavo.

Težave profesorskega stanu

Belgrad, 2. dec. m. V glasilu Jugoslovanskega profesorskega združenja je objavil prof. Radoje Knežević pod naslovom »Potreba in apel članek, v katerem se bavi s težkim položajem profesorskega stanu, predvsem pa s položajem, v katerem se nahajajo diplomirani filozofi, ki jih je okoli 700 in ki vsi čakajo na službo. Ker je večje število starih profesorjev, ki imajo polna službena leta in ki zaradi raznih ugodnosti, ki jih imajo, kakor na primer stanovanje v šolskih poslopih itd., nehoje iti v pokoj, zaključuje članek s sledečo ugotovitvijo: Tudi pedagoški razlogi in obziri socialne pravičnosti zahtevajo, da imajo profesorji po 30 letnem službovanju pravico do maksimalne pokojnine in zahteva, da se vsi profesorji, ki dosežejo polnoletno službovanje, takoj upokoje.

Belgrajske vesti

Belgrad, 2. dec. m. Po vseh krajih so včeraj proslavili obrtniki svojo slavo, na kateri je bila prečitana spomenica Državne zveze obrtnikov. Sprejela se je tudi resolucija, v kateri obrtniki naprošajo kraljevo vlado, da čimprej prične s izvrševanjem javnih del na podlagi uredbe o izvedbi javnih del, da tako pomaga obrtniškem stanu, ki je zaradi dosedanjih slabih časov v težkem položaju.

Belgrad, 2. dec. m. Jutri bo tukaj izredni občni zbor Jugoslovanskega časnikarskega združenja, na katerem se bodo v glavnem pretresala nova pravila. Razpravljalo se bo tudi o vprašanju pokojnin in o podpiranju brezposelnih časnikarjev.

Belgrad, 2. decembra. Od 20. do 25. novembra t. l. se je vršila v Kodaču konferenca za mednarodni tovarni promet. Konferenca so se udeležili delegati vseh evropskih železniških uprav in tudi naša.

Novi hitlerjevi ministri

Berlin, 2. decembra. AA. Na Hitlerjev predlog je vlada imenovala Hitlerjevega delegata pri nacionalno socialistični stranki Hessa in stotnika Roehma za ministra brez portfelja. Leta naglašajo velik pomen tega imenovanja, češ da na viden način identificira nacionalno socialistično stranko in nieno voievo k državi.

Komaj je nova, na takem način ustoličena cerkvena uprava prevzela posle, že se je znašla pred silnimi težavami. Sedaj vidi, da se proti njej v njenih lastnih vrstah oblikujejo kar tri fronte.

Prvo sestavlja »Nemško versko gibanje«, o katerem sem že zadnjič poročal. Nemško versko gibanje (Deutsche Glaubensbewegung) se pri svoji silno živahni in brezobzirni agitaciji poslužuje prav istih metod, kot »nemški kristjani«. Je pa to gibanje, ki zanika vsako krščanstvo in je pravzaprav mišljeno kot obnova nekdanjega german-skega paganstva. Čeprav je borba oficijelne protestantske cerkve proti tej svoji herezi odločna in jo pomaga vevati celo sam Hitler, se vendar ne more reči, da ne bi pridobivala pristavev. Katolicizmu seveda ni nevarna.

Komaj pa je državna luteranska cerkev prav zoznala nevarnost, ki ji preti od »verskega gibanja«, že je v njenih lastnih vrstah nastal drug, še nevarnejši sovražnik. To je del »nemških kristjanov«, samih, ki so s svojimi izvajalnji v berlinski sportni palači dali slutiti, da se nemško luteranstvo nahaja pred popolnim razkrojem.

Oficijelni govornik dr. Krause je razvil program: zahteva se nova cerkev, ki bo tudi svetovnonazorno podrejena režimu Adolfa Hitlerja. Državna cerkev sme poznati le nemško božje doživetje. Vse drugo je treba odstraniti. Staro zavezo je treba čisto zavreči, novi testament pa očistiti »judovski« primesi. Narijci ne morejo biti člani cerkve, Kristusa je treba spremeniti v heroičen pojav, kar odgovarja germanskemu mišljenju. Z eno besedo, je končal govornik: »Mi odklanjamo križ kot znamenje sramote in ponižanja!«

Dr. Krause je eden od voditeljev »nemških kristjanov«, ki pa ne oznanja prav nič manjšega paganstva, kakor »versko gibanje«. V protestantskih krogih je zavrnilo. Prišlo je deževati protestov, zavrnili in odklonili je Krausove nauke tudi škof Müller, ne da bi mu pravi protestanti iskreno verovali. Glasnejša polemika v sedanji Nemčiji, zlasti ko se ve, da je Hitler naklonjen »nemškim kristjanom« — ni mogoča in tudi ni dopustna. Pač pa med vernimi protestanti tem bolj ruje prepričanje, da »nemški kristjani«, ki so sedaj na vodstvu luteranske cerkve, tirajo protestantizem v popolno razsulo. Krause je le po nerodnosti prekmalu razodel skrite misli mnogih src. Njihova cerkev je že sedaj čisto podrejena poučnim ukrepom Hitlerjeve stranke.

Zato se ni čuditi, če so od vernih protestantov vedno bolj obračajo na apostolsko katoliško Cerkev. To je tretja fronta, ki vstaja proti oficijelni državni cerkvi. Pričelo se je prav znatno gibanje za združenje s katoliško cerkvijo, kjer pa ne gre za prestop poedincev, ampak celih cerkvenih občin. Ni to le izraz romantičnega razpoloženja, ako ti krogi le v katolicizmu še upajo najti pravo krščanstvo, temveč je izraz prepričanja, da je evangelijska cerkev odpadla od Kristusa. Protestantizem cerkev — pravijo — je izdala Confessio augustana, svoj temelj, v tem, da se je popolnoma podredila obstoječemu političnemu režimu in sprejela zakon o uradništvu, ki izključuje vse kristjane judovskega porekla iz cerkvenih služb. Takšen odpad je bil mogoč le zato, ker manjka od Boga navdihnjene vodstva, ki bi s pomočjo Sv. Duha čurvalo nad čistostjo verskega nauka. Zato je treba — tako sklepajo — nazaj k cerkvi, ki je ohranila iz vsega početka svojo apostolsko pastirsko učeništvo — in to je katoliška Cerkev.

MIRIM KRALJICA ČOKOLADE

Lepo in poceni darujete, če porabite za Vaša darila

odlične in okusne Mirim izdelke.

Pazite in zahtevajte izključno Mirim izdelke, pri katerih Vam je kvaliteta zagotovljena

★

Vital Vodusek:

Adventne misli

Malo po krivici nam je božič postal samo najprijetnejši praznik v toplem domu pred jasecami in advent samo kratka priprava nanj. Saj vendar nosila advent in božič mnogo silnejše misli o drugem prihodu Boga. Pred tisoletletji je izpolnil hrepenenje človeštva in prišel k njemu kot otrok. In spet bo prišel, morda že kmalu, a z veliko močjo in slavo — dočloveku sodnik. In to je naš advent: svet pripraviti za Boga. Tista polna zračnosti, ki jih Bog hodi. Svet prenoviti v Bogu!

Advent se vrača vsako leto. Morda je v tem nekaj nevarnosti za nas. Ali se nam ne zdi sprememba v cerkvenem letu prepogosto samo sprememba cerkvenih pesmi, ki jih poslušamo? Pročnje so malo drugačne, berila in evangeliji. V življenje pa ta sprememba ne prodre.

Kdo ve, če se kdaj izmed nas strahoma sprašuje, ali ni naša vera postala preveč vera molitvenikov in tihih klečečih ljudi, ki molijo le za svoje zveličanje? Ali ni naša vera izgubila svojo udarno silo, svoj zanos, svojo življenjsko moč? Vera mnošče mora biti tudi moč mnošče. Advent, advent! Čeprav prihaja vsako leto, vendar mora vsako leto razgibati naše množice, da bodo s spremembami pesmi zapele tudi nove duše, zmagujoč življenje.

Advent le preradi oznanjamo onim, ki že niso našli Boga. Ki so mu že tuji, ki že dvomijo o njem in so jim srca k zemlji priklenjena. A vendar je lepši, silnejši advent verujočih. Advent tisoletov: duše so že pripravljene, duše so že ogrete, v dušah je že Bog. Sedaj je treba samo udariti v svet, v življenje. Oblikovali ga s ljubeznijo, s pravico, s zaupanjem, pa bo tudi Bog dodal svoj pečat milosti.

Kolikokrat se grenko ustavljam v dvomimo drug nad drugim, čeprav smo bratje v veri. O, kako smo že daleč v tej veri! Pozabljamo pa na tiste velike pogoje, ki ne gredo samo skozi okna zasneženega doma in zasnežene cerkve... In čeprav se vam čudno zdi — naša največja prošnja naj bo danes za binkoštno Duha: da nas prenosi! Da nam zopet ne postane advent prazen zvok, prazna pesem, ampak veliko prerčenje, veliko prenovljenje in zadnja zmaga nad svetom!

Zagrebska vremenska napoved: Oblačno s padavinami, mestoma sneg, zmerno hladno.

Dunajska vremenska napoved. Semtertja sneg, spremenljivo, temperatura bo polagoma padla. V začetku prihodnjega tedna hladneje.

Vlažno hladno!
sedaj NIVEA

Radl varnosti si vask večer krepko nadržite obraz in roke z Nivea — creme. To zadostuje. Vaša koža bo postala odporna in nežna. V eter in slabo vreme ji ne moreta več škodovati! Vi dobite zopet mladostno zdrav, svež izgled, ki ga imamo vsi tako radi!

Nivea je poceni!
Doza: Din 350, 6—, 12—, in 25—

Od nedelje do nedelje

Doma

Pretekli teden je potekel brez velikih senzacij. Najhujša je bila za nas Slovence in za vse Jugoslovane vest o prerani smrti našega velikega rojaka dr. Perna, rojenega v Trsteniku nad Kranjem, ki je v 44. letu svojega življenja nenadoma umrl v Ženevi, kjer je kot eden najboljših naših diplomatov tako častno zastopal svojo domovino. Na tretji strani poročamo, kako so ga prepeljali domov, da bo v domači zemlji, v svoji rojstni fari čakal vstajenja.

Najvažnejša pa je bila s državnega stališča prijateljska pogodba, ki sta jo ta teden podpisala naš in turški zunanji minister in ki nosi naslov prijateljske pogodbe med Turčijo in Jugoslavijo. Politiki pravijo, da je ta pogodba steber več k veliki stavbi vzhodnega pakta, ki ga pripravljajo in ki naj obsega vse balkanske države. Svečani podpis se je izvršil v Beogradu in je dal povoda za večje uradne manifestacije prijateljske.

Najstrašnejša pa je tudi ta teden bila zopet kriminalna, zločinska kronika. Kar dva grozna umora moramo zopet beležiti. Do sedaj neznan zločinec je namreč vdrl v stanovanje 64 let stare Marije Juvancičeve v Vidnu pri Savi, oropal njeno stanovanje in ubogo ženo umoril. Našli so jo sosedje. Policija pridno raziskuje ta zagonetni slučaj. Drugi umor se je izvršil v ranih jutranjih urah kar sredi Ljubljane, ko sta še spopadli dve različni družbi fantov na Borstnikovem trgu. V eni teh družb se je čisto slučajno nahajal stavec Kocmur, ki se je vračal z dela domov. Najprej so se fantje sporekli, nato pa je planil hlapec Goršek na dvorišče, vzeli ročico z voza in pri elemu udarjanju na vse strani zadel ubogega Kocmura po glavi, tako, da se je takoj zgrudil in kmalu nato izdihnil. Zločinec je v rokah pravice.

Najlepši dogodek pa, ki smo ga slavili, je bila 300 letnica ustanovitve družbe usmiljenih sester (sester sv. Vincencija Pavelskega) v Parizu. Slovensko ljudstvo jih dobro pozna, te delilke ljubezni in je njihovo 300 letnico, ko so se iz družbe starih deklet razvile v ogromno družbo 40.000 redovnic, proslavilo na tihi skromni način, s katerim samo mi znamo izražati priznanje in hvaležnost svojim dobrotnikom. Na slovensko ozemlje so prišle ravno pred 90 leti, in so se udomačile po vseh večjih krajih ter postale prave matere revežev in sirot.

H koncu moramo omeniti še jubilej velikega dobrotnika naših izseljencev v Franciji č. g. msgr. Valentina Zupančiča, ki je obdan od tisočev izseljencev, ki jih vodi že 6 let, obhajal svojo 50 letnico življenja in 25 letnico duhovniške službe. Mnogo je med nami družin, ki segajo tja v daljino Francijo. Z ljubeznijo, ki jo pošiljajo svojim sorodnikom, naj pošiljajo tudi hvaležnost do onega, ki tam za nje skrbi in dela.

Na tujem

Tudi v zunanji politiki je bil pretekli teden brez večjih dogodkov. Svet, ali bolje rečeno Evropa in vse države v Evropi so stopile v dobo velikih diplomatskih pogajanj. Zdi se, kot da bi naša bila zgrabila »mrzlica za pogajanja«. Pogajajo se vseskrizem Italija, Francija, Nemčija, Anglija in sicer za to, da bi Nemčijo spravili nazaj na razorožitveno konferenco, ki jo je zapustila. Vei izvajajo pritisk na Francoze, naj pokaže nekoliko popustljivosti in naj ponudi roko Nemcem. Velika pogajanja pa se vršijo tudi v srednji Evropi med Avstrijo, ki menda išče novih stikov z Nemčijo, ter sosednjimi državami, med katerimi je češkoslovaška najbolj gibčna. Tudi ona se obrača že tja do Nemčije tako da smemo pričakovati, da bo v najkrajšem času zopet postavljeno vprašanje gospodarske preureditve podonavskih držav. Pogajanja so v teku tudi na evropskem vzhodu, kjer obstoja brez vsakega dvoma načrt, da sklenejo Rusija na eni in njene velike sosedo Poljska in Turčija na drugi strani večje zavezniško edinico. Pogajanja so v teku nadalje med državami Male zveze in Rusijo za način, kako bi mogli priznati Sovjetsko Rusijo. Do konkretnih uspehov pogajanja niso dovedla nikjer, kar v tako kratkem času tudi ni mogoče. V glavnem pa gre zopet za stare

Utrinki

To je dobrodelnost

»K. K.« poroča iz Amerike, da je Vincencijeva družba lani preskrbela dela 13.045 brezposelnim, revežem pa razdajala v denarju pet in pol milijonov dolarjev (250 milijonov Din), izredne podpore revežem pa so znašale 6.114.000 dolarjev (250 milijonov Din) ali skupno 530 milijonov Din. Pomoč je bila izkazana 143.787 družinam. Vincencijeva konferenca so narasle od 18.693 na 30.000.

Stari general - malim otrokom

Na dan premirja je stari francoski vojskovodja general de Castelnau (ki je predsednik polmilion-ske organizacije katoliških moč in fantov) po radiju takole nagovoril francoske otroke: Kaj ima prošlost povedati bodočnosti? To-le: Francoski vojak ima bogato notranje življenje. Njegovo srce je polno nardusenja, njegova duša polna plemenitega ognja. On je vzor plemenitosti, npravo-verskega čuvstva in idealizma. On je rojen apostol. On je bil vitez križarskih vojn in neustrašivi pobornik in apostol svobode. Svojeemu roditelju, ki je znal najti njegovo srce, je bil zvest in dan do zadnjega diha. Otroci, nesite naprej to zapuščino starih rodov!

In še to: »Francoski vojak, to so Vaki očetje in Vaki bratje, so bili pogumni, a bili so tudi potrpežljivi, vztrajni, nesebični in rodoljubni. Le gletje na te vzore junakstva in čednosti, ki so padli, da vi lahko živite v Franciji, nad katero se razprostira svobodno modro nebo. Bodite junaki duše

prepire med dvema taboroma držav, na eni strani Francija in njene zaveznice, na drugi strani Italija — Nemčija in njeni trabant. Obe skupini se trudita za pomoč Velike Britanije in Rusije, tako da vsaj trenutno lahko rečemo, da diktirata evropsko politiko stališča Anglije in Sovjetske Rusije.

Francija je med tem dobila zopet novo vlado — mrtvorojeno dete, ki že čaka pogrebcev. Nova vlada je nepredelana izdaja stare. Francija čaka na vlado močne roke, ki pa ne bo prišla iz levicarskih vrst ampak iz vrst desničarskih patri-jotičnih in krščansko usmerjenih ljudi.

Španske volitve so že vedno nepojasnjene. Jutrišnje ožje volitve bodo pokazale, kdo bo v bodoče vodil usodo Španije. Svobodno zidarstvo in socialisti neradi zapuščajo mesta, ki jim jih je odreklo ljudstvo.

V Romuniji vlada viharno volilno razpoloženje. Nastopile so opozicijske »železne garde«, ki so ponekod izvale že krvave nered. Ljudstvo železnih gardistov, ki so večinoma mladi dijaki, ne graja ampak jim pokazuje velike simpatije.

V naši sosednji Avstriji izgleda, da bo dr. Dollfuss poklical nazaj v vlado voditelja Landbunda Winklerja oziroma našega starega znanca Schumyja, kar bi pomenilo, da postaja fronta proti rdečim vedno bolj ostra. Avstrijski liberalci bi bili pripravljeni za to ceno, in še za druge, vetopiti v Dollfussovo vlado.

Iz češkoslovaške pa smo slišali, da so celo agrarci, ki niso izraziti prijatelji katoličanov, zahtevali od svoje vlade, naj pospeši pogajanja z Vatikanom, da se čimprej sklene konkordat, ki je, tako pravijo, neobhodno potreben ne samo iz verskega stališča ampak tudi iz stališča državne moči.

V Nemčiji se je pokazal velik verski razdor. Protestanti trumoma zapuščajo uradno protestantsko cerkev, ki jo je hotel organizirati Hitler, češ, da hočejo ostati pri veri svojih očetov. Katoličane pa Hitler pridno preganja, katoliške duhovnike zapira in jih pošilja v koncentracijske taborne. Sedaj je začelo delovati tudi sodišče za zaščito države. 16 komunistov je bilo doslej obglavljenih.

Zimske suknje

raglane, obleke, smokinge in večerne obleke za gospode v neprekosljivih kvalitetah najceneje pri

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

Ivan Sremac - umrl

Belgrad, 2. dec. m. Danes popoldne ob 5 je na svojem stanovanju v Kralja Milutina ulici št. 21 Jovan Sremac v 78. letu starosti, ki je brat znanega srbskega pisatelja Stevana Sremca in dolgoletni predsednik srbskih dobrovoljcev. Pokojni Sremac je bil eden izmed najizrazitejših osebnosti srbskega nacionalističnega pokreta in se je aktivno udeleževal vseh borb za osvoboditev srbskega naroda. Dobrovoljce je združil v močno organizacijo »Združenje srbskih dobrovoljcev«. Radi vidnega nacionalističnega delovanja je bil ob času okupacije od ne-prijateljev obojen na smrt.

Miklavž v Unionu

Malčki, pridite v torek, dne 5. t. m. ob 5 popoldne v belo dvorano hotela Union, kjer bo nosil Miklavž. Darila se sprejemajo od 1—4. — Krščanska ženska zveza.

Osebnosti

Belgrad, 2. dec. m. Na državnem konzervatoriju v Ljubljani je napredoval za učitelja s pravi-cami uradnika 5. pol. skupine Julio Beletto, član Narodnega gledališča v Ljubljani. — Premišljena je Milica Jovanović, učiteljica iz Niša na ljudsko šolo v Topolišci. — Upokojena je Viktorija Trošt, učiteljica pri Sv. Trojici. — Javna praksa iz gradbene stroke je odobrena na vsem področju kraljevine Jugoslavije inž. Alojziju Lavrenčiču.

najprej, junaki čednosti, ker potem boste junaki čednosti, ker potem boste junaki domovine. Drugo brez prege ne gre in v zgodovini Francije nikdar ni šlo!

Končno je stari general v duhu pokazal na bojišča, kjer leži poldrugi milijon francoskih sinov in jim je rekel: »Njim naj ljubi Bog da večni mir in večno pokoj, vam pa, otroci Francije, velikih čednosti za velika dela, ki jih boste v duhu starih rodov vrtili v bodočnosti. Ko gre mimo vas naš tro-barvni prapor, potem se sklonite globoko, kajli duša Francije gre mimo Vas, duša ugaslih, duša živih, duša prihodnjih rodov, duša, ki jo je iz oblikoval križ in njegova vera!«

Raztrgane družine

Nihče ne more tajiti, da je tudi mnogo novodobnih iznajdb in razvad, ki hudo rušijo složno družinsko življenje. Kolo in avto trgata ljudi iz družin, gledališča proslavljajo vsako drugo ljubezen bolj ko družinsko; kino je postal poseben rušilec družinske skupnosti. Nekevitne gostilne, kavarnar in razni sporti tekmujejo, kdo bo odvilj vel ljudi družinam. Društveno življenje je celo podelske družine zelo razrahljalo. Skupna večerna molitev v nedelje in praznike izostaja. Edina novodobna iznajdba, ki nekoliko koristi družinski skupnosti, je še radio, če bi bil vsakdar tak, da ne bi bilo treba otrok odganjati proč. Ako mi prištevamo še lepo knjigo in dobro časopisje, imamo vsaj nekaj, kar člane družin drži skupaj.

Praznik naših izseljencev

Okrožnica slovenskih škofov

Oba slovenska škofa sta za današnje izseljenke nedeljo izdala sledečo okrožnico:

Vsem župnijskim in duhovnijskim uradom!

Že nekaj let je prva adventna nedelja, ki se imenuje sedaj izseljenska nedelja, posvečena spominu naših slovenskih izseljencev.

Doslej smo se to nedeljo oddolžili dolžnostim, ki jih imamo do svojih izseljencev, z molitvami, v katerih smo priporočali slovenske izseljence varstvu angelov varhov; obnovile so se tudi radi raznih vzpodbudnih opominov te nedelje pismene zveze z znanji in svojci v tujini. Pozabljalo se je pa, da naše prošnje in opomini: naj ostanejo naši izseljenci tudi v tujini zvesti Bogu in njegovim zapovedim, zvesti sv. Cerkvi in njenim zapovedim, ne morejo imeti zaželenega uspeha, ako se izseljenci radi krajevnih razmer, v katerih živijo, ne morejo udeleževati ne sv. maše, ne prejemati sv. zakramentov, ker ni ne katoliških kapelic, ne mašne opreme, ne slovenskega duhovnika.

Vedno nujneje in pristržneje se glasijo prošnje, ki prihajajo iz krajev, kjer so se naselili naši ljudje, naj se jim pošlje slovenskih duhovnikov, ki bi jim darovali sv. mašo, jim delili sv. zakramente, počevali otroke in odrasle v verskih resnicah v razumljivi slovenski besedi. Vedno bolj in bolj se množijo prošnje za prispevke k zidanju zasilnih kapel, za mašno obleko, za svete posode, da bi mogli izseljenci v krajih, kjer žive skupno, imeti vsaj službo božjo, ki jim bo v tolažbo.

Da vsaj nekoliko ustrežemo tem upravičenim prošnjam, naj se vrše, kakor že nekaj let doslej, n. prvo adventno, to je izseljensko nedeljo po vseh župnijskih in duhovnijskih cerkvah ljubljanske in lavantinske škofije poleg molitev tudi cerkvene nabirke za slovenske izseljence in to ali z darovanjem ali z nabiranjem v puščico ali skrinjico, kakor je pač za dotični kraj najbolj primerno. Nabrani zneski naj se po položnicah nakažejo škofijskemu ordinariatu.

Koliko slovenskih izseljencev živi v tujih državah

V Zedinjenih državah jih je 250.000, v Argentini 20.000, v ostalih državah južne Amerike 5800, v Kanadi 6000, v Avstraliji 200, v Nemčiji 30.000, v Franciji 15.000, v Belgiji 3000, v Holandiji 3000, v Avstriji 1000; skupaj 334.000.

V Zedinjenih državah Amerike so Slovenci in tudi drugi Jugoslovani raztreseni v večjih ali manjših naselbinah in tudi posamezno od Atlantskega do tihega Oceana. Največje slovenske naselbine najdemo v Clevelandu O. Mesto šteje okroglo en milijon prebivalcev, med temi je okoli 60.000 Slovencev.

Večje slovenske naselbine imajo slovenske župnije in slovenske šole. Skupaj deluje med našimi izseljenci v Zedinjenih državah Amerike sto slovenskih duhovnikov.

Navodila ministrstva za socialno politiko

Minister za socialno politiko in narodno zdravje je dne 25. septembra 1933, št. 32.621. izdal vsem podrejenim oblastem glede praznovanja izseljenskega tedna sledeči razpis:

Kakor in tako bosta tudi letos Zveza organizacij izseljencev ter Rafaelova družba za varstvo izseljencev v Ljubljani priredili po svojih društvenih in podružničnih v tujini ter v zvezi z jugoslovanskimi društvi v naših izseljenskih naselbinah 3. decembra izseljensko nedeljo. Namen te nedelje je, da se naša domača javnost čim bolj podoben počuti o naših izseljencih in o razmerah, v katerih živijo, ter da se naši izseljenci počutijo doma in da se naša javnost zainteresira za pomoč našim izseljencem, ki sedanjko krizo dandanes v tujini še posebno težko prenašajo.

Na ta dan naj se prirejajo predavanja, objavljajo primerni članki v časopisih itd. Lanski uspeh take prireditve je bil tolikšen, da se moramo tudi letos potruditi, da bi se s podporo in sodelovanjem naših javnih uradov in oseb pri takih prireditvah izkazala čim ožja zveza in sodelovanje z izseljenskimi organizacijami v domovini in izven nje.

Zaradi tega prosimo, da posveti prireditvam izseljenske nedelje čim več pozornosti ter v vsem podpre prireditelje, v kolikor pa bi v kateri naših naselbin ne bilo iniciative za to, da jo da sam v opisanem smislu. Zaradi ravnanja opozarjamo naslov, da je lani v zalogi Zveze organizacij izseljencev (Zagreb, Branimirova 15) izšla knjiga »Izseljenska nedelja«, v kateri so objavljena predavanja in drugi primerni članki o lanski prireditvi izseljenskega tedna.

Ko objavljamo to obvestilo, pozivamo tudi mi vse naše izseljenske organizacije, da podpro to prireditev, ki je že lani pripomogla k boljšemu poznavanju izseljenskega problema ter približala naše izseljence domovini. Prosvetno ministrstvo bo pozvalo vse šolske oblasti, da izvedejo to prireditev po vseh šolah kakor lani.

Socialne ustanove Slovencev v Združenih državah

Naši izseljenci so si ustanovili v Severni Ameriki, kamor so se pričeli izseljevati pred 60 leti, sledeča podporna društva, ki še sedaj blagodejno in z uspehom delujejo:

1. Leta 1894 so ustanovili v Jolietu Ill. Kranjsko Slovensko Katoliško Jednoto, ki šteje 242 včlanjenih društev s 35.000 člani in 2.600.000 dolarjev premoženja.

2. Leta 1904 so ustanovili naši rojaki, večinoma delavskega stanu, v Chicagu Slovensko Narodno Podporno Jednoto, ki šteje 732 včlanjenih društev in 63.000 članov. Skupna imovina znaša nad 5.000.000 dolarjev, to je približno 226.000.000 dinarjev.

3. Leta 1908 se je ustanovila v Ely Minn. Jugoslovanska Katoliška Jednota, ki šteje 217 včlanjenih društev s 19.000 člani.

4. Leta 1908 se je ustanovila v Chicagu Slovenska Svobodomitelna Podporna Zveza, ki šteje danes 12.000 članov in ima 222 včlanjenih društev.

5. Leta 1910 se je ustanovila v Clevelandu Slovenska Dobrodelna Zveza, ki ima 53 včlanjenih društev in šteje 10.000 članov.

6. Zapadna Slovenska Zveza v Denverju ima 41 včlanjenih društev s 3000 člani.

7. Jugoslovanska Podporna Zveza Sloga s sedežem v Milwaukee Wisc., ustanovljena leta 1915, ima 18 včlanjenih društev s 3000 člani.

8. Slovensko-hrvatska Zveza v Calumetu ima 26 včlanjenih društev s 2000 člani.

9. Družba sv. Družine v Jolietu ima 17 včlanjenih društev s 1900 člani.

10. Slovenska Zenska Zveza v Chicagu, ustanovljena 1926, ima 32 včlanjenih društev s 500 člani.

Casopisje slovenskih izseljencev

1. Dnevnik »Amerikanski Slovenec« izhaja v Chicagu.

2. »Glas Naroda«, dnevnik, izhaja v Newyorku.

3. »Prosvetni dnevnik« izhaja v Chicagu.

4. »Enakopravnost«, dnevnik, izhaja v Clevelandu.

5. »Ameriška Domovina«, dnevnik, izhaja v Clevelandu.

6. »Obzore«, dnevnik, izhaja v Milwaukee, Wisc.

7. »Glasilo K. S. K. J.«, tednik, izhaja v Clevelandu.

8. »Nova Doba«, tednik, izhaja v Clevelandu.

9. »Glas Svobode«, izhaja v Chicagu.

10. »Mladinski list«, mesečnik, izhaja v Chicagu.

11. »Proletarec«, tednik, izhaja v Chicagu.

12. »Ave Maria«, izhaja v Lemont Ill.

13. »Slovenski Tednik« izhaja v Buenos Airesu, Argentina.

14. »Jugoslavija«, tednik, izhaja v Buenos Airesu, Argentina.

15. »Rafael«, mesečnik, izhaja v Heerlemu Holand.

16. »Novi list«, izhaja v Buenos Airesu, Argentina.

V Zedinjenih državah Amerike imajo Slovenci okoli 50 Narodnih domov in društvenih dvoran.

Tudi ostalo društveno življenje je med našimi izseljenci v Zedinjenih državah Amerike zelo razvito.

Bralnem društvu, pozneje Prosvetnem in pri kmetijski podružnici. Sploh si v št. Ilju brez g. Lileka v zadnjih desetletjih ne moremo misliti nobene prosvetne in gospodarske organizacije, kjer on ne bi sodeloval. Brez Lileka pač ni šlo. Jubilar je sicer čisto priprosta, a odkritosrečna poštna slovenska duša. Časti ni iskal nikoli, ampak je bil silno srečen in vesel, če je šla naša slovenska, krščanska in gospodarska stvar po sreči, po njegovi zamisli. — Ko smo s skupnimi močmi gradili obmejni Slovenci svoje zatočišče »Slovenski dom«, je Lilek noč in dan pomagal. V znani veliki predvojni borbi za obstanek obmejne slovenske postojanke pa je bil Lilek neumoren agitator od hiše do hiše. Da je ostal št. Ilj slovenski in da smo zmagovali kljub strašnemu terorju in navalom germanstva, je tudi velika zasluga našega Lileka. Pri ljudskem štetju je pomagal od hiše do hiše, da so se ljudje celo v sosednjem Spielfeldu (Spilju) dali zapisati med Slovence. — Varčen in skrben je oče Lilek že od svoje mladosti. Dasiravno ni imel sreče, da bi bil kaj podedoval, je kot sin priproste slovenskega viničarja, kot skrben ekonom-vinogradnik prihranil toliko, da si je ustanovil v št. Ilju onstran kolodvora lep vabljiv dom in je svojo posest po vojni še povečal z bivšim domom naših narodnih protivnikov. — Lilek je v dolgoletnih borbah osivel, a vendar je še vedno šil in krepak ter izredno podjeten. Dasiravno ga mnogokrat hudobni neprijatelji skušajo spraviti s tira, vendar naš Franel ostane, kar je: zvest borec za pošteno stvar! K jubileju mu tudi mi čestitamo in želimo še obilo uspehov!

Poizvedovanja

V vasi Sterletje pri Robu je odšel v zgodnjih jutranjih urah 9. novembra Anton Znidaršič, 26 letni mladenič. Pogrebani je srednje postave, suh; ima zgornji sprednji zob zlat. Od doma je odšel bos, golokrok in razoglav. Vse dosedanje iskanje in poizvedovanje je bilo zaman. Zato lepo prosimo, če bi kdo kaj vedel o njem, naj to sporoči njegovim staršem ali najbližji orožniški postaji. Stroške bomo povrnili. Anton Znidaršič, oče, Sterletje, p. Rob na Dolenjskem

Jugoslovanski javnosti!

Odgovor g. T. Maksimoviću, ravnatelju firme Bafa.

V svoji poslanici Jugoslovanski javnosti se opirate predvsem na nizke cene.

Ugotavljamo, da se izdelki dejansko jugoslovanske obrti in industrije prodajajo po istih cenah kot Vaši pri najmanj isti kvaliteti.

Tudi če bi Vašega podjetja ne bilo v državi, bi vladala v tej gospodarski panogi ostra konkurenca, ki bi zajamčila nizke cene.

Vaše neprestano poudarjane usluge za malega konzumenta so potemtakem navidezne in le dobičkanosna poslovna metoda, kar najbolj izpričuje dejstvo, da je g. Bafa, ustanovitelj Batinih tvornic, postal iz malega človeka velekapitalist.

Navajate, da plačujete najvišje plače. V Vašem časopisu Borovo št. 29 z dne 28. oktobra t. l. g. Jan A. Bafa v svojem proglasu na delavstvo izrecno poudarja, da so zaslužki delavcev itak mali ter da se bodo še nadalje znižali vsled skrčenja obrata. Kaj torej drži: trditev g. Jana A. Bafa ali Vaša navedba, g. Maksimović?

Vi pravite, da je podjetje Bafa v Borovu pristno jugoslovansko podjetje. Nam pa je znano, da je Vaš kapital v bistvu češki in da je predsednik Vašega podjetja inozemec g. Jan A. Bafa.

Ali se ne strinjate tudi Vi z nami, g. Maksimović, da moramo opravičeno smatrati podjetje, v katerem sta kapital in vrhovno vodstvo tuja, za tuje podjetje? O Vašem osebnem jugoslovanskem patriotizmu ne dvomimo niti najmanj.

Dalje pravite, da ste uvozili iz češkoslovaške duh in metode industrijskega dela. Pozabili pa ste na kapital!

Ravno proti Vašemu duhu in metodi se borimo in ju odklanjamo, ker vidimo njune zle gospodarske in socialne posledice pri nas in drugje. Ali priznavate, da obstoji proti temu že cela literatura?

Navajate, da imate 2500 jugoslovanskih sodelavcev.

Od domače čevljarske in usnjarske obrti, trgovine in industrije, proti katerim se borite, je pa gospodarsko odvisno več 100.000 ljudi.

Ali naj mar smatramo propast in uničenje par 100.000 skromnih, dobrih jugoslovanskih obrtnikov, trgovcev in industrijcev in davkoplačevalcev po enem, v bistvu inozemskem podjetju, za narodno blagodat, g. Maksimović?

Ali boste Vi skrbeli za teh 100.000 bednih jugoslovanskih družin, če jih gospodarsko uničite?

Ker ste izbrali Vi javno polemiko, Vas še javno vprašamo:

1. Koliko ste plačali za tovarno in filijale davkov v letu 1932?
2. Ali mislite, da plača Vaše podjetje več davkov kot ostala čevljarska obrt, trgovina in industrija?
3. Koliko znaša dejanski, na roko izplačani povprečni zaslužek Vašega delavstva in ne najvišje plače?

Pričakujemo jasne in nedvoumne odgovore na naša vprašanja.

Akcijski odbor
čevljarske obrti, trgovine in industrije
v Ljubljani.

Inteligenca in ljudstvo

Za člankom »Ljudstvo in inteligenca« v »Slovincu« z dne 1. t. m. naj se dvigne še drug glas iz vrst inteligence v interesu inteligence.

Ob priložnem sprejemu v Apostolstvu sv. C. in M. je postala naša družina posebno pozorna na priporočeno molitev za zedinjenje vzhodnih kristjanov s katoliško cerkvijo, namreč na stavek: »Obvaruj nas vsake napake, ki bi jih mogla od nas oddaljevati.« Ljudstvo more biti ponosno na verske zaklade, ki jih ima; ne sme pa biti prezirljivo na tiste, ki teh zakladov več nimajo ali jih še ne najdejo. Ljudstvo čuti svoje gospodarske in druge stiske, inteligenca tudi ni brez težav, med katerimi so verske najhujše. S Triglava se svet drugače vidi, kakor z nizkega domačega griča. Povsod se moreš ponesrečiti ali nevarnost za nesrečo je na visoki gori večja. Verski boji inteligence so pogosto hujši kot si more ljudstvo misliti. Kdor to prav premisli, bo kazal več sočutja in usmiljenja do duševnih borec; potem bomo našli marsikje namesto graje krotko besedo in namesto sodbe sočuten molk. »Tisti naj strogo ravnajo«, piše sv. Avgustin (contr. Manich. c. 2 in 3) »ki nič ne vedo, kako težko je, ogniti se zmoti... Strogi naj bodo tisti, ki nikoli niso padli v zmoto, v katerih vidijo zapletene vas. Kar zadene mene, ki sem po tako dolgem in mučnem oklevanju spregledal, da zdaj vem, kaj je resnica... kar mene zadene, ne morem prenašati, kakor sem svoj čas samega sebe prenašal. Potrpežljiv moram biti z vami, kakor so bili drugi moji najbližnji strpljivi do mene, ko sem se še slepo in divje boril v zmoti.« Tako ravnanje pač ne oddaljuje marveč le približuje resnici tiste, ki so v bojih in dvomih in zmotah. Res izobražen in dobro vzgojen človek spoštuje vero in pristno pobožnost, kjer jo najde. Nasprotno pa je tudi globoko veren in srčno plemenit spoznavalec vedno in povsod prizanesljiv do teh, ki poti do cerkve še niso našli. Pravemu inteligentu kakor pristnemu verniku vera ni samo predmet duhovnih razgovorov ali pobožnih navad, marveč življenje v duhu sloge in ljubezni. Igra z mislimi in s čustvi nima ne z izločbo ne s pobožnostjo nobene zveze. Inteligenca in vernost sta dve prvotni sili, ki

prihajata iz globin človeštva kakor nevzdržen potok, ki potegne za seboj, kar se mu ustavlja, ali preskoči, kar ga ovira. Izobrazba in vera osrečujeta le tiste, ki se jima resno posvete. Oboje, vera in veda, nosi sij iz bližine večnosti. Misel izobraženega in čustvo vernega človeka imata naposled isti cilj: Resnico. Sodobna inteligenca je pregloboko pogledala v prepade življenja, da bi jo položaj sveta in človeške družbe, kakor je danes, mogel zadovoljiti. Vse čudovite iznajdbe in pridobitve, ki utegnejo še priti, ne bodo nič več spremenile na tem spoznanju. To spoznanje spravlja inteligenco v precejšnjo bližino z ljudsko pobožnostjo in preprostostjo. Morda so vsa omahovanja in oklevanja inteligence pred verskim udejstvovanjem podobna skakalcu, ki napravi več korakov nazaj, da se čim višje počene naprej in navzgor. Tudi za zedinjenje inteligence z ljudstvom je treba dela in molitve. To vse pa v »duhu sloge in ljubezni, ki je znak božje navzočnosti med verniki.« kakor se moli v zgoraj omenjeni molitvi.

★

Grozna smrt deklice v ognju

V hrv. vasi Rudolcu se je pred dnevi zgodila grozna nesreča. Mala 6-letna kmetijska deklica Milka Djumić se je igrala s steklenico, polno petroleja. Med igro se ji je nekoliko petroleja polilo po jopici in krilu. Deklica se je ustrašila, da je ne bi mati okregala, ker je razlila petrolej. Zato je stopila k ognjišču, da bi si posušila obleke. Otrok pa se je preveč približal plamenu in ogenj je takoj zajel petrolej na obleki. Deklica je bila v trenutku v enem samem plamenu. Na obupne otrokove krike je prišel oče, ki je strgal obleko z deklice, vendar pa je bilo že prepozno. Oče je sicer iskal pri sosedu voz in konja, da bi deklico pripeljal v bolnišnico, toda dekletce je že v nekaj minutah v groznih mukah umrlo.

Obmejni rodoljub - 60 letnik

St. Ilj v Slov. gor., 1. dec.

Med rodoljubi, ki so se več desetletij borili za našo znano postojanko, ni najzadnji g. Frane Lilek, ki obhaja 3. decembra svoj 60 rojstni dan. Gospod Lilek zavzema danes odlično mesto v naši obmejni narodni trdnjavi. Posojilnici v št. Ilju je on duša in vodi že dolgo vrsto let spretno in z veliko vnemo posle tajništva. Pri električni zadrugi je naš Lilek glavni faktor, ki skrbi za red v tej važni gospodarski ustanovi. Pri župni cerkvi je cerkveni ključar. Dolgo vrsto let je bil Lilek član občinskega odbora šentiljske občine. Z veliko vnemo in požrtvovalnostjo je Lilek deloval v nekdanjem

Liubljanske vesti:

Proslava narodnega praznika v Ljubljani

15-letnico tistega dne, odkar so se predstavniki Narodnega sveta v Zagrebu poklonili tedanjemu regentu in sedanjemu kralju Jugoslavije, Nj. Vel. Aleksandru, je Ljubljana praznovala z vsem navdušenjem. Z vseh poslopij v mestu so zavirale na predvečer praznika zastave. Grad je bil razsvetljen, topovska baterija pa je dajala razsvetle strelce. Na praznik so praznovali vsi uradi, šole in skoraj vsi obrati. V stolnici je bila ob 10 slovesna služba božja. Navzoči so bili najvišji predstavniki ljubljanskih oblasti, vojaštva, konzularnega zbora, korporacij in organizacij ter občinstva. Tudi pravoslavna in evangelijska cerkvena občina sta opravili svoje verske obrede.

Maloprijetno 5 popoldne je bil po mestu slovesen sprevod, v katerem so sodelovali šolska mladina, dobrovoljci, razne oficijelne in prostovoljne narodne organizacije. Sprevod je bil zelo dolg, kljub slabemu vremenu. Pred banko palače je bila patriotska manifestacija. G. ban dr. Marušič je imel lep patriotski govor, v katerem je poudarjal zvestobo prebivalstva vse dravske banovine kralju Aleksandru, domovini in državi.

RESNICA JE,

da se moška in dečja oblačila
najbolje kuopijo

pri tvrdki J. MACEK, Aleksandrova 12

Kaj bo danes?

© Drevi vsi na proslavo Vincencijevih konferenc v Unio!

Drama: Ob 15: »Sveta Ivana«. Izven. Znižane cene. — Ob 20: »Robinson ne sme umreti«. Izven. Znižane cene.

Opera: Ob 15: »Havajska roža«. Izven. Znižane cene. — Ob 20: »Pikova dama«. Gostovanje bolgarskega tenorista Petra Rožičeva. Izven.

Rokodelski dom: Ob pol 5: »Pri kapelici«, ljudska igra s petjem.

Kino Kodoljevo: Ob 3 in 5: »Z dušo in telesom«, ob 7: »Ukradeni obraz«, ob 9: »Ukradeni obraz« in »Z dušo in telesom«.

Zvočni kino Polje: ob 4 in pol 8 zvečer: »Ana May Wong v tajinstvenem filmu »Zmajeva hčica«

KAJ BO JUTRI?

Drama: Zaprta.

Opera: Zaprta.

Kino Kodoljevo: Ob 8: »Ukradeni obraz«.

Nočno službo imata lekarni: danes dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg št. 9; jutri: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78 in mr. Hočevar, Celovška cesta 34.

Miklavžev večer v Unionu

dne 5. decembra ob 7 zvečer

Danes tretji dan predprodaje vstopnic v »Unionu« pred veliko dvorano. Že prvi dan se je prodalo mnogo vstopnic, kar kaže, da je za ta Miklavžev večer velika zanimivost, in se s tem najbolj priporoča. Zato svetujemo vsem, ki nameravajo in žele posetiti to dostojno in veličastno prireditev, da si pravčasno preskrbe vstopnice! — Predprodaja se bo vršila danes od 9 do 13, jutri pa od 15 do 19. — Vsa darila se sprejemajo že v predprodaji, in to nadalje do torka do 12. Zato prosimo občinstvo, da si takoj preskrbi vstopnice, obenem pa čimprej odda darila, da ne bo zadnji trenutek prevelik naval pri oddaji daril.

Razna domoljubna društva so priredila na večer pred narodnim praznikom in na narodni praznik sam, dobro uspele patriotske prireditve. Tudi ljubljanske šole so dale s svojimi prireditvami mladini priliko, da proslavi 15-letnico narodnega osvobodjenja in združitve z brati Srbi in Hrvati v eni državi. Zvečer je bil v unioneški dvorani lepo uspel časnikarski koncert, združen z zabavno prireditvijo. Koncerta so se udeležili vsi javni predstavniki, razni drugi odličniki in mnogo uglednega občinstva, ki je to veliko dvorano napolnilo prav do zadnjega kotička. Vstopnice h koncertu so bile razprodane že dan popreje. Organizacija koncerta je bila na višini. Vse koncertne točke so poslušalce zadovoljile in so žele veliko priznanje. Pravi trijumf navdušenja pa je žel Akademski pevski zbor pod nenadomestljivim vodstvom g. Franceta Marolta. Vse priznanje pa zlasti zasluži vojaška godba, ki je sodelovala pri koncertu in zabavi po koncertu.

Ljubljana je s svojimi večeršnjimi manifestacijami in patriotskimi prireditvami dokazala, da se vsi sloji prebivalstva, vsi stanovi in ljudje vseh naziranj strinjajo v ljubezni do države in v zvestobi do kralja!

Akademiki slave

100 letnico Vincenc. konferenc

Drevo ob 8 priredi Vincencijeva konferenca za akademike v veliki dvorani hotela Union proslavo stoletnice ustanovitve prve Vincencijeve konference.

Mladi francoski akademik Frederic Ozanam je l. 1833 zbral poštrovne akademike okrog sebe in ustanovil bratovščino z namenom, naj akademiki z osebnimi obiski tolažijo revne sloje in jim delijo nabrane darove. Ta ustanova se je imenovala Vincencijeva konferenca in iz Pariza se je širila po vsem svetu.

Akademiki v Ljubljani so po zgledu Ozanama ustanovili podobno organizacijo in v nedeljo bo akademski Vincencijeva konferenca v zvezi z drugimi Vincencijevimi konferencami praznovala spomin na začetnika te bratovščine, Ozanama.

Sporod je tale: 1. Friderik Ozanam (govori g. A. Ložar, predsednik Vincencijeve konference za akademike). 2. Potreba Vincencijeve konference v Ljubljani (govori ob skioptičnih slikah g. J. Hafner, akademik). 3. Praktično delo Vincencijeve konference za akademike (govori g. Klasinc). Vmes petje in recitacija sv. pisma.

Vstopnice: Sedeži v prvih petih vrstah 8 Din, drugi sedeži v parterju in na balkonu 4 Din, stojšča 2 Din. Dobilo se v predprodaji v trafiki g. Soukal, Pred Škofijo, in od 7 naprej v nedeljo zvečer pred dvorano.

Vabljeni so na proslavo vsi prijatelji krščanske dobrotelnosti, posebej člani vseh Vincencijeve konferenc.

© Zadnja pot k Ivana Komarja. Pogreb pokojnega Ivana Komarja, upokojenega meterja, je bil v petek popoldne iz hiše žalosti na Grudnem nabrežju. Svojega stanovskega tovariša je spremljalo veliko število grafičnega delavstva ter mnogo prijateljev in tovarišev. Jugoslovanski tiskarno je zastopal ravnatelj g. Čed, list »Slovenec« ravnatelj g. Rakovec, Zvezo grafičnega delavstva pa g. Strkelj. Pevski zbor »Grafike« je pred hišo žalosti ginitivo zapel »Človek glej, pri kapelici v Prisilni ulici pa žalostinko »Blagor mu«. Na pokopališču Sv. Križa so mnogim blestele solze v oči, ko so padale kepe prsti na krato s truplom nekó tako marljivega in neutrudljivega Komarja. Naj mu sveti večna luč!

Za damske žemperje pristna

HOLANDSKA VOLNA

TO J JAGER, Ljubljana, Uvorni trg 1

© Koncert Glasbene Matice ljubljanske. Jutri, v ponedeljek 4. t. m. izvaja Glasbena Matica ljubljanska Verdijev Requiem za soli, zbor in orkester. Requiem ima sedem delov, in sicer: 1. Requiem in Kyrie, zbor in 4 solisti; 2. Dies irae, soli in zbor; 3. Ofertorij: Domine Jesu, kvartet solistov; 4. Sanctus, dvotemska fuga za dva zbora; 5. Agnus Dei, sopran in alt-solo ter zbor; 6. Lux aeterna, trosvest solistov, alt-tenor-bas; 7. Libera me Domine, sopran solo in zbor. Najvažnejša in po obsegu najobširnejša je druga točka Dies irae, eden najlepših delov Requiemu pa III. del: kvartet solistov: Domine Jesu. Kot solisti sodelujejo člani opere gospa Gjurgjenac-Gavella (sopran), ga. Bernot-Golobova (alt), g. Banovec Svetozar (tenor) in g. Julij Betetto (bas). Zborovski del poje Matični zbor, orkestralni part pa igra združeni orkester. — Vstopnice, katerih je še dovolj na razpolago, so v predprodaji danes od 9—12 ter v ponedeljek ves dan v knjigarni Glasbene Matice. Sedeži so po 15, 20, 25, 30, 40 in 50 Din, stojšča po 10 in 7 Din. Obveščamo tudi, da se koncert ne bo prenašal po radiju.

Oskrnjena (stano, hrano in postrežbo) dnevno 75 Din.

Zdravniki: Dr. Fr. Derzane, šef-primarij in p.

© Predavanje o smučarskih terenih in turah v Avstriji bo jutri, v ponedeljek, ob 20, v dvorani Delavske zbornice. Predaval bo zastopnik avstrijskega drž. tajništva za tujski promet gosp. Scheibelbauer, novinski referent iz Celovca. Predavanje bodo pojasnjevale obilne skioptične slike. Vstop je prost. Opozorjamo na prireditve naše občinstvo, predvsem smučarje.

© Organizacija diplomiranih tehnikov priredi v ponedeljek, 4. decembra ob 20 v društvenih prostorih, Tyrševa cesta 1, III. nadstropje, izredni članski sestanek. Na dnevnem redu je razprava o obrtnem zakonu in osnovanju združenja, zato posebno pozivamo na disciplinirano udeležbo vse diplomirane gradbene, strojne in elektro-tehnike.

IGNACIJ NAROB, TAPETNIK, GOSPOSVETSKA CESTA ŠTEV. 16 (PRI LEVU).

© Predavanje dr. Gosarja. V ponedeljek, 4. decembra ob 8 zvečer predava na tehniki (Aškerčeva 11) v sobi 67 un. prof. dr. Andrej Gosar v okviru predavanj AKG — temi »Narodno gospodarska avtarkizacija«.

© Ponesrečenci. V vasi Selščku v begunjski občini na Notranjskem so otroci ogledovali predvčeršnjim samokres, ki se je nenkrat sprožil ter zadel 5 letno deklico Ano Maček v trebuh. Deklica je nevarno ranjena. Prepeljali so jo v bolnišnico — V Vidnu pri Kočevju so se stekli fantje ter je nekdo udaril 24 letnega Edvarda Mesojedca s pestjo po desnem očesu. Fant je v nevarnosti, da izgubi oko. — V Mlaki pri Kamniku se je polil z vročim kropom 3 letni Franc Hafner ter se hudo oparil po nogah. — V Senčurju pri Lescah je neznan motociklist povozil 48 letno revco Barbaro Čebulj, ki je dobila nevarne notranje poškodbe.

KUPUJTE DAMSKE PLAŠČE

pri
DRAGO GORUP & Co.

Miklošičeva cesta 16, prvo nadstropje
LJUBLJANA

© Adresar — Automat. Družba za adresne automate je namestila na poslopju »Zvezdec« novi slovenski izum, adresni automat, ki vsebuje naslove vseh tvrdk, zavodov itd., ki se abonirajo za automat. Proti plačilu 1 Din, katerega vrže v automat, je vsakakor možno takoj poiskati zaželeni naslov, telef. številko, ulico in na podlagi lokalnega načrta tudi lahko poiskati tvrdko. Mestno načelstvo je dovolilo tvrdki namenitev sedmih aparatov na prometnih točkah v Ljubljani. Pozneje bo tvrdka postala tako aparat tudi v St. Vidu, Mostah in na Viču. S tem bo ustrezno domačemu prebivalstvu kakor tuju, ki išče naslove posameznih oseb ali tvrdk. Družba za postavljanje teh aparatov bo naklonila del čistega dobička tukašnji Polmožni akciji za ubogo, del Jadranskega Straži in del Dijaški kuhinji kraljice Marije.

Krznarstvo KENK

Ljubljana, Židovska ul. 3

VELIKA IZBERA VSAKOVRSNEGA
KRZNA PO NAJNIZJIH CENAH

Cerkveni vestnik

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtek, 7. decembra v uršulinski cerkvi. Zjutraj ob 5 bo prva sv. maša, ob pol 6 pridiga in po pridigi sv. maša z blagoslovom za žive in rajne bratovščine. Vabimo vse častilce sv. Rešnjega Telesa, da se v obilnem številu udeležijo evharistične pobožnosti v uršulinski cerkvi.

Križanska Moška in mladeniška Marijina družba proslavi prihodnji praznik Brezmadežne posebnost slovesno. Zjutranje opravilo ob šestih s skupnim sv. obhajilom, zvečer ob šestih pri slovesnem shodu po govoru sprejem novih članov in darovanje za družbine namene.

KLOBUKE

za gospode v naj-novejših barvah in oblikah, ter razne športne in zimske čepice Vam nudi dobro založena trgovina klobukov in čepic

MIRKO BOGATAJ

LJUBLJANA, STARI TRG ŠT 14

Sošdna postrežba Sorejemno o se klobuki v popravil. Nizke cene

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

Drama

Začetek ob 20.

Nedelja, 3. decembra: Ob 15: SVETA IVANA. Izven. Znižane cene. — Ob 20: ROBINSON NE SME UMRETI. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 4. decembra: Zaprta.

Opera

Začetek ob 20.

Nedelja, 3. decembra: Ob 15: HAVAJSKA ROŽA. Izven. Znižane cene. — Ob 20: PIKOVA DAMA. Gostuje tenor Peter Rajčev. Izven.

Ponedeljek, 4. decembra: Zaprta.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 3. decembra ob 15: »Pastirček Peter in kralj Brilantina«. Otroška predstava. Znižane cene. — Ob 20: »Rože v snegu«. Znižane cene.

Ponedeljek, 4. decembra: Zaprta.

Torek, 5. decembra: Zaprta.

Prof. Silvo Breskvar:

Nebo v decembru

Jugovzhodni del neba krasijo najlepša ozvezdja, kar jih premore nebesni obok. Prav nizko nad obzorjem blesti beli Sirij v Velikem psu, po sijaju prva izmed zvezd stalnic. Levo od njega stoji Prokijon v Malem psu, nad njim pa se širi mogočno ozvezdje Orion ali Rimšče. Najsvetlejša zvezda Orion, Betelgeza, je zvezda-velikanka. Njen polmer je večji ko razdalja Zemlje od Sonca (149 milijonov km)! Nad Orionom se boji Bik z rdečim Aldebaranom. Nad našo glavo je Perzej, proti zahodu navzdol pa se razpenjata ozvezdja Andromede in Pegaza. V meglah jugovzhodnega obzorja izginja svetli Fomalhaut v Južni ribi.

Nad vzhodom stoji Dvojčka. Še više pa Kozica v Koziažu. Veliki voz se že dviga počevno iz najnižje lege, ki jo je imel meseca oktobra. Na zahodni strani severnega neba odhajajo do prihodnjega poletja ozvezdja Orel, Labod in Lira.

Venera — Večernica je na večernem nebu v jugovzhodni smeri najočitnejša zvezda neba. 21. decembra se bo srečala s Saturnom in sestavljala z njim prekrasen par. Njena razdalja bo tedaj merila le 20 kotnih minut, torej manj od navideznega premera ščipa. Z Luno pa se sestane Venera dan poprej, 20. decembra. Istega dne se sreča Luna tudi s Saturnom. Jupitra pa vidimo le v drugi polovici noči blizu Klasa v Devici. Luna ga obišče 12. decembra.

Plejade pokrije Luna 1. decembra. Ker pa je v bližini ščipa, bomo pojavu le težko sledili.

Slabo vreme, megle in trajno deževje zadnjih dni nam je popolnoma zabrisalo pravo dolžino dneva. Dan se le počasi krajša in doseže najmanjšo mero o božiču, dne 22. decembra (zimski obrat ali solsticij). Ta dan je začetek astronomske zime.

Rimska cesta. Ni bolj primernege časa od jasne zimske noči, da vidimo Rimsko cesto v vsej njeni lepoti. To je svetel pas, bolj ali manj nejasnih obrisov, tu svetlejši, tam temnejši, ki se razpenja v največjem krogu preko neba. V decembru se strmo dviga na jugovzhodu vedno više in više, nato pa zopet strmo pada proti severozahodu, kjer izgine pod obzorje. Radi njenega medlega sijaja, jo v mnogih jezikih imenujejo »Mlečna cesta«.

Pravilice raznih narodov skušajo pojasniti njen nastanek in pomen. Jasno je, da so vse te razlage zgrajene na večji ali manjši domišljiji tistih, ki so jih ustvarili, in nimajo nobene resne, stvarne podlage. Omenimo le ono čudno posli-razlago, razširjeno v srednjem veku, ki pravi, da je Rimska cesta ono mesto na nebu, kjer sta zvarjeni nebesni polkrogli. Delo pa je bilo preslabo opravljeno, ostala je razpoka in skozi njo sili svetloba iz onostranstva... Pa je vendar že pred Kristusom živel mož, ki je pravilno tolmačil ta pojav. To je bil grški mislec Demokrit, ki se je povzpelo do smele trditve, da je Rimska cesta le velikansko krdelo brez števila tako majhnih zvezd, da posamezne izmed njih človeško oko ne more opaziti. Pozneje so to razlago pozabili in rajši verjeli bajkam kakor treznim mislim.

Neposreden dokaz Demokritove trditve ima vsak, kdor pogleda že skozi — malo kukalo. Na razmeroma majhnem delu neba se nam pokaže pravo morje zvezd, zelo blizu druga drugi. Ozadje nam pa sveti v motni svetlobi še manjših, ki jih s prostimi daljnogledi ne moremo razkrojiti v posamezne svetlobne pike. Skozi velike pa vidimo milijone teh sone, ki so v silni oddaljenosti od nas.

Jasno je, da ima to neverjetno kopičenje zvezd v Rimske cesti prav poseben pomen. Raziskovanja zadnjih let so pokazala, da niso zvezde v tej smeri morda bolj blizu ena drugi, temveč, da jih je v tej smeri neprimerno več, kakor v vsaki drugi. Z najmočnejšimi daljnogledi pridemo kjerkoli na nebu do temne praznine svetovnega prostora, na kateri se odražajo posamezne zvezde, le v Rimske cesti niso prišli do konca. Nikjer ne vidimo v njej temnega ozadja, vedno novi roji zvezd branijo pogledu pol v brezmejni svetovni prostor.

Danes vemo, da tvorijo vse vidne zvezde z našim Soncem in z zvezdami Rimske ceste vred, velikanski sestav zvezd-sonc, ki plava v praznini vesolja, ločen po orjaških razdaljah od podobnih sestavov tujih zvezd. To so »svetovni otoki«, oaze v brezmejni puščavi prostora, kjer je ngrmadenih na milijone in milijarde samih sone! Zdi se, da je eden največjih svetovnih otokov sestav Rimske ceste. Grobo označen ima obliko leče. Njegovo debelino cenijo na 30.000, širino pa na 300.000 svetlobnih let!

»Stoječi meteorji«. (Odgovor na vprašanje iz Čemšenika.) Telesa, gibajoča se v doglednici (zvani črti, ki veže gibanje se telo z našim očesom) razvijajo videz mirujočih teles. Vlak ali voz, ki se po dolgi ravni progi ali cesti pomika, se mi zdita pri miru; šele tedaj, ko sta v primerni bližini, spoznam iz rastoče velikosti obedi vozil, da se gibljeta naravnost proti meni. Tudi meteorji, gibajoči se v doglednici (naj se predrejo od vseh strani s hitrostjo 40-70 kilometrov na sekundo v naše oči), navidez mirujejo. Čim manjši kot tvori smer njihovega gibanja z doglednico, tem manjša je njihova navidezna hitrost. — Da bi videli meteor eno ali kar dve minuti plavati po nebu, je popolnoma nemogoče, ker traja tak pojav le nekaj hipov, redkokdaj več kot 5 sekund!

Isgotovljene drese za dame, gospode in deco, ter po meri iz reprom življivega lodna, trikotov in gabardinov modre in ružave barve.

© Ljudska igra »Pri kapelici« na odru Rokodelskega doma. Veliko iger je že priredilo rokodelsko društvo, ki so bile sprejete s splošno pohvalo. Med take igre spada ljudska igra »Pri kapelici«, ki pride danes ob pol 5 popoldne na oder. Vse vloge so dobro zasledene; vloge, ki jo ima g. Janko Novak, je kakor nalašč zanj spisana. Igro poživljajo pevski zbori. Vsemu občinstvu obisk igre prav toplo priporočamo. Prireditve se vrši popoldne ob pol 5, da se je vsakdo lahko udeleži po popoldanski božji službi. Priporočamo, da si oskrbite vstopnice v predprodaji od 10—12 dopoldne ali od 4 dalje v Rokodelskem domu, Komenskega 12.

© Dunajsko pranje, svetlokanje, šimene, Kolodvorska 8.

Zemski ostanki dr. Ivana Perneta v domovini

Ljubljana, 2. decembra.

Davi ob tričetrti na devet je tiho privozil parniški brzovlak na ljubljanski kolodvor. Na koncu vlaka je bil priklopljen rdeč vagon z belim križem na vratih. Tiho so pristopili železničarji in cariniki k temu tajnatemu vozu, ga odklopili, privezali k lokomotivi, ki ga je odpeljala in ga priložila na tir ob kolodvorskem poštnem uradu. Vrata so se odprla. Sredi švicarskega vagona skromna krsta iz hrastovine, na katero so takoj položili vence iz slovenskih rož: Katoliško starešinstvo svojemu članu, uradniki zunanega ministrstva svojemu dragemu tovarišu in še mnogi drugi. To je vse, kar je tujina vrnila naši materi in naši zemlji kot spomin na rajnega dr. Perneta, rojenega pod našimi Karavankami. Tiho je naletaval sneg...

Sožalje sta sprejemala pred vozom stric rajnega dr. Ivana, konzistorijalni svetnik dr. Franc Perne in njegov bratranec dr. Joža Pogačnik. Okrog nju se je po svojih zastopnikih zbrala vsa Ljubljana. Zunanje ministrstvo je poslalo načelnika dr. Ivo Andriča, dolgoletnega Pernetovega tovariša v Zenevi, in velikega prijatelja dr. Perneta dr. Frída Pogačnika. V imenu bana se je prišel poslavljati načelnik dr. Pfeifer, v imenu knezoškofa megr. Steska, v imenu ljubljanskega mesta podžupan profesor Jarc. Katoliško akademsko starešinstvo je poslalo veliko število svojih članov, ki jih je vodil minister v p. dr. Andrej Gosar. Zbornico za TOI eta zastopala minister na r. Ivan Mohorič in dr. Pless, univerzo profesor dr. Franc Lukman, mestno duhovščino trnovski župnik Franc S. Finžgar, Zadržno zvezo dr. Joža Basaj, Zadržno gospodarsko banko dr. Jakob Mohorič, Bano-vinsko hranilnico dr. Mirko Božič, ljubljansko borzo Dragotin Hribar, Panevropsko unijo dr. Majaron, minister v p. Anton Sušnik z gospo soprogo, gospa dr. Natlačenova, nadalje veliko število odličnih predstavnikov javnega življenja in kulturnih delavcev.

Če bolujete na želodcu, črevesju ali morda na jetrih, žolču, mehurju ali ledvicah, boleznih presnove (gihitu in sladkorni bolezni), ni pametno boleznim zanemarjati, ker si bote z odlašanjem nakopali le dolgotrajno, pa tudi življenju nevarno bolezen.

Tu korenito pomagajo Rogaske slatine. Pijte jih redno in dosledno vsak dan in zdravje se vam bo kmalu samo od sebe vrnilo. Rogaske slatine pospešujejo tek, urejajo prebavo, pomlajajo kri in utrjujejo zrahljano zdravje.

Slovenci v Zagrebu

Sem pa tja včasih se s kako besedo oglašimo, pa prav zares da veliko manj kot bi nam po številu pritlikalo. Saj nas je nekaj! Pa dobrih sinov in hčera slovenske mater! Le tihi smo, in med sabo delamo, pa včasih se nam vendarle zdi potrebno, da stopimo pred slovensko javnost. Slovenec je že objavil, in ponovno že, da se Slovenci zbiramo ob nedeljah pri Svetem Roku. Lepo je tam gori pri idilični cerkvi sv. Roka, posebno lepo pa je zato, ker se tam vrši služba božja kot po tisoč slovenskih cerkvah. Tam je slovenska beseda še vse lepša kot kje drugje — zato ker si uho cel teden želi domače govore in tam jo najde. Službo božjo vrši sedaj tam g. Hladnik Janez, doslej kaplan v Metliki, ki ostane v Zagrebu dalj časa. Sveti Rok je zbirališče vseh dobrih vernih zagrebških Slovencev. K Svetemu Roku je povabljen vsak kdor za kratko ali dolgo pride v Zagreb. Med Tuškancem in Pejačevićevim trgom mu stoji cerkva. Vsako nedeljo in praznik dopoldne ob 10 in popoldne ob 5 je tam slovenska služba božja.

Miklova Zala v Zagrebu. Danes ob pol 4 popoldne priredi Slovensko prosvetno društvo narodno igro Miklova Zala v Jeronimeki dvorani na Zrinjevcu.

Razglas.

Ker so se pripetili slučaj, da je bil daljnovid poškodovan vsled nepravilnega podiranja dreves v bližini električnih daljnovidov Elektrarne Fala d. d.,

pozivamo vse posestnike, ki nameravajo podirati visoka drevesa 30 m levo in desno od daljnovidov, da to javijo predhodno

8 dni pisмено ravnateljstvu Elektrarne Fala d. d. v Mariboru.

V slučaju pa, da posestnik ne obvesti elektrarne o nameravanem podiranju dreves in to izvrši brez našega nadzorstva ter bi se pri tem

povzročila škoda na daljnovidu, je dotični posestnik v polni meri odgovoren za nastalo škodo.

Elektrarna Fala d. d. Maribor. Vrazova ulica št. 2

Gradbena delavnost v Belgradu

Letos je bilo v Belgradu zgrajenih 312 poslopij v vrednosti 136,962.200 Din. Lani pa 655 poslopij v skupni vrednosti 253.770.944 Din. Gradbena podjetnost v letošnjem letu je torej precej padla v primeri s prejšnjimi, največ radi tega, ker so nujnejša dela že dovršena.

Cerkvene obrede in molitve je opravil stolni vikar gosp. Lóze Košmerlj, naka je zastopnik zunanega ministra dr. Ivo Andrič imel lep govor, v katerem je med drugim dejal: »Počivaj v miru, dobri, plemeniti naš drug. V življenju si bil zgled nam vsem, pravi vzor s svojo lojalnostjo, s svojim taktom, s svojo ljubeznijo do domovine, s svojim fanatičnim delom v obrambi njenih interesov. Samo smrt, ta skupna usoda vseh živih, je mogla prekiniti tvoje delovanje, a tvoj svetli vzor ne bo ugašen in tvoje ime ne bo pozabljeno. Ti prelepi slovenski hribi in te častiljive slovenske gore bodo čuvale tvoj grob. A tudi ministretvo, ta tvoja velika družina, ki si jo nenadoma zapustil, ti bo ohranila svetel spomin. Dr. Ivan Perne, večer naj ti bo spomin, večna slava!«

Za dr. Andričem se je v krasnih besedah poslovil od pokojnega v imenu starešinstva vseuč. prof. dr. Andrej Gosar in končal z besedami: »Dragi tovariš in prijatelj. Prehitro si nas zapustil. Vzel, ki bo stala za teboj, se dolgo, dolgo ne bo izpolnila. — Toda, zamenjati se ti trudi, kdor bi hotel do dna doumeti načrte Njega, ki te je tako nepričakovano poklical k sebi. Zato pa, dragi tovariš in prijatelj, naj te zagotovim, da bomo ohranili v svojih srcih vedno svež in svetel spomin na te. Tvoji blagi duši pa naj da dobri Bog večni mir in pokoj!«

Nato so položili krsto na avtomobil, ki je odpeljal zemске ostanke velikega pokojnika v njegov rojstni kraj Trstenik, kjer bo pogreb v ponedeljek ob 10 dopoldne.

Pri božičnem nakupu

damskega plašča in obleke

globoko znižane cene.

LUKIČ, Ljubljana
Stritarjeva ulica

Našim naročnikom in prijateljem

S 1. decembrom se je pričela nova naročba na »Slovenca«. Za obnovitev naročnine smo prikožili prejšnji številki položnice

za vse one p. n. poštno naročnike, ki jim je z dnem 30. novembra potekla naročnina za »Slovenca«, ali imajo še kak neporavnani zaostanek na naročnini. Vljudno prosimo vse, ki se jih tiče, naj se takoj v prvih dneh tekočega tedna poslužijo dopolne položnice in plačajo naročnino vsaj za en mesec naprej.

Kdor bi pomotoma danes ne prejel položnice, naj jo zahteva od uprave, oni pa, ki bi jo prejel pomotoma, naj jo odda prijatelju za novo naročbo časopisa ali pa shrani za poznejše plačilo.

Pri tej prilici pa iznova vabimo na naročbo vse prijatelje našega lista, ki še niso naročeni na vsakdanjo izdajo »Slovenca«, in prosimo naše vnete zastopnike po mestih in na deželi, da porabijo v bližnjih tednih vsako priliko za agitacijo v prid našemu listu.

Cena listu ostane neizpremenjena in sicer velja zmevni »Slovenec« za vse kraje v Jugoslaviji

za en mesec . . . Din 25.—
za eno četrtletje . . . Din 75.—

S »Ponedeljkovim Slovincem« vred stane naš list mesečno 5 Din več. Naročnina se lahko pošilja za oba lista skupaj.

Za naročnike v inozemstvu velja »Slovenec« 35 Din mesečno.

Posamezne številke »Slovenca« veljajo ob delavnih 1.50 Din, ob nedeljah 2 Din.

— **Ljudje, ki trpe na hudem zaprtju** in jih vrhu tega muči preobilica krvi v spodnjem delu telesa, valovanje krvi proti možganom, glavobol in utripanje srca ter trpe na obolenjih sluznice debelega črevesa, ranitvi istega, hemeroidih in tvorih, jemljejo zjutraj in zvečer četrtinko naravne »Franz-Josef« grenčice. Vodilni zdravniki kirurških zavodov izjavljajo, da so z najboljšim uspehom uporabljali »Franz-Josef« vodo pred in po operacijah.

Koledar

Nedelja, 3. decembra: Frančišek Ksaverij, spoznavalec.

Ponedeljek, 4. decembra: Barbara, devica, mučenica.

Novi grobovi

† V Radobljah pri Laškem je umrl Janez Zelič, star še le 27 let. Bil je miren in dober mladenič. Naj mu sveti večna luč! Družini naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— **Poroka.** V St. Rupertu na Dol. sta bila poročena g. Joško Kovač, gostilničar v Ljubljani, Prisojna 5 in gđ. Josipina Gospodarič, hči ugledne katoliške družine. Obilo sreče in božjega blagoslova!

— **Zdravniška vest.** V Zagrebu je napravil izpit specialista za kožne in spolne bolezni ljubljanečan gosp. dr. Ernest Hammerschmidt, sin pokojnega znanega veletrgovca z železnino g. E. Hammerschmida. Specializiral se je več let na klinikah v Gradcu (prof. B. Matzenauer), Dunaju (klinikah prof. L. Arzt), Parizu (Hospital St. Louis) in na zagrebški dermatovenerološki kliniki pri g. prof. Fran. Kogojcu. Čestitamo novemu specialistu in mu želimo obilo uspeha!

Ostale vesti

— Današnjemu »Slovincu« je priložen pro-spekt knjižnih zbirk Jugoslovanske knjižarne, na katerega prav posebno opozarjamo naše čitatelje.

— **Naročnike na nedeljsko izdajo,** ki imajo še kaj zastanka na naročnini za leto 1933, vljudno opozarjamo, da prihodnji teden tudi pri njih pričnemo z ustavljanjem, ako do prihodnje sobote ne dosepe plačilo vsaj za tekoče leto. Položnice za obnoveitev naročnine za leto 1934 priložimo eni poznejših številki.

— **Občni zbor školjskega društva za varstvo** sirot v Ljubljani. Člani školjskega društva za var-

stvo sirot v Ljubljani se vabijo na občni zbor, ki bo v torek, dne 19. decembra t. l. ob pol 5 popoldne v Karitativni pisarni v Ljubljani (Marijanišče, Poljanska cesta 28) po naslednjem sporedu: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora z dne 30. avgusta 1932; 2. tajniško poročilo; 3. blagajniško poročilo; 4. poročilo nadzorstva; 5. slučajnosti.

— **Razpust prosvetnih društev.** Z odločbo ban-ske uprave v Ljubljani od dne 17. februarja t. l. je bilo na osnovi čl. 11 društvenega zakona raz-puščenih 80 slovenskih prosvetnih društev. Kakor razglša »Službeni list«, je njih razpust postal se-daj pravomočen.

— **Vse službe pri sodišču oddane.** Predsedni-štvo apelacijskega sodišča v Ljubljani naznanja: Pri sodiščih v območju apelacijskega sodišča ljub-ljanskega so zasedena vsa mesta dnevničarjev (po-možnih pisarjev, pomožnih jetniških paznikov in pomožnih služiteljev) in tudi ni pričakovati, da bi se za nove proslilce v doglednem času izpraznilo katero teh mest. Zato se prošnje za taka mesta ne bodo več sprejemala.

— **Pri hemeroidalni bolezni,** zažatenuju, natr-ganih črevih, abcesih, sečnem pritisku odebelelih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi in prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne »Franz-Josef« grenčice vedno prijetno olajšanje, čisto tudi popolno ozdravljenje.

— **Na položnico,** ki je bila priložena minuli petek vsem poštnim naročnikom, opozarjamo vse, posebno pa zamudnike, ki še niso poravnali za-stankov. Naj smatrajo to položnico za zadnji opo-min, ker se čez teden dni ustavi list vsem, ki ne bodo storili svoje dolžnosti.

— **Novo združevanje občin.** Pri zadnji komasa-ciji občin sta bili v novomeškem okraju združeni tudi občini St. Peter in Bela cerkev. Kakor ču-jemo, so bila zadnje dni na okrajnem načelstvu v Novem mestu posvetovanja, ki so rodila sklep, da se občini Prečna in St. Peter združita v eno uprav-no občino s sedežem v Bršljanu, dočim bosta tvo-rili občini Smarjeta in Bela cerkev drugo edinico s sedežem v Smarjeti. Slednja pridobi davčno ob-ščino Zaloviče od upravne občine St. Peter, davčna občina Zagrad pa pripade po novi razdelitvi k ob-ščini Skočjan. Vsekakor je ta razdelitev srečnejša kot pa ona pred občinskimi volitvami. Večina pre-bivalstva jo je pozdravila.

— **O roparskem napadu** pri Mačkovicu smo bili že obširno poročali. Dejanja je bil osumljen in aretiran Fr. Z. iz Zagrada, občina St. Peter. V preiskovalnem zaporu je sedaj napad priznal.

Varčujte že pri dinarju!

Za tuje znamke
ne plačujte več nego za domače,
ker niso
nič boljše,
ampak le
mnogo dražje.
Zato čistite svoje čevlje vedno
le s priznano najboljšo

»ILIRIJA« terpentinovo kremo

— **Piloti in izvidniki rezervisti,** ki bivajo na ozemlju dravske banovine, naj se takoj javijo na klub »Naša krilca« v Ljubljani, Gradišče 7-I. radi diplom (pilotskih — izvidniških), na podlagi katerih bodo v bodoče lahko služili večje tudi v Ljubljani. Imenovani naj navedejo svoj naslov, vojaške podatke in vrsto diplome (pilotska ali izvidniška).

— **Pri zastrupljenih,** ki jih povzroči pokvarjena hrana, dalje alkohol, nikotin, morfij, kokain in opij, je uporaba naravne »Franz-Josef« grenčice zelo važno domače sredstvo. Zdravniški strokovni spisi nava-jajo, da pri zastrupljenih s svincom »Franz-Josef« voda ne le naglo odstrani najbolj trdovratno zaprtje, marveč tudi učinkuje kot specifično protisredstvo.

— **Jadranska straža** opozarja na predavanje v ljubljanskem radiu, ki ga bo imel g. dr. I. C. Oblak po naslovom »Pojdimo na jug!«. To je uvodno pre-davanje o našem morju, kateremu so sledil cel ciklus predavanj najboljših poznavalcev naše mor-ske obale in našega juga sploh. Predavanje bo 4. t. m. ob 19.30.

— **Avtobusno podjetje** Magister ukinja 4. decembra na progi Ljubljana—Ježica in obratno vož-nje ob 6.48, 11.45, 12.45, 17.45, 18.45 in 20.30. Zad-nja vožnja iz Ljubljane do Ježice je ob 20.15 in povratek ob 20.30.

— **Kako si pomagati iz zadrege...** Kdor hoče v teh težkih dneh za praznike razveseliti osebo, ki mu je pri arcu, z resnično lepim in drago-centim darilom, se bo najboljšo in najcenejšo od-rezal, ako jo naroči na katerokoli knjižno zbirko Jugoslovanske knjižarne (današnjemu »Slovincu« je priložen izrčen prospekt). Itak malenkostno naročnino moreš plačevati v neznatnih mesečnih obrokih, a obdarovanec se te bo hvaležno spomnil

Proč z zastarelimi metodami, proč s škodljivi-mi sredstvi! Persil, to odlično pralno sred-stvo, ki ga uporablja že milijon gospodinj, Vas reši skrbi za pranje in prekomernih naporov. Persil Vam pripravi vedno obilo veselja s snežnobelim in svežduhtečim perilom, katerega Vam tudi izredno ohrani.

vsakokrat, ko prejme novo knjigo. Sam sebi pa tudi ne moreš pokloniti primernejšega in cenej-šega darila, kot če se naročiš na knjižne zbirke Jugoslovanske knjižarne.

— **Prav primerno darilo mladini** za Miklavža ali Novo leto so dr. Sušnikovi »Akademski pokli-ci«, ki nudijo najboljših napotkov glede izbire poklica i. dr. Knjiga (ca 400 strani) se dobi v knji-garnah ozir. pri SKA Starešinstvu v Ljubljani, Mi-klošičeva 5, za 40 Din (po pošti 45 Din).

— **Kaj nam prinese zima?** Kočljivo vprašanje za mnoge. Pri prehlajenjih pa najbolje učinkujejo Gleichenherski zdravilni vrečki. - Dobivajo se v lekarnah, drogerijah itd.

Slasličarna PETRICEK izdeluje in nudi cenj. odjemalcem: bonbone enake Hellerjevim od 50 do 150 Din 1 kg. Bonboniere tedensko sveže polnjene na željo tudi takoj!

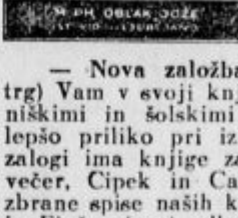
— **Resnost je prvi pogoj** vsakega delovanja, ki stremlji za uspehom, tako tudi delovanja na odr. Oder, ki živi le iz dneva v dan, brez resnega strem-ljenja, je mrtev sam v sebi. Mnogo pa je odrov, v katerih je resnična volja do napredka, pa nimajo prilike za to. Založba Drama vam nudi to priliko v izdatni meri, in to celo na način, ki bo za vas najprikladnejši. S pomočjo *Dopisnega dramskega tečaja* se morete izobraziti v vseh osnovnih odskih vprašanjih. Pišite še danes po prospekte; tečaj se je pričel s 1. decembrom in traja 10 mesecev; vpi-sovanje do 10. decembra. Založba Drama, Ljub-ljana, poštni predal 139.

Od leta 1813
odličen
bel šifon

— **Ne opustiti stare navade,** tudi če je kriza, pač pa grem še danes k Tičarju, kjer je ogromna izbira najrazličnejših Miklavževih daril, kakor: priznana najlepša keramika, edinstveni »chrom«-izdelki, ki ustrezajo ljudem najfinjšega okusa, nadalje krasni usnjeni izdelki: pisalne mape, lepi albumi, fine damske torbice. Največja izbira zlatih polnilnih peres. Zato ne pozabite in obiščite trgovino M. Tičar, Selenburgova 1 in Sv. Petra c. 26.

— **Ni vseeno,** kakšna je izdelava Vašega čev-lja. Važno tozadevno pojasnilo prinaša oglas »Astrac« na strani 17. Astra čevlji so originalno šivani na rom, zato so nenadkriljivi, trajno elegantni, lahki in elastični. Astra moški čevlji na rom šivani rjavi in črni iz prima Boxcalfa sedaj samo 175 Din. — Prodajalne v vseh večjih mestih. V Ljubljani na Aleksandrovi cesti 4.

Prsni čaj „Triplavska Roža“
je prikladno sredstvo pri vseh obolenjih pljuč, pri kašlju, bronhialnem ka-taru, hripi, naduhi, vnet-ju sapnika, a pospešuje tudi presnovo. Pospešena presnova skrajša proces zdravljenja. Dobí se v vseh lekarnah, Prsni čaj „Triplavska Roža“ dr. z o. z., St. Vid nad Ljublj.

Odobrilo min. soc. politike in narodn. zdravja S br. 33942/33.

— **Nova založba** v Ljubljani (Kongresni trg) Vam v svoji knjižarni in trgovini »Pisarski« pisarskimi in šolskimi potrebščinami nudi naj-lepšo priliko pri izbiri Miklavževih daril: v zalogi ima knjige za mladino (Ivančkov svetl-večer, Cipek in Capek, vseh vrst slikanice), zbrane spise naših klasikov (zlasti Cankarjeve in Finžgarjeve), albume, torbice, najraznovrat-nejšo galanterijo, umetniške slike in kipe itd., v vsaki, tudi najpreprostejši izbiri.

— **Nosečim ženam** in mladim materam pripo-more naravna »Franz-Josef« grenčica do ureje-nega delovanja želodca in črev.

Tržič

V pojasnilo. Med drugimi podjetji deluje v Tržiču tudi Umjarska in čevljar. zadruga »Rum«, kateri se očita, da ne plačuje nikakih davkov. Ka-kor smo pa izvedeli, je imenovana zadruga vpla-čala v letošnjem letu že okrog 175.000 Din.

Kamnik

Za dom dobite pristno primorsko črmino in drugo izvrstno vino po 6 Din pri »Zlati kapli« na Vrhopolu.

Daj
sem

Pistijanska blatna kompresna »Gamma« največja umetnica v zdraviljenju reume, protina, išiasa na domu primerna za vsak del telesa in se dobivam v vsaki lekarni. Pojasnila: Drogerija Gregorje, Ljubljana, Presernova ulica 5.

Mladinske knjige — primerne za Miklavžev dario. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani ima veliko izbiro slikanic in mladinskih povesti: Mukerđi. Mladost v džungli, povest za mladino 30 Din, vezano 40 Din; Ribičič. Kokoši rod, 7 kratkih mladinskih povesti, 12 Din, vezano 18 Din; Svensson-Dr. Lovrenčič. Prigode malega Nonnija, jako mična povest za dečke, vezana 40 Din; Svensson-Dr. Lovrenčič. Nonni, povest malega Nonnija in njegovi doživljaji na morju, vezano 55 Din; Slapšak. Turki pred sv. Tihom, zgodovinska povest, vezano 24 Din; Rape, Dane, povest za mladino, vezano 24 Din; Scott. Mala trojka, povest za mladino, ilustriral M. Bambič, vezano 40 Din; Spillman. Prvič med indijanci, mladinska povest, 8 Din, vez. 22 Din; Kržič. Obnovljeni Vrtec, najlepše povesti zbrane iz že razprodanih letnikov, vezano 32 Din. Na razpolago so tudi novejši letniki mladinskega časopisa Vrtec in Angelček. Prvi stane vezan 32 Din, drugi vezan 20 Din.

Hubertus

terpentinovo milo je povsem

domač izdelek in povsod dobro upeljan.

Škofja Loka

Sem in tja po Sredozemskem morju se boste lahko danes vozili, če boste prišli drevi ob 8 v Društveni dom. Krmari bo prof. Janko Mlakar, vozilna samo 2 Din. Pridite!

Miklavž bo nosil v Društvenem domu v torek 5. dec. 1988 popoldne ob 4 samo revnim otrokom, in sicer samo dečkom, zvečer ob 8 po drugem. Darila sprejema Miklavž danes, jutri in v torek v Društvenem domu.

Industrializacija Škofje Loke je vendar stopila v zadnjem času v ospredje. Kar dve tovarni se obenem gradita, na postaji in ob Selčici, pa se obeta še tretja. Skrajni čas je že bil, da se mesto začne dvigati, saj bi sicer postalo anahronizem med našimi mesti, tako arhitekturna kot socialna. Vrednotimo škofjov. Iktratu je pa zgradba tovarni pri nas velikega pomena za delavce, ki bodo sedaj lahko doma iskali zasluzka, da jim ne bo treba po drugih mestih prositi za službo.

WIMPASSING
Termofol

iz gumi-
za hladne
noči

DOBRO
POČENI
PEARTIČNO

Varuje Vas pred prehladom in drugimi boleznimi. Zato neobhodno potreben za vsako hišo. — Dobi se v apotekah in vseh tozadovnih trgovinah.

Siepec utonil

Domžale, 2. decembra.

V sredo večer se je zbrala pri Kebru v Domžalah mala družba, da čestita svojemu prijatelju Andreju Kovaču, ki je imel naslednji dan svoj god. V tej družbi je bil tudi slepi 30 letni sin Janko Kovač. Nekaj časa je sedel v družbi, potem pa vstal in je rekel, da gre v sosednjo gostilno na čaj. Domači mu tega niso branili, ker je prej to že večkrat storil.

Janko je odšel, a se ni več vrnil. Tisti večer ga niso iskali, ker so domači mislili, da bo kar pri sosedu prenočil. Naslednji dan so ga ves dan iskali, toda trud je bil zaman.

Služajno pa je začel posestnik in valični mlinar gosp. Ivan Kuralt popravljati strugo in je zato napri vodo da je bila mlinska skoraj prazna. V petek zjutraj so zagledali uboega Janka v strugi mrivega in vsega pobitega. Prenesli so ga v mlinsko.

Komenda

Petnajstletnico zedinjenja smo tudi pri nas slovesno praznovali. Poleg šolske mladine, Sokola in obeh gasilskih društev, se je tudi novoizvoljeni odbor združene občine Komenda orvil udeležiti slovesne službe božje.

RADIO MARIBOR in prodaja Radione in Eumig aparatov

Glede na notico v »Slovenec« od 26. novembra t. l. smo dobili od tvrdke Radio Maribor v Mariboru sledeče pojasnilo: Svoje aparate Radione in Eumig dobavljamo neposredno od veletrgovcev po izvirnih tovarniških cenah in z enoletnim jamstvom. Aparati se uvažajo v originalni tovarniški sestavi ter so natančno in vestno preizkušeni že v tovarnah in se pred uvozom ponovno pregledajo in preizkusijo. Radio Maribor že v interesu svojih odjemalcev ne more in ne sme gledati teh aparatov ravnanju drugače, ker hoče, da dobijo kupci dobre in dobro ter vestno preizkušene aparate in posebno noče uvažati le sestavnih delov ter v lastni delavnici sestavljene aparate prodajati kot originalne. — Glede neosnovanih sumničev v članku si pridržujemo nadaljne korake. — Radio Maribor, r. z. z. o. z. v Mariboru, Glavni trg 1.

Maribor

Praznik zedinjenja smo tudi v Mariboru slovesno praznovali. Z vseh poslopj so bile razobešene zastave. V središču vseh slovesnosti je bil svečan »Te Deum« v tukajšnji stolnici, ki ga je ob asistenci opravil prevzvišeni knezoškof dr. Iv. Jožef Tomažič. Na koro je pel pevski zbor Glasbene matice Verdijev »Te Deum«. Cerkevni proslavi so prisostvovali predstavniki mariborskega javnega življenja, mestni poveljnik general Hadžić, bivši oblastni predsednik dr. Leskovač, bivši in sedanji župan dr. Juvan in dr. Lipold. Vpok. min. I. Vesenjak, oba okrajna načelnika Markar in Senekovič ter drugi odličniki. Zvečer je bila po mestnih ulicah bakljada, v unisoni dvorani pa uspela prireditev Narodne odbrane.

DR. JOSIP BENČAN

primarij ginekološko-porodniškega oddelka
se je preselil v Cankarjevo ulico 1

Mariborski gostilničarji so imeli v četrtek zvečer pri Gambiru svoje zborovanje, na katerem je poročal ravnatelj Gostilničarske zveze Peteln iz Ljubljane o intervencijah v Belgradu. V debato so posegli Valjak, ki je zborovanje vodil, Lipovšek, Senica in Oset.

Zivljenje in smrt. V preteklem mesecu je bilo v Mariboru 76 rojstev, 68 smrtnih slučajev in 40 porok.

Izredno slovesnost so obhajali v Framu, dve zlati poroki. Jožef in Jožeta Volmut. Franc in Elizabeta Pirš so si pred oltarjem ob navzočnosti sorodnikov in premožnih prijateljev zopet podali roke v znamenje, da jih veže ista ljubezen kakor pred 50 leti. Ob prisrčnem slavlju je g. župnik Rakun imel na zlatoporočnice ganljiv nagovor. Nato je bila slovesna zahvalna služba božja, pri kateri je ubrano prepeval domači cerkveni pevski zbor. Zlatoporočence naj ohrani Bog še mnoga leta!

Literarni večer bo jutri v Ljudski univerzi. Priredi ga znana zagrebška in svojačasna mariborska gledališka igralka Vika Podgorska. Prihodnji ponedeljek violinski koncert K. Rupla.

Spevoigra v Danici. Na praznik 8. decembra priredi tukajšnja »Danica« v svoji dvorani v Cvetlični 28 koncert s spevoigro »Rožmarin«.

Izobraževalno društvo na Košakah je odprlo za zimski čas javno knjižnico, ki bo odprta vsako nedeljo od 10. do 11. Na razpolago je lepo število novih knjig.

Naši izseljenci. Rafaelova družba ima danes teden ob pol 5 popoldne v dvorani Zadrzne gospodarske banke svojo prireditev. Magdalenci bodo na odru pokazali življenje izseljencev, vso slovesnost pa bo povzdignil p. Kazimir Zakrajšek, predsednik družbe sv. Rafaela in mestni župnik pri Sv. Kristofu v Ljubljani, ki bo marsikaj veselega in žalostnega povedal o izseljencih, med katerimi je deloval 22 let. Vstopnina prostal Prostovoljni prispevki za izseljeniške namene se bodo hvaležno sprejeli.

Vse mladinske ljubice vabimo na mladinski koncert PRK danes popoldne ob 4 v unisono dvorano. Z veseljem se pripravljajo osnovne in meščanske šole kakor tudi mali harmonikarji, da bi kaj zaslužili za revno decu. Sedeži po 12, 8 in 5 Din. Prosimo, počastite nas s svojo navzočnostjo. — Odbor.

Božično drevesce. Poročali smo že, da se bodo zahtevala od prodajalcev božičnih drevesc potrdila o izvoru in lastništvu dreves. Iz tozadevne naredbe dodajamo k omenjenemu še, da mora županstvo, ki izda potrdilo za velike množine drevesc (nad 300), o tem poročati okrajnemu glavarstvu, ki se zanima za izkoriščanje, da poizve, ali ne gre za večje goleške v kulturah. — Prodajalci morajo dati dnevno ugotoviti razprodano število drevesc po policijskih ali tržnih organih ter to zabeležiti na izkaznici odtodno potrdilo.

Najfineše blago za zimске suknje v naj-
večji izbiri Vam nudí

Franc Cverlin Maribor, Gosposka 32

Iz vrst brezposelnih izobražencev. Članske legitimacije se lahko dvignejo med uradnimi urami. — Pričetek šahovskega turnirja dne 4. t. m. — Začetniški tečaj iz rusčine priredimo skupno z Ljudsko univerzo. Poučeval bo prof. Sokolov. Prijave v Sodni ulici 9-III. — Združenje brezposelnih učiteljev ima danes v nedeljo ob 10 sejo izvršnega odbora.

Gospodinje in perice, ki ga uporabljajo, ga ne morejo prehladiti.

Poskusite ga tudi Vi, vsak trgovec Vam ž njim postreže

Ljutomer

Nova društvo. Ministrstvo prosvete je z odlokom Pov. br. 40291 z dne 30. oktobra t. l. odobrilo pravila novega društva »Ljudska čitalnica« v Ljutomeru. Ustanovni občni zbor bo v nedeljo, dne 10. decembra po osmi maši v dvorani Katoliškega doma. Vse prijatelje ljudske prosvete v domači župniji vabimo, da javijo svoj pristop k novemu prosvetnemu društvu in se udeležijo ustanovnega občnega zbora. Slavnostno predavanje o nalogah katoliškega prosvetnega dela bo imel najbrž g. prof. dr. Hohnjec iz Maribora. Naši prijatelji iz sosednjih župnij prijazno vabljeni.

Ig

Ze dolgo let je bil v Katol. domu na Igu Miklavžev večer, ki se je vsako leto vršil ob največji udeležbi in v veliko zadovoljnost otrok in staršev. Ker nekateri govorijo, da letos Miklavža ne bo v našem Domu, povemo vsem prijateljem, da bo v Katol. domu na Igu Miklavžev večer in sicer v sredo, 6. dec. na Miklavžev dan zvečer ob 7. Zakaj se bo letos sv. Miklavž nekoliko zakasnil, to boste zvedeli v sredo v dvorani, v katero pridite posebno starši s svojimi otroci v obilnem številu! Bo prijeten in zelo zabaven Miklavžev večer v naši dvorani!

K priloženemu prospektu Jugoslovanske knjigarne

V gnetnih stiskah, ki nas čedalje bolj mučijo, ne smemo pozabiti, da nam je plemenito in dvigajoče razvedrilo nujno potrebno. Pišna sredstva, ki jih imamo na razpolago, da si oglepamo in olajšamo naše skrbi polno življenje, moramo torej z vso previdnostjo uporabiti, da bodo kaj zalegla. Ne le za svoje razvedrilo, marveč obenem za svojo izobrazbo in srčno izomiko skrbis najboljšo, če izdaš denar za lepo knjigo, katere vrednost je stalna, in katere ti je zmerom zvesta tovarišica. Dan današnji je slovenska knjiga ne le po svoji zunanji podobi lepa in dragocena, na evropski višini, marveč dobi tudi vsebinsko izbrana in bogata dela — po najnižjih cenah, kar jih pozna sodobni svetovni knjižni trg, in po tako ugodnih plačilnih pogojih, kakšne noben velik narod ne nudi — ako se obrneš do založbe, ki se zaveda svojega kulturnega poslanstva. Takšna založba je nedvomno v prvi vrsti Jugoslovanska knjigarna, ki je to najboljšo dokazala s svojimi pet in petdesetletnim plodovitim delom, v zadnjem času pa s svojimi sijajnimi knjižnimi zbirkami, ki so zbudile doma in v tujini nedeljeno občudovanje vseh ljubiteljev knjig. Današnjemu »Slovenec« je priložen razkošen prospekt knjig, ki jih bo Jugoslovanska knjigarna izdala v letu 1984. Priporočamo našim cenjenim čitateljem, da temu prospektu posvetijo svojo pozornost, in spoznali bodo, da nudi Jugoslovanska knjigarna vsem slojem primerne knjige po najzmernejših cenah in najugodnejših plačilnih pogojih.

Vitki imajo prednost

in se v družbi vedno predpostavljajo debelim, ker izgledajo majši in gibetneši. Tudi v poklicu zapostavljajo vitki debele, ker so vsled svoje okretnosti delazmožnejši in se vsled tega težje utrudijo.

Osebe, ki so nagnjene k debelosti naj bi se torej prizadevale, da se ne odebelijo. Le tako morejo v družbi in poklicu stalno zavzemati ono mesto, ki jim radi njihovih zmognosti pritiče. Redno dnevno uživanje

1-2 slatinskih tablet za huišanje

odstranjuje sproti nabirajočo se prekomerno mast in Vam tako stalno ohranja normalno telesno tezo.

Doza, 100 tablet Din 47—
Doza, 200 tablet „ 80—

Ako bi slučajno ne dobili Slatinskih tablet za huišanje v svoji apoteki se obrnite direktno na proizvajalca:

Lekarna Mr. Bahovec

LJUBLJANA

Reg. št. 12590/30 VII 1982

Celje

Vombergerjevo dramo v treh dejanjih »Vrnitev« vprižori danes ob pol 4 popoldan Jugoslov. strok. zveza v veliki dvorani Ljudske posojilnice. Vstopnice so v predprodaji od 9. do 12. ure in od 2. ure dalje pri dnevni blagajni.

Miklavž bo nastopil v veliki dvorani Ljudske posojilnice za otroke ob 5 popoldne v torek. Darila se sprejemajo v pisarne »Slovenec« uprave do torka popoldne. Za zavitek je treba plačati 2 Din, preplačila se pa hvaležno sprejemajo, ker gre čisti dobiček v korist Vincenčijeve konference.

Družabni klub priredi v torek ob pol 9 zvečer v vrtnem salonu hotela Evropa Miklavžev večer za odrasle.

Otroški vrtec okoliške narodne šole v Gaberju priredi v telovadnici okoliške deške šole danes ob 3 popoldne revnim otrokom Miklavža. Darila se sprejemajo eno uro pred začetkom.

Cenena prodaja snežin in hišnih copat že od Din 15.— naprej

STRASEK M. Celje, Cankarjeva cesta 4-II.

Profesor Janko Mlakar bo predaval jutri v ponedeljek ob 8 zvečer v risalni deske meščanske šole o temi »Z. Jadransko Stražo po Sredozemskem morju«. Predavanje bodo spremljale številne skioptične slike.

Tujski promet v mesecu novembru. Meseca novembra je obiskalo Celje 879 tujcev. Tujski promet je v tem mesecu zelo padel: meseca oktobra je še obiskalo Celje 1117 tujcev.

1. december je Celje proslavilo kot narodni praznik. Dopoldan so bile v opatijski, pravoslavni in evangelijski cerkvi zahvalne službe božje, katerih so se udeležili predstavniki oblasti, rezervni oficirji in posebno v opatijski cerkvi veliko občinstva. Zvečer je bila bakljada, katere se je udeležilo vojaštvo, gasilci in občinstvo. Okna ob ulicah, kjer je šel spoved, so bila razsvetljena. Spoved se je ustavil pred Narodnim domom, kjer je nagovoril zbrane manifestante g. dr. Hrašovec, končno je zaigrala godba himno »Hej Slovanci, naka je bila ta proslava končana. Ob 8 zvečer se je vršila v veliki dvorani Celjskega doma slavnostni koncert pod vodstvom g. Šegule. Celjani so popolnoma napolnili veliko dvorano. Več točk programa je moral pevski zbor ponavljati, višek koncerta je pa dosegel bariton-solo g. prof. Mirko Močan.

Današnji šport. Danes se vrši ob 2 popoldan na Glaziji prvenstvena nogometna tekma med SK Jugoslavijo in SK Olimpom. Sodil g. Ochs.

Samo direktno iz tovarne se kupijo zelo poceni suknje, obleke in sploh vsa konfekcija. Ster mečki, tovarna perila in obla, Celje.

Ptuj

Proračun mestne občine za upravno leto 1984 je javno razgrnjen za dobo 15 dni pri mestnem knjigovodstvu, kjer je isti občinstvu na vpogled.

Strelska družina v Ptuj. Dne 10. decembra t. l. ob pol 10. bo redna letna skupščina strelske družine v Ptuj v prostorih Narodnega doma.

Tedensko službo ptujskih gasilcev od 3. do 10. t. m. ima drugi vod druge čete in sicer četnik Rudolf Erlec in četar Ljudevit Kropf. Reševalno službo kot šofer Franc Sirec, četar Miha Zamuda, od moštva Anton Kuhar in Konrad Somer.

Naznanila

Moste pri Ljubljani. Društvo za zidavo župne cerkve sv. Družine v Mostah ima danes ob 11 popoldne svoj občni zbor in sicer v mali dvorani Ljudskega doma. Udeležite se občnega zbora.

Smartno pri Litiji. Miklavžev večer bo v Društvenem domu v torek ob 6 zvečer. Na sporedno igr »Brat Antone«, pozdrav Miklavža, Miklavžev nagovor in delitev daril malim in velikim. Darila se sprejemajo v domu kot druga leta. Vstopnina prostla.

Zabnica pri Školji Loki. Danes ob 3 popoldne priredi tukajšnje izobraževalno društvo zanimivo predavanje s skioptičnimi slikami: Potovanje v sv. deželo. Predaval bo g. prof. Janko Mlakar, predavanje bo poučno in tudi zabavno, zato se ga udeležite v obilnem številu.

Jesenice. Danes ob 2 ponovi pevsko in glasbeno društvo »Aljaž« Subert-Bertejevo opereto »Treh dejanjih« »Pri treh mladenkah«. Predstava bo končana ob 6. — Zvečer ob 8 pa bo v »Krekovem domu« pevski koncert ljubljanskega pevskega društva »Slavec«.

Novo mesto. Miklavževanje v Prosvetnem domu se bo pričelo v torek, 5. t. m. na željo občinstva ob 7 zvečer in ne ob 5 kot je bilo rečeno.

Kriško ob Savi. Danes ob 3 popoldne vprižori Prosvetno društvo v dvorani cerkvene hiše, s posebnim dovoljenjem g. avtorja, dr. Češnikova izvirno delo »Dobrava«. Ker je vodilna misel igre — do danes še rokopis — vzeta iz sodobnega življenja primorskih Slovencev, bo igra brez dvoma vabljiva in prikupljiva že po svoji vsebini. Zato vabljeni vsi prijatelji društvenega življenja in posebej prijatelji Slovencev iz zasedenega ozemlja.

Dol pri Ljubljani. Miklavžev večer priredi Katol. akcija danes popoldne ob 5 v cerkveni dvorani.

Ko sva letela v vseмирje

V smrtnem miru in mrazu

Ameriška vsemirska zrakoplovca pripovedujeta

Zgodaj zjutraj, 21. novembra je glasno potrskalo na vrata farmarjeve hiše blizu mesta Bridge-tova državi New Jersey. Še večkrat je moralo potrskati, predno so se domači zbudili. Končno je farmer vendarle odprl vrata. Pred vrati je stal mož, ves blaten in moker.

»Ali bi mogel dobiti kaj jesti?« je prašal. »Moj prijatelj Settle in jaz sva snoči s svojim zrakoplovom pristala v močvirju in tam prenočila.«

Farmer se je najprvo začudil, potem pa ves vesel odprl vrata. Saj je slišal, da sta junaška Amerikana odletela v vsemirje in da sedaj iščejo, kje sta se spustila na tla. Pred njim je torej stal major Chester Fordney.

Zajtrk je bil kmalu pripravljen. Po telefonu so obvestili policijo in vojaštvo. Kmalu je v mali hišici mrgolelo vajakov in neizogibnih časnikarjev. Ko se je krepel ob skodelici vroče kave, je major Fordney poslušalcem pripovedoval:

»Vrednost najinih znanstvenih opazovanj kajpada še ni ugotovljena. Ko bova videla zaznamke najinih aparatov in ko bova razvila fotografske plošče, tedaj šele bova mogla kaj reči. To pa vam lahko že danes povem:

Bil je to najlepši polet, ki ga je kdaj doživel kak človek.

Dolge tedne in mesece sva se trudila in pripravljala, doživela sva celo vrsto razočaranj ter se končno med poletom telesno silno mučila. Če naju sedaj slave, naj to ne velja dvema uspešnima zrakoplovcema, ampak dvema resnima znanstvenikom, ki sta vkljub oviram storila vse, kar sta zmogla.

Prav gotovo je smrtni mir tam zgoraj ravno tako poln počitja kakor posebna barva vsemirja in njegov neizrečen mraz. A midva sva imela malo časa, da bi kukala skozi okno. Vendar sva se dobro zavedala velikega tehničnega napredka, kateri je nama omogočil, da sva udobno in mirno jadrala tam, kjer še pred nekaj leti živ človek ni mogel čitati.

Kvišku.

V ponedeljek ob pol desetih sva se dvignila v Akronu (Ohio). Do 11.40 sva letela primeroma še nizko. Vzrok je bil zemljepisna lega. Ob 11.40

pa je začelo iti navzgor. Od 2—4 popoldne sva dosegla najino najvišjo višino.

Škoda, da se je najina gondola preveč gugala. To je nama hudo zmešalo najina opazovanja, ker sva morala vedno paziti na kompas. Barometer je kazal 52 milimetrov, torej 59.000 čevljev (17.500 metrov).

Naglo navzdol.

Kakor sva že poprej izračunala, sva ob 5 popoldne začela padati. To je šlo pa tako hitro, da sva naglo morala pometati iz balona vse, česar sva mogla pogrešati, da bi olajšala zrakoplov. Vendarle pa sva hudo prenaprlo pristala. K sreči se najini instrumenti pri tem niso poškodovali. Zmerila sva še, kar sva morala, ter si potem ogledala, kam sva padla.

Padla sva v močvirje sredi gozda.

Poskusila sva izmotati se iz neprijetnega kraja. To bi se nama bilo brez težav posrečilo, ker voda tam še ni bila tako visoka, ko pozneje. Prav lahko bi bila že snoči prišla do kake farme, a sva se bala, da bi pozneje ne znala več najti kraja, kjer je ležal zrakoplov. Pa tudi svojih dragocenih instrumentov nisva smela pustiti brez nadzorstva.

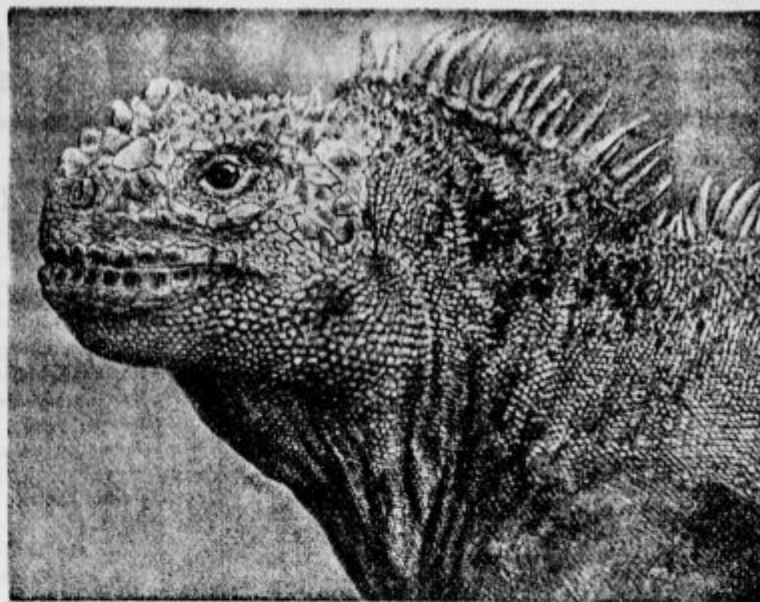
Sklenila sva kar tam prenočiti in do jutra počakati. Zavila sva se v široke gube praznega zrakoplova in tako krepko prespala noč, ki je bila tako okrepčujoča, kakor že več tednov ne. Saj tudi ni čudno! Ko sva se dvigala in ko sva padala in pristajala, sva se morala pošteno mučiti. Nad 40 centov težine sva morala zmetati iz gondole.

Nočem zabavljati zoper močvirje, kamor sva priletela. Vsekakor je še vedno bolj varno in prijetno, kakor pa na tračnice v Čikagi, kamor sva se poleti enkrat morala spustiti.

Kaj povedo zapečateni instrumenti, tega seveda sedaj ne vem. Vsekakor pa je najin polet bil uspešen. Najmanjša malenkost se ni izvršila drugače, kakor sva pričakovala.

Davi na vse zgodaj sem šel iskati človeških bivaljš. Poprej pa sem moral še prebresti močvirje. Voda, ki je med tem narasla, mi je ponekod segala do pasu. Po 45 minutah boje sem prišel semkaj. Sedaj pa pojdimo, da tovariš Settle ne bo predolgo čakal.

Potomec izumrlih orjaških kuščaric. V londonskem živalskem vrtu imajo orjaškega leguana, ki so ga vneli na otokih Galapagos. Leguani so največje živali med kuščaricami, dolgi so 1.50 do 2 metra. Zre le žuželke in rastline. Če pa je razjarjen, postane lahko tudi človeku nevaren. Včasih so živele še večje kuščarice, veliki ko kake zmaji. Pa so izumrli.

Po 35 letih pojasnjena smrt 8letnega dečka

Zadnja priča žaloigre v gorah

Pred 35 leti se je v dolini Venosta v južnih Tirolah zgodil zločin, ki je šele sedaj pojasnjen, ko je umrla zadnja priča.

Lepega avgustovega jutra je 8 let stari sinček bogatega posestnika Albert Laske šel z doma v hribe in se nikdar več ni vrnil. Izginil je brez sledu. Ljudje so fantka še videli, da je šel v hribe v družbi starega vaškega pastirja, s katerim sta bila velika prijatelja. Potem ga ni nihče več videl. Iskali so orožniki in drugi ljudje; vsi so namreč dobrega fantka zelo radi imeli. Vse gore, prepade, doline in gozdove so pretaknili — zaman. Stari ovčar je povedal, da ga je fantek res nekaj časa spremljal. Potem ga je pa poslal nazaj, ker se je bal, da ne bi mladi prijateljček zgrešil pota, ko bi šel predaleč. Fantek je to uvidel in rad ubogal. Izgubiti se ni mogel, ker je poznal vsak grm. Kje je ostal? Uganka!

Fantka ni nihče več videl.

Čeprav ni bilo pravega povoda, je oblast vendarle zaprla starega ovčarja. Dve leti in pol je stari mož presedel v preiskovalnem zaporu ter vedno zagotavljal le to, da je nedolžen. Saj pa izmed sosedov tudi nihče ni verjel, da bi bil ovčar fantku skrivil kak las, ko pa sta stari ovčar in mladi Laske tako velika prijatelja. Končno so sivolasega ovčarja izpustili. Toda sramota ga je tako bolela, da so nekaj mesecev potem moža v njegovi pastirski koči na planini našli mrtvega. Tudi starše je izguba sina, ki je bil tako priden in ki so ga tako ljubili, tako hudo bolela, da sta oče in mati v nekaj letih drug za drugim umrli.

Zgodba je bila že davno pozabljena.

Te dni pa je od dunajskega sodišča prišlo na županstvo v Burgusio uradno obvestilo, ki je pojasnilo uganko, kako je pred 35 leti izginil 8-letni Albert Laske.

Usodni strel.

Tistega usodnega avgustovega dne 1. 1898 se je v dolino Venosta pripeljala lovska družba z Dunaja, med njimi člani najvišje aristokracije, na lov na divje koze. Trije gospodje so se ločili od družbe in šli za čredo gamsov, katere so slučajno zagledali. Ko so se torej skrivaje se v grmovju bližali cilju, je eden izmed lovcev nenadno zapazil, da se je v grmovju kakih 150 metrov vstran nekaj zganilo. Ne da bi bil svoja tovariša na to opozoril in misleč, da je zasledovana divjad, je naglo nameril puško in ustrelil trikrat zaporedoma. Vsi trije lovci so planili, da bi pobrali plen. A na tleh pred seboj so zagledali mrtvo trupelce ljubekega dečka, ki se je sesedel v grmovju in katerega je krogla zadela v čelo. Fantek je najbrže opazil tuje, se jih zbal in so jim skril v grmovju.

Častna beseda.

Trije gospodje so bili vsi iz uma zaradi take nesreče. Slednjič so se domenili da nesrečno žrtev prevelike lovske strasti kar zakopljajo, da si prihranijo sitnosti. Izkopali so mal grobček, vanj položili fantkovo trupelce, ga zakopali, nanj pa naložili mahovja in dračja, da bi zabrisali sled. Morali so

vendarle skrbno delati, da je grobek ušel pazljivim očem orožnikov, kateri so tod vse preiskali. Saj je Albertov grobek bil tik glavne gorske steze.

Predno so odšli s kraja žaloigre, so se s častno besedo zavezali, da o tej tragediji nihče ne bo znil besedice. Se-le tisti, ki bo od vseh treh zadnji umrl, ima pravico in celo dolžnost, da pojasni skrivnostno smrt malega dečka.

Pre dnekaj tedni je na Dunaju umrl zadnji izmed tiste nesrečne trojice. Ta zadnja priča je na smrtni postelji dal v uradni zapisnik, kaj se je zgodilo tistega lepega avgustovega dne 1. 1898. Ta zapisnik je prišel te dni na županstvo v Burgusio v južnih Tirolah.

Tri desetletja in četrtega pol je moralo preiti, nedolžni ljudje so trpeli nesrečo, umirali od žalosti zaradi ščastne besede treh gospodov, ki so se bali posledic svojega dejanja.

Mama atu: »Pavle, sedaj pa le nehaj, drugače bosta otroka dobila krive noge.«

Materine sanje

Poročali smo že o strašni rudarski nesreči ki se je zgodila v Chesterfieldu na Angleškem, ko je 15 rudarjev bilo ubitih v jami. Sedaj poročajo londonski listi, da bi bil najmanj en rudar več mrtev, ko bi tega ne bile preprečile sanje skrbeče matere.

Harry Lawe je šele 14 let star. Pa že dela v jami. Ampak tisti dan ga njegova mama nikakor ni pustila na delo. Že dan poprej so jo obhajale hude slutnje. Zadno noč pa je imela strašne sanje. V sanjah je videla v rovu polno ljudi, ki so na obrazih imeli izraz strašne groze. Ti ljudje so begali sem in tja, za njimi pa se je med groznim truščem udiralas gora. Sredi tega poblašnega človeškega klopčiča je videla mati, da se je zgrudil njen sinko... Vsa prepadena se je zbudila. To so bile le sanje.

Ampak drugo jutro svojega dečka ni pustila iz hiše. Fant je bil ogorčen, češ, da se on nič ne boji, da je rudarjev sin itd. Sploh, kar vam takle mlad in korajžen pobliž zna vse dopovedati. Pa ni nič pomagalo. Mati je ostala neizprosna.

Po strašni nesreči pa je fantič od srca zahvalil svojo mater, katere mu je s sanjami rešila življenje. — Bog ve, ali sta se oba skupaj zahvalila tudi ljubemu Bogu?

Kitajski gusarji napadli francoski parnik

Kitajski gusarji (morski roparji) so napadli francoski parnik »Commandant Henri Vivier«, ko je vozil iz Honkonga v Hajfong. Gusarjem se je posrečilo, da so odvedli seboj štiri bogate Kitajce in 1000 funtov gotovine.

Policija je sicer pravočasno izvohala, da je pripravljen gusarski napad na parnik. Po radiu je opozorila parnik, da je razbojniška tolpa prišla čez angleško mejo ter da namerava izvesti napad. Parnik, ki ima 2615 ton, je celo pred odhodom iz Honkonga policija natančno preiskala, ali se zločinci morda ne skrivajo med tovorom ali pa celo med potniki. Vendar niso nič hudega našli.

Kljub vsej previdnosti pa se je napad le posrečil. Drugi častnik je imel ravno službo in je stal pri krmlu. Naenkrat je opazil okrog sebe več gusarjev, ki so ga premagali in zvezali ter se nato polastili ladje. S parnikom so krenili proti Čilangu. Na poti so srečali več kitajskih džunk. Teh so se z orožjem polastili, spravili vanj jetnike in plen ter odkurili.

Smolanov Pepe ima smolo. »Kaj pa ti je dal gospod, ker si mu ujel in prinesel klobuk, katerega mu je burja odnesla?«

Smolan: »Klofuto, ker sem stopil na klobuk.«

★

»Jaz sem pri vzgoji otrok zelo previdna. Otroke vedno pošljem od doma, če imam z možem kak prepir.«

»Da, da, saj se otrokom pozna, da so veliko na zraku.«

Francoski rudarji, ki delajo sedaj komaj 1—2 dni na teden, so priredili demonstracijski obhod v Arras. V sprevodu je šlo 8000 rudarjev. Ker so se bali nemirov, je oborožena sila skrbela za red in mir.

Dve živi baklji v tunelu rešita vlak in potnike

Vlakovodja in kurjač se žrtvueta

Iz Londona poročajo:

Veliki plameni so žvigali iz lokomotive ekspresnega vlaka, ki vozi med Eustonom in Liverpoolom, ko se je vlak s strašno naglico bližal postaji Rugby. Malo pred postajo so zahreščale zavore. Po nekaj sto metrih je vlak obstal.

Iz lokomotive sta planila dva moža v gorečih oblekah. Vrgla sta se na zemljo ter se začela valjati, da bi udušila ogenj na sebi. Postajno osebje je prihitelo na pomoč. Vrgli so težke plašče na nesrečnika in ju tako rešili.

Lokomotiva pa je gorela kar naprej. K sreči je bil blizu hidrant, iz katerega so izlili na ogenj velike množine vode ter tako pogasili ogenj. Ker so se bali, da bo eksplodiral kotel, so potniki naglo zbežali iz vlada. Oba ponesrečenca pa so nezvestna prepeljali v bolnišnico. Strojevodja se piše W. C. Rawlings, kurjač pa Artur Thompson. Šele drugo jutro sta se zavedla, da sta mogla pripovedovati, kako se je zgodilo.

Vlak je pravočasno odpeljal s postaje Euston. Z naglico 90 km je pravkar vozil skozi tunel pri Kelsby-ju, ko je pridrvel od nasprotne strani ekspres. Tudi ta je vozil zelo naglo, ker je nastal velik piš v tunelu. Slučajno pa je prav tedaj bila odprta luknja, skozi katero kurijo kotel. V tistem hipu je žvigil iz peti velik plamen, ki je obilnil naloženi premost, kateri se je takoj vnel.

Med tem je ekspres z gorečo lokomotivo divjal skozi dolgi predor. Nista ga smela ustaviti sredi tunela. Življenje stotin ljudi je bilo v nevarnosti. Kmalu je bil prostor, kjer stojita strojevodja in kurjač, peklensko razbeljen. Najprvo sta hotela ogenj udušiti z lopatami. Pri tem pa se jima je vnela obleka na životu. Glasno sta kričala od bo-

lečin ter si drug drugemu z golimi rokami otepala ogenj z obleke. Pa vedno iznova se je vnemalo. Vročina je postajala neznošna. Nista več upala, da bi si rešila življenje.

Konec tunela. Da bi poskakala na tla? Kaj pa potniki? Najprvo je treba vlak ustaviti. Ko sta kot blazna otepala okrog sebe, sta čisto jasno mislila. Treba je bilo preprečiti, da ne bi kotel eksplodiral. To pa je mogoče le na postaji. Zatorej morava priti na postajo Rugby in naj stane, kar hoče.

Stisnila sta se na tisto stran, kamor je plamen najmanj žvigal. Pa tudi tu nista bila varna. Slekla sta jopice, telovnike. Podplati so menda že pregoreli, ker so noge stale na razbeljenem železu. Še ena minuta! Še nekaj sekund! Postaja Rugby se vidi! Še enkrat plane vlakovodja v sredo žarišča ter potegne skoro razbeljen vzvod. Potem se zopet stisne k tovarišu. Sune! Vlak stoji.

Z občutkom nedopovedljivega zadovoljstva — občutke za bolečine in jasno zavest sta že davno izgubila — sta poskakala na tla...

Drskalke iz dobe pred Kristusom?

Iz Bratislave poročajo, da angleški učenjak Gordon Chille izkopava v okolici Pyštiana. Te dni je našel na čudno oblikovano koščeno orodje. Strokovnjaki mislijo, da je to koščeno orodje ostane nekakih drskal, kakršne so pred nekaj tisočletji uporabljali tedanji odnotni prebivalci, da so pozimi mogli čez zamrznjeno reko. (Kajpada se v takih koščeni ostankih učenjaki večkrat hudo motijo.)

V čast sv. Katarini. V nedeljo smo praznovali god sv. Katarine. Pariške modistke jo imajo za svojo patrono. Njen kip dekleta vsako leto lepo okrasijo. Tudi v nedeljo so prišle v slovesnem sprevodu in okrasile kip, ki stoji na pročelu neke hiše.

MLADI SLOVENE

Miklavž prihaja

Prizorček za Miklavžev večer

1. prizor.

(Zastor na pozornici se dvigne in ko začari nebeška luč, se prikaže pred nebeškimi vrati sv. Peter z mogočnim ključem v rokah.)

Pozdravni govor sv. Petra

Otroci, v svečani tej uri, ko rajsko odprl vam bom dur, jaz, božji ključar, da sinil iz njih bo čudežen žar in z njim vaš najljubši svetnik Miklavž, polagam očetovsko vam na srce:

(Z mogočnim poudarkom.)

Pridni bodite, verno molite vse žive dni, da vas vesel bo Miklavž in mi vsi!

Pobožno sklenite k molitvi roke! In tihi, tako tihi bodite ves čas, da boste slišali muho, ki bo zakašljala sredi vasi, in pajka, ki bo kihnil v kotu nekje (pokaže v kot) — sicer vam gorje!

(Požuga s prstom.)

Kdor bo z jezicem le mignil, k njemu brž parkelj bo švignil, zgrabil za vrat ga bo, stresel in s seboj v peklo odnesel...

Torej zapik!

(Se obrne k rajskim durim, svečano udari s ključem trikrat po njih in zakliče:)

Sveti Miklavž, prosta je pot — pridil! Željno že čaka te mladi rod.

2. prizor.

(Na pragu nebeških vrat se prikaže sv. Miklavž s spremstvom.)

Pozdravni govor sv. Miklavža

Pozdravljeni, otroci!

Spet k vam prihajam iz solnčnih nebes z zvrhanim košem darov — toda vnes tu pa tam letos je majhna praznina: v shrambi pošla mi že vsa je zlatina.

Božji kovački, ki kujejo, kujejo mi žvenkljajoče cekine, vzdihujejo: »Noč in dan kujemo, nič ne pozna se — res doživeli prečudne smo čase!«

Ko kupovat sem na zemljo hitel včeraj darove za vas, s sabo vzel sem žvenkljajočih cekinov dve skrinji — malo sem zanje dobil v tej draginji.

Pa zadovoljite se s tem, kar imam; vsakomur nauk zlat povrhu še dam: Boljša ocvrta je piška na krožniku ko milijon živih zajcev na Rožniku!

(Gre s spremstvom med otroke in jim deli darove. Medtem prilazejo iz luknje na odru parklji ter grozeče tulijo in se prekučujejo pred peklom.)

3. prizor.

(Ko obdaruje otroke, odhaja sv. Miklavž s svojim spremstvom nazaj v nebesa. Na pragu nebeških vrat se obrne in se poslovi.)

Miklavževo slovo

Otroci, moj letošnji obisk je končan. Odhajam nazaj v sijaj rajskih poljan. Izpolnil nocoj mnogo sanj sem in nad, še mnogo več, mnogo več vam bi jih rad — a ves moj kredit je za letos izčrpan in koš moj, ki bil je z darovi natrpan, je prazen. Zato je najbolje, da gremo narazen.

Saj vem, kako z vami, sebičnejši je: imate samo dolge radi me, dokler vam še morem z darovi postreči, dokler še kaj slutite v moji vreči. A kadar do dna je izprazen lonec, je vsega, še vaše ljubezni konec... Bog daj, da čez leto dni konec bo krize, da spet bom lahko obložil vaše mize z vsem svojim bogastvom, z vso čudežno srečo, ki v sanjah objema vam željo gorečo.

4. prizor.

(Sv. Peter zapre za Miklavžem nebeška vrata.)

Poslovilni govor sv. Petra

Zdaj naj pa še jaz, otroci, vam povem kaj za slovo, preden vrata se nebeška tudi za menoj zapro.

Kar Miklavž vam ni prinesel, jaz želim vam od srca: zlato ništro bogatinom, pridnim in ubogim pa: voljo židano vse dni, srečo, ki ji konca ni, takšen stroj, ki gumbe črne vam spreminjal bi v srebrne...

Nekaj tega le za šalo, nekaj tega pa zares, a na koncu še vsem skupaj: milost božjo iz nebes!

(Nebeška luč ugasne. — Zastor pade.)

NAJLEPŠE MIKLAVŽEVO DARILLO

so te-le mladinske knjige, ki jih dobi Miklavž v »Jugoslovanski knjižnici« v Ljubljani:

Najdenček Jokec (Iz torbe Kotičkovega strička, I. zvezek). Broš. 26 Din, vez. 36 Din.

Za židano voljo (Iz torbe Kotičkovega strička, II. zvezek). Broš. 26 Din, vez. 36 Din.

Ptiček z dvema ključnoma (Iz torbe Kotičkovega strička, III. zvezek). Broš. 26 Din, vez. 36 Din.

Krojaček veseljaček in druge zgodbe (Iz torbe Kotičkovega strička, IV. zvezek). Broš. 26 Din, vez. 36 Din. Ta knjiga je pravkar izšla.

Zamorske bajke in pripovedke

Dve sestri in povodni mož

Živeli sta dve sestri. Starejša je nekega dne dejala mlajši:

»Jaz sem mnogo lepša ko ti.«

Mlajša sestra jo je zavrnila:

»Ne, jaz sem lepša ko ti.«

Starejša sestra je predlagala:

»Če misliš, da si lepša ko jaz, pojdi z menoj v svet. Bova videla, katera dobi več darov.«

Mlajša sestra je bila zadovoljna in odrihtila sta v svet.

Hodili sta iz kraja v kraj in povodni izpraševali ljudi, katera se jim zdi lepša. Ono sestro, kateri so prisodili večjo lepoto, so povodni obdarili. Nekaterim se je zdelo lepša starejša sestra, drugim mlajša. Tako sta obe dobili mnogo darov od ljudi.

Ko sta že dolgo potovali iz kraja v kraj, je nazadnje imela mlajša sestra mnogo več darov kakor starejša. Starejša sestra je tedaj svetovala, naj se vrne domov.

Spotoma sta prišli do nekega jezera. Krave, koze in ovce, ki sta jih sestri dobili v dar, so hitele k vodi in jo začele piti. Ko so si pogasile žejo, je tudi mlajša sestra zajela iz jezera vode, kakor ji je to starejša sestra ukazala. Ko je prišla sestra vode, jo je ta zila po tleh in dejala, da je zanič, ker so jo krave in ovce skakale. Ukazala ji je, naj poišče pitno vodo drugje. Mlajša sestra je šla in se kmalu vrnila iz jezera in mu prišla nasproti. Ko sta se pozdravili in objela, sta sedla na tla in sestra je začela bratu česati lase. Ko jih je počesala, je dejala:

»Zdaj moram domov.«

»Kje pa je tvoj dom?« jo je vprašal brat.

»V jezeru!« je odgovorila sestra, planila v vodo in izginila.

Zvečer se je brat vrnil v vas in povedal ljudem, da je videl izgubljeno sestro. Ljudje pa mu niso verjeli in so bili prepričani, da laže.

Drugo jutro je brat spet gnil ovce past k jezeru in začel klicati ime svoje sestre.

In sestra mu je kakor prejšnjega dne prišla nasproti, ga lepo pozdravila in mu začela česati lase. Zvečer pa se je spet potopila v jezero in pastir se je vrnil s svojo čredo v vas.

Znova je pripovedoval ljudem, da je videl svojo sestro.

»Če jo hočete videti tudi vi,« je dejal, »se morate spremeniti v ovce. Zjutraj odrinemo vsi skupaj k jezeru in prepričali se boste, da govorim resnico.«

Ljudje so bili zadovoljni.

Ko se je začelo daniti, so se spremenili v ovce in odšli na pašo. Tudi pastirjev oče in njegova mati sta se spremenila v ovce in šla z njim.

Ko so prišli do jezera, je začel pastir klicati ime svoje sestre, in ona je pljusnila iz jezera in ga ljubeče objela. Sedla sta skupaj in med kramljanjem ga je ona vprašala:

(Konec prihodnjic.)

Hudobna starka z vrečo

Živela je starka, ki je lovila otroke v veliko vrečo.

Nekega dne so se štiri deklice napotile k potoku zunaj vasi, da bi se tam igrale in kopale. Odložile so korale in predpasnike in z biseri posute jopice ter začele pljuskati po vodi. Pa je med kopanjem ena od deklic pogledala v daljavo in zagledala starko z dolgo palico v roki in veliko vrečo na ramah. Prestrašeno je zaklicala:

»Bežimo! Hudobna starka, ki lovi otroke v vrečo, prihaja!«

Deklice so hitro poskakale iz vode, pograbilje svoja oblačila in stekle proti vasi.

Najmlajša deklica pa je pozabila pri potoku svoj dragoceni pas. Starka ga je pobrala in vteknila v vrečo.

Ko so deklice pribežale do vasi, se je najmlajša deklica spomnila:

»Joj, pozabila sem pas! Nazaj pojdem in zahtevam od starke, naj mi ga vrne!«

Prijateljice so jo posvarile:

»Ne hodi! Starka te postlaci v vrečo in odnese s seboj.«

Deklica pa je vztrajala:

»Pojdem, naj se zgodi, kar boče! Pas moram dobiti nazaj. Kaj bo dejala mama, če se vrnem brez njega domov?«

In se je napotila nazaj in jokala vso pot. Že od daleč je zaklicala starko:

»Ti stara mutimba-baba, vrni mi pas!«

Starka je odgovorila:

»Pridi in vzemi ga!«

Deklica se ji je približala za nekaj korakov in spet zaklicala:

»Daj mi plašč, ti grda mutimba-baba!«

Starka je ponovila:

»Pridi in vzemi ga!«

Deklica je stopila pred njo in jo je ježno udarila po obrazu. V tem hipu jo je starka zgrabila in vteknila v vrečo. Vrečo je potem zavezala z vrvi, si jo optrla na rame in odšla v bosto, ki je ležala za vasjo.

Deklice so medtem povedale v vasi, kaj se je zgodilo z njihovo prijateljico in vprašale očeta:

»Kaj naj storimo?«

»Rešite jo z zvijačo,« je svetoval oče.

Ko se je zvečerilo, so se deklice napotile k brlogu hudobne starke, jo lepo pozdravile in dejale:

»Mamica stara, kaj želiš, da ti podarimo?«

»Kaj neki, kubi otroci, ko sami nič nimate,« je odgovorila starka. Pa se je domislila in dejala:

»Veste kaj? Naberite mi drv, da si zakurim! Mraz mi je.«

Deklice so ji nabrale velik kup suhljadi in dejale:

»Zdaj imaš drv za vso noč dovolj. Kar mirno leži na hrbet in zaspi; na ogenj bomo že me pazile.«

In starka je legla in kmalu zasopala. Tedaj so deklice tiho odvezale vrečo in rešile prijateljico.

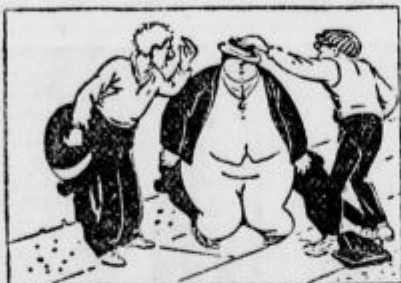
V prazno vrečo so nametale vse polno strupene golazni in jo spet zavezale. Potem so se vrnile v vas.

Ko so privedle rešeno prijateljico k očetu, je ta zaklal ovce in priredil veliko gostijo.

Zjutraj je hudobna starka vstala in otipala vrečo. Bila je prepričana, da je deklica še v njej. Odvezala jo je in ko je videla, da je deklica pobegnila, je srdito zarenčala. Strupena golazen, ki je bila v vreči, pa je začela lezti po njej in jo pikati in grizti, da je bilo grozno. Starka je kričala in otepala golazen a sebe, pa se je ni mogla iznebiti. Zagrizla se ji je v telo, iz zleza v usta, v ušesa, v nos in v oči, da je kmalu umrla v hudih bolečinah.

Dobrosrčni striček

4. slika

Striček z zlatim srcem je bil prepričan, da se mu bosta moža lepo zahvalila, ker ju je s takšnim naporom izvel iz luknje. Pa se je hudo zmotil ubogi striček! Moža sta razkačeno planila nanj in ga začela obdelavati s pestmi:

»Na, na, na, bedak, da si boš zapomnil, kdaj si naju motil pri delu!«

In so padale bunke po glavi nesrečnega strička, da je videl milijon zvezd pri belem dnevu in še luno povrhu...

Da, da, tako je na svetu; če hočeš komu pomagati iz stiske in zadrege, žanješ samo črno nehvaležnost. Svet je res zloben in grd...

Nekaj drugih rešitev

Olah (?) Franc, učenec IV. razreda meščanske šole na Jesenicah (Fužine):

Tedaj sta možakarja začela strica Matica nemilo pretepati. Na stričkove obupne klice je prihitel na pomoč stražnik. Pograbil je postopata in ju odgnal s seboj na stražnico; a tudi striček tatic je moral s njim. Na stražnici so oba možakarja takoj spoznali: iskali so ju že dalj časa, ker sta bila nevarna roparja in vlomilca. Razpisana je bila nagrada 10.000 Din za onega, ki bi ju ujel. To nagrado je zdaj dobil striček Matic. Ves vesel je vzel denar in odhitel s stražnice naravnost v trgovino. Tam je nakupil vse polno lepih darov za svoje otroke...

Antončič Josip, učenec II. razreda meščanske šole v Grosupnem:

Ko je prilezel še drugi mož iz line, sta oba zgrabila dobrosrčnega strička Matička in ga vrgla ob tla. Bila sta strašno jezna, ker jima je preprečil bogat vlom. Nabila sta ga z gorjačami, potem pa sta pograbila njegovo torbico, v kateri je imel mnogo denarja, in zbežala.

Ta hrup in dirndaj je zaslišal gospodar one hiše, v katero sta moža mislila vlomiti. Ko je gospodar zagledal strička Matička, je bil prepričan, da je on hotel vlomiti skozi luknjo v njegovo hišo. Brž je poklical stražnika. Striček je zaman zagotavljal svojo nedolžnost. Moral je s stražnikom v luknjo, pa ne v tisto, iz katere je prej vlomilca ven izvel, marveč v luknjo — na stražnici...

Ambrožič Tonček, učenec III. razreda v Mariboru:

Ko je striček Matiček izvel moža iz jame, je ves jezen in razočaran videl, da nista živa človeka, ampak slamnata moža. V tem hipu se je nekdo nad njim začel na vse grlo grohotati. Striček Matiček je pogledal kvišku in zagledal tam obraz sosedu Jerneja.

»Kakšne neumnosti pa so to?« je zarental striček Matiček.

»Hoho!« se je škodoželjno zarežal sosed Jernej, »ali sem te potegnil za nos, kaj? Nalašč sem postlaci slamnata moža v luknjo in oprezoval na oknu, kateri kratkovidnejši bi bil na led. Ta kratkovidnejši si bil ti, striček Matiček! Ali te luna trka, hoho?«

Strička Matička je bilo sram, da bi najraje izginil kakor kafa. Pograbil je torbico, pustil slamnata moža na cesti in jo ocvrl domov...

Štrukelj Poldi, učenka V. razreda v Sv. Rupertu pri Mokronogu:

Tedaj je pridrl izza vogala z veliko brzino avto. Prvi mož se mu je naglo umaknil s ceste, dočim striček Matiček zaradi velikega trebuha tega ni mogel storiti. V tem hipu ga je zgrabilo kolo za desno nogo in suknilo ter ga neusmiljeno vleklo za seboj, da je ubogi striček pometel polovico ceste. Ona dva moža pa sta medtem pograbila stričkovo torbico in zbežala...

Medvešek Silverija, učenka III. razreda na Mladiki v Ljubljani:

Ko je ubogi striček ves izmučen izvel obo moža iz luknje, sta skočila na njega in ga začela nemilo bunkati. A tudi striček ni držal križem rok; nobral je torbo in se z njo junaško branil, dokler ni

prišel stražnik. Ko sta ga lopova zagledala, sta jo popihala, a ubogi striček je ostal sam pred odprtino. Ko sta potem s stražnikom preiskala luknjo, sta našla v njej bogat plen, ki sta ga roparja hotela skriti. Stražnik je odnesel plen na policijo, striček pa je pobral svoj poteptani kloboček in raztrgane torbo ter žalostno odkorakal proti domu...

★

Razen teh smo dobili še vse polno drugih presrečnih rešitev, katerih pa zaradi pomanjkanja prostora ne moremo objaviti. Naj se reševalci to pot zadovoljijo z imeni:

Katarina Tavčar, Marija Potokar, Hedvika Klešnik, Bogomil Novak, Vincenc Berčič, Marija Dolhar, Franc Dolhar, Boris Bohinc, Franc Mustafa, Vera Juvan, Slavica Božak, Marian Bohinc, Metod Šinkovec, Verica Štiglic, Štefan Avbelj, Verica Kavčič in Franc Šimenc.

Nagrada je bila prisojena Silveriji Medvešek, učenki III. razreda na Mladiki v Ljubljani. Dobi lepe božične jasele.

Rešitev izpolnjevalke

Na mestih, kjer ležijo črtice, morajo stati te-le besede (rime):

Kaj — balonček — mošnjčka — balonček — pajaka — lepo.

Pravilnih rešitev je bilo čez 50. Za nagrado je bila izrečena Marija Može, učenka (7) gimnazije v Ljubljani, Cesta v Rožno dolino. Dobi knjigo »Prigode krojačka veseljačka in druge zgodbe«.

J. V.: Pismo Miklavža

Spet boš stopil na zemljo, svetec božji, ti dobrotni, pa še pridi v dom sirotni, vsi te čakamo teško!

Dom naš, veš, je zunaj mesta, majhen, reven, skromno tih, tam, kjer čuje se le vzdih, kjer sirot je polna cesta.

Očka dolgo že ne dela, mamica nam je zbolela, kruha davno že več ni, žilostni smo, lačni vsi.

Daj, prinesi očku dela, mamici pa zdravja daj, pa bo hiša spet vesela, kruha, sreče spet bo kaj!

Zabjek Kumboto

Postavljate zgodbo o potresnem žabjeku Kumboto, ki je imel kar dve kuharici! Prvi kuharici je zgradil hišo na vzhodni strani mlake, drugi kuharici na zahodni strani. Sam pa je stanoval sredi mlake.

Nekoč sta kuharici ob ob istem času skuhali kosilo za žabjeka Kumboto. Prva kuharica je poslala pomladno žabico, druga kuharica prav tako.

Žabici sta priskakljali k hiši žabjeka Kumboto in obe hkratu potrkali na dur:

»Žabjek Kumboto, kosilo je pripravljeno!«

Žabjek Kumboto se je zgrabil za glavo in zartnal:

»Kaj naj storim? Obe kuharici me kličeta ob istem času. Če odidem najprej k prvi, bo užajena druga in mi odpove službo; če odidem najprej k drugi, bo užajena prva in mi odpove službo; če ne grem nikamor, bosta užajeni obe in mi odpove službo... Kaj naj storim?«

In se je postavil na zadnje noge in zapel:

»Kvak-kvak, kvak-kvak — o zadregal!

Kvak-kvak, kvak-kvak — o zadregal!

In se ni mogel odločiti ne za prvo ne za drugo kuharico in se še dandanes ne more odločiti. Kadar vas pot zanese v bližino žabje mlake, prisluhnite — in slišali boste, kako še vedno čepi tam in poje:

»Kvak-kvak, kvak-kvak — o zadregal!

Kvak-kvak, kvak-kvak — o zadregal!

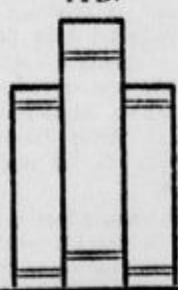
Nekateri pravijo, da poje:

»Kvak-kvak, kvak-kvak — rega, regal!

Kvak-kvak, kvak-kvak — rega, regal!

Pa to ni res. O zadregi poje še dandanes, nesrečni žabjek Kumboto...

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKÉ ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAB

KNJIGOVESNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PRESJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6

IL NADSTROPJE

DELAJSKI VESTNIK

ŽENA IN DOM

Odpad od Boga — kdo ga je kriv?

Kapitalizem delavstvu ubija in mrcvari vse: blagostanje, poštenost, zdravje in tudi vero. Kapitalizem danes predstavlja takorekoč že organiziran odpad od Boga, od vere, ker je s svojim materialističnim duhom okužil vso svojo okolico, ogromne mase delavstva, ki plavajo sedaj v njegovem strupu. Zato je pa tudi tako hudo na svetlu javljanje, da se ne da ničesar pomagati, nas ne bo odrešilo, če se ne bomo odrešili jarma, v katerega smo vpreženi za hlapce kapitalističnega moloha.

Kapitalizem in krščanstvo sta nezdružljiva pojma. Kapitalist to dobro ve. Zato je Boga povsod odstavil in ga preganja v javnem in v zasebnem življenju. Sicer ima kapitalist tudi vest, toda kakšno? Sam si jo je skoval in skrpul in prikrojil po svojih egoističnih načelih, nikoli ne po evangeliju. Nastala je na ta način masa ljudi, od katerih vsak zase ima svojo vest, svoje prepričanje, svoje zlato tele.

Življenje po evangeliju mora biti resnično, močno, dejavno. Že hostija z brezmadežno belino pridiguje človeku o brezmadežnosti Srca. Ves evangelij

je ena sama pesem pravice in ljubezni. Kdor pusti, da mu to oropajo, postane nujno egoist, po duhu pa kapitalist. Teoretično je vsak brezverec tudi egoist-kapitalist, ker je pač popolnoma svoboden in nima interesa, da bi živel za višji cilj — čednost. Kapitalizem kot odpad od Boga nam predstavlja največje gorje v zgodovini. Kamor človek pogleda, že se pozna rja njegove pogube. Posebno kot gospodarski sistem, ki s svojim oklepom brezobzirno stiska ves svet, predstavlja v daljini, morda že v bližnji bodočnosti polom, kakršnega človeštvo še ni doživelo.

Krščansko delavstvo, še je čas, da se rešiš! Za svet je ni rešitelj! Ta gre namreč neizogibno svoji pogubi naproti, proti svetovnemu viharju. Kakor velikansko mlinsko kolo gre poguba čez vse evropske države, čez ves svet. — Gre za nas, za vsakega posameznika, da rešimo, kar se rešiti da. Z dejavnostjo evangelija s tihim, a neizprosno bojem poidimo zoper kapitalizem in njegove izrodke! Pa prav dosledno! Ker le tako in na ta način se bomo obdržali pred pomandranjem in uničenjem onega, kar bo kapitalizem in njegovega duha za vedno očistilo človeško družbo.

Prostor materam s številnimi otroci

Saj je bilo tudi pri nas že vedno tako, da smo javno hvalili matere s številnimi otroci in jih stavili za zgled; toda če je potrkala taka mati — ali pa tudi oče — na kaka vrata s prošnjo za tako ali tako pomoč, je morala skoraj vselej slišati bolj ali manj pikre opazke, češ: kaj pa je treba toliko otrok; pomoč pa je redko kdaj kanila. In če bomo biti odkriti, moramo priznati, da še danes ni veliko drugače. Nismo se še zavedli nevarnosti izumiranja, dasi ravno med Slovenci ta strah že o beleni dnevu hodi okrog — ali pa morda sami sebe tako malo cenimo, da se nam ne zdi škoda, če izginejo? Na vsak način bi morali že slednjč začet v dejanju in dosledno izvajati načelo, da je čim večje število dobrih otrok največja odlika za ženo, da je taka mati stebel narodove bodočnosti in da zasluži zato vsestransko pomoč in spoštovanje.

Francozi, katerim se je bila pred vojno že po večini družin iz praznih zibelk rezala nasproti smrti z volilni očmi, so se še o pravem času zavedli in znova postavili oltar materinstva na častno mesto. Nemci, ki so se dolgo škodoželjno posmehovali in zanašali na samomorilno, ozkosrčno

novil Urad za matere s številnimi otroci. Njegov namen je, da zbere v Državni zvezi staršev z mnogobrojimi otroci (ki obstoja že stinalet let) vse matere, ki imajo veliko otrok. Voditeljica urada je gospa Hertha Breuer, mlada mati, ki pa ima že štiri otroke. Izjavila je: »Na tisoče mater iz vse države se obrača name. Zame je mati s številnimi otroci prava zanesljiva, zvesta žena, ker čuti sprčo svojih številnih otrok vse drugačno odgovornost nasproti državi in narodu, kakor pa žena brez otrok ali z enim samim otrokom. Saj je že po naravi odgovorna za svoje otroke in s tem za usodo nemškega naroda, ki bo odslej usoda njenih otrok in njenih nadaljnjih potomcev. V bodoče bode najvišja odlika za nemško ženo, da je članica naše Zveze. Ves narod bo spoštoval te žene. Javnost mora zvedeti, kaj se pravi v današnjih časih vzrediti in vzgojiti večje število otrok, da postanejo vrli člani narodne celote; potem bo znala v bodoče prav ceniti in spoštovati matere in očete dobro urejenih mnogobrojnih družin. Narodno občestvo mora spoznati, da je družina, in sicer mnogobrojna družina, naraven vir njegovega lastnega življenja. Iz tega izvira dolžnost, da vodi

Hudo ti je, ker nimaš s čim kupiti

za zimo svojim otročičem obutev. — Če bi kupovala celo leto pri KONZUMU in zakupila 10.000 Din, bi dobila Din 300 — dividende in s tem obula 2 večja ali 4 manjše otroke ali omislila sebi plašč za zimo. — Takoj se je treba odločiti, da ne bo leto zopet zamujeno. Če pa ti sama ne rabiš tega, pa pomisli, da podpiraš s tem druge revnejše konzumente in pomagaš reševati socialno vprašanje.

Iz nameščenske organizacije

I. Takoj po končanih volitvah v Delavsko zbornico so bile razpisane volitve v Pokojninski zavod za nameščence. Teh volitev pa ne bo, ker se je dosegel sporazum med vsemi nameščenskimi organizacijami in je bila vložena samo ena kandidatna lista. Tudi naše »Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije« je bilo za sporazum, ker je bilo mnenja, da ne kaže razmetavati denarja za silno drage volitve, posebno še zato ne, ker smo pri enakih končanih volitvah v Delavsko zbornico že pokazali, koliko nas je in kako močno organizacija imamo. Pri pogajanjih smo zahtevali in dosegli, da se da naši organizaciji tako zastopstvo, da bomo mogli kontrolirati delo Pokojninskega zavoda. Naše delegate je izvolil zbor zaupnikov dne 10. novembra 1933.

II. Vse zaupnike vlijudno prosimo, da na naslov predsednika Fr. Kremžarja, uredn. »Slovenca«, čimprej pošljejo seznam tistih naših somišljenikov-nameščencev, ki se niso člani naše organizacije, in onih članov, ki se niso prejeli članskih legitimacij. Nekaj legitimacij bomo razposlali še ta teden. Zaupnike tudi prav vlijudno prosimo, da čimprej poberejo članarino, ki znaša 2 Din na mesec, in pristojbino za legitimacijo (1 Din).

III. Napadi na našo organizacijo še niso prenehali, kljub temu, da je sedaj konec raznih volitev. Pravno, da smo meščansko usmerjeni katoliški socialci, da smo politično pobarvani itd. Odgovor na vse to naj bo v intenzivnem delu za notranjo okrepitev organizacije. Naj ne bo fare in ne podjetja brez našega zaupnika. Tistim, ki naše organizacije ne poznajo, pa povemo tole: mi smo stanovska in strokovna organizacija nameščencev, ki izpovedujejo krščanski svetovni nazor in priznavajo Cerkev za svojo versko, moralno in socialno avtoriteto. Smo samostojna, od nikogar odvisna in nepolitična organizacija.

IV. Dalje prosimo zaupnike, da nam sporočajo vse za nameščence važne dogodke, zato, da bo mogla naša organizacija pri izboljšanju meščanskega položaja sodelovati. Posebno v mezdnih sporih, v bojih za kolektivno pogodbo itd. nas pravčasno obveščajte, ker hočemo vedno in povsod neustrašeno zastopati nameščenske interese.

V. Prav tople priporočamo vsem članom in članicam, posebno pa zaupnikom, da čimprej kupijo veliko in moderno knjigo dr. Andreja Gosarja »Za naš družabni red«, ki jo je izdala Družba sv. Mohorja. Knjiga je katekizem naše organizacije in našega pokreta.

Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije v Ljubljani.

Delavsko združništvo

Bistvo konsumne zadrage

V »Narodnem gospodarju« je bil objavljen življenjski enega največjih učencev na polju združništva, Charlesa Gidea, ki je prinesel glede razumevanja združništva s seboj popoln preobrat. Do l. 1885, ko se je vršil prvi narodni kongres konsumnih zadrug, so bili cilji zadrug še prav skromni. Saj niso nameravale drugega, kakor nekim malim skupinam ljudi nabavljati cenena živila.

Charles Gide pa je odločil zadrugi veliko višje cilje. Zadruga si morajo prizadevati, da dosežejo popolno preureditev družbe s tem, da pokličejo v življenje neomejeno število novih organizacij, da z njihovo pomočjo predrugačijo razmere glede plač, da uvedejo dalekosežne spremembe zasebne lastnine z odpravo podjetniškega profitarstva in da polagoma socializirajo celo produkcijo.

Gide je omejil in utemeljil svoj združni nauk nasproti liberalni soli in socializmu. Pravi: bistvo zadrage obstoji v tem, da se povežejo individualni interesi in interesi skupnosti. Zadruga že po svojem notranjem ustroju združuje producenente in konzumente, ki so med seboj tako različni. Zadrugarji ne verjamejo, da bi bilo mogoče najti rešitev v konkurenci, ki ni nič drugega nego neka oblika boja, nego le v solidarnosti.

Zadruga odpravlja profitarstvo, ker povrne članom del izkupčka. V tej točki tiči pač največja razlika nasproti liberalni soli. Pri socializmu pa je ideja razrednega boja, ki nezdružljivo loči obe soli. Zadrugarji ne trdijo, da ni razrednega boja, toda smatrajo za potrebno, da se zadruga ne bavi z njim. S tem, da vidi zadruga v človeku samo konzumenta, meni, da bi združitev vseh v zadrugi odpravila razredna nasprotja.

Lepa slovesnost v Kropi

Slovesnost, ki jo je obhajala na dan sv. Jakoba žebliarska in železo-obrtna zadruga v Kropi in Kamni gorici, je za slovensko delavsko združništvo toliko pomena, da je prav, da ji tudi na tem mestu posvetimo par vrstic.

Redke so zadruga, ki bi mogle pokazati na tak razvoj, kakor žebliarska zadruga v Kropi in

Kamni gorici. Iz skromne zadrage malega števila obrtnikov, ki so hoteli po zadrugi skupno prodajati izdelke in skupno nabavljati sirovino, se je v teku 39 let od obstoja zadrage razvila mogočna zadruga tovarna, ki izdeluje v svojem modernem urejenem, elektrificiranem obratu z najnovejšimi stroji vijake, matice in žeblice različnih vrst. Ta uspeh je bil dosežen zato, ker so pokazali združniški pravo zadrugo zavest, zvestobo, disciplino, vztrajnost in poštovitost.

Slovesnost na dan sv. Jakoba je bila posvečena redkemu dogodku, namreč sprejemu 42 novih članov v zadrugo. Na sestanku je imel načelnik zadrage pomemben govor, iz katerega naj omenimo sledeče misli: »Združništvo hoče danes celega človeka: človeka z razumom, voljo, delovnimi rokami in srcem. Današnje življenjske prilike in koristi zadrage hočejo stodoletnih združarjev, zvestih v vseh okolnostih, iskrenih, pripravljenih na žrtve na znotraj in na obrambo zadrage med razkrojevalci v lastnih vrstah in sovražniki na zunanaj. — Združništvo je po svojem bistvu vezano na krščanska načela, ki bi morala vladati v vsem javnem življenju. Povezanost med združništvom in krščansko socialno mislijo je tako močna, neločljiva, da si zadruga brez krščanske socialne misli ne moremo misliti.«

Aktivnost in ofenzivnost

Naša velika napaka obstoja v tem, da se vse preveč samo branimo in premalo napadamo. Naš način boja je defenzivnega značaja, namesto, da bi bil ofenziven, napadalni in osvojevalen. Mirujemo toliko časa, dokler nam nasprotniki ne zavzame važnih položajev. Seveda je potem težko reševati in zavzemati izgubljene položaje.

Zato mora priti v naše vrste duh borbenosti, aktivnosti in ofenzivnosti. Kako naj pridobimo zase delavstvo, če pa se zavzemamo za to šele potem, ko so ga v svoje mreže dobili nasprotniki? Tedaj je vendar že prepozno, če pa ne prepozno, pa vsaj silno težko.

Z delom je treba pričeti takoj, še danes, še to zimo. Vsakdo naj se čuti poklicanega, da dela. Naj nihče ne čaka samo na navodila, vsakdo naj iz svojih razmer presodi, kje in kako zagrabiti za kramp in lopato.

Nekateri pravijo: Nasprotniki imajo lažji položaj pri delavstvu, kot mi katoličani, ker so njihovi programi bolj radikalni od naših. Na to je treba odgovoriti le-to: Tako govore oni, ki naših socialnih nauk, nauk enciklik Rerum novarum in Quadragesimo anno ne poznajo. Sicer bi videli, da so naši nanki dovolj radikalni, le radikalnih in doslednih katoličanov je premalo. Meti seveda tudi to, da je naša pot družabne reforme v Kristusu strma in težka, dočim je cesta brezbožnega komunizma in boljševizma široka in navidežno gladka. Toda vedeti moramo, da vodi ta pot v neizogibni moralni in gmotni propad in zato je tem večja naša dolžnost, da se otresemo duha liberalne meščanske komodnosti in navzamemo duha borbenosti, ofenzivnosti in aktivnosti.

Kaj bi nas zanimalo doma

V Ameriki

Ameriške delavske strokovne organizacije so sklenile, da naj njihovi člani bojkotirajo blago iz vseh onih držav, v katerih niso dovoljene svobodne strokovne organizacije. Ta sklep ima najbrž predvsem ost proti Nemčiji.

Na Kubi je proglašen generalni štrajk. Vsa mesta se nahajajo v temi in preti anarhija, ker vlada ne more vzpostaviti reda.

V drugem in tretjem četrtletju letošnjega leta je dobilo zaposlitev v USA 2.700.000 brezposelnih delavcev.

Veliko presenečenje je vzbudila v ameriških uradnih krogih vest, da namerava Ford za sedem let ustaviti svoje tovarne in odpustiti 45.000 delavcev. Ta Fordova odločitev je naperjena proti »Modremu orlu«.

V Avstriji

Avstrijske zvezne železnice imajo sedaj vsega skupaj 60.000 aktivnih uradnikov in nameščencev ter 80.000 upokojencev.

Na Poljskem

Poljska vlada je z najnovejšo odredbo sedaj prepovedala zaposlitev žen in mladostnih delavcev tudi v obratih z modernimi tehničnimi pripomočki, česar prej ni bilo.

KURJE PERJE

nečehtljano kg Din 5.- pri najmanjšem odjemu 15 kg pošilja proti povzetju

VILJEM ABT,

izvoz perutnine, Maribor.

sebičnost francoskih očetov in mater, so bili za Francozi prvi na vrsti, ki jih je zajela bela kuga v takem obsegu, kakor prej niti Francije ne. Židovski in krščanski tisk pa industrija in drugi interesi (med katerimi ni manjkalo takih, katerim poklic v prvi vrsti nalaga zaščito in obrambo novega življenja), katerim se je pridružila iz materialistično-nazornih in političnih razlogov še socialna demokracija — vsi ti činitelji so preje tako vzorni in trdni nemški družini v malo letih izpodkopali tla pod nogami in s tem omajali nemstvo v njegovih temeljih. To je narodni socializem čisto pravilno ocenil in se z vsemi silami vrgel na obnovo družine, na ponovno prubodo močnega materinskega čustva v nemških ženah. Gotovo niso vsa njegova sredstva v ta namen posnemana vredna, a že dejstvo, da se je država sama z vso svojo oblastjo zavzela za družino, in to mnogobrojno družino, bo nedvomno ugodno vplivalo na mišljenje in življenje vseh plasti nemškega prebivalstva.

Pod sedanjim režimom se je med drugim usta-

Malik družba

Človeška nečimernost se hoče zrcaliti v sebi enakih, a še raje v više stoečih. V »družbi« isče šibak duh priznanje svoje biti, vidnega zatrdila, da nekaj je, da nekam spada. Biti sprejet v družbo pomenja zanj prostor in zrak, pravico, celo pravico do življenja. Sam zase tak človek niti samemu sebi ne pomenja nič, sploh se ne najde, se ne pozna, ker se ne zrcali, ne vidi v drugih. Za takega je družba vse in ji tudi vse svoje žrtvuje: svoje prepričanje — če bi ga bil sploh zmožen — vsako lastno življenje. V stiski žrtvuje temu maliku tudi ves svoj pravi človeški ponos in celo svoje poštenje. Zaradi družbe zataji svoje starše, revne sorodnike in znance, ki so mu morda nekoč bili veliki dobrotniki. So cele družine, ki si krčevito prizadevajo, da ostanejo ali da bi bile sprejete v družbo in z vsemi sredstvi hočejo ohraniti meščanski videz. Žive preko svojih sredstev in se zapletajo v dolgeve in razne pustolovščine ali pa se pehajo za denarjem in službami brez vseh socialnih in naravnih pomislekov. Otroci v takih družinah se naravnost navajajo, da pred ljudmi prikrivajo pravo stanje družine, da bahačijo in lažejo. Tako se vzgajajo bodoči »hochstaplerji« obojega spola, ki neredko končajo v kaznilnici.

Človek je družabno bitje in tudi dober in značajan človek potrebuje družbe v vzpodbudo in oporo. Vendar mora biti vsak predvsem v sebi samem vsidran, svoje življenje mora zidati na svojem avtonomnem prepričanju, svoje delo in ravnanje mora usmerjati po visokih vidikih neminljivih in neizpremenljivih načel. Če je družba tem načelom tuja ali če se je kakorkoli treba odločiti ali za družbo ali za dosledno življenje po načelih, potem mora biti v nas vedno toliko moči, da žrtvuemo družbo načelom in ne obratno. Če nimamo sredstev, da bi stanovali in se oblačili elegantno, živimo skromno in imejmo pogum, da se odpovemo vsakemu lažnjivemu videzu. Če nas družba zato izključi in prezira — žalostna nji majka, ne nam. Za družbo, v kateri je vedno mesta za ljudi, ki so si ali ki si pridobivajo bogastvo na bolj ali manj vidno dvomljiv način, ki bolj ali manj očito kršijo naravna načela — nam zares ni treba jokati. Saj se kolo življenja vedno obrača, bomo že zopet tudi mi prišli kakorkoli na vrh, in tedaj bo družba sama zopet prišla k nam, ne bo nam je treba iskati in se ji ponujati. In potem je ne bomo užaljeni odbili, marveč se ji bomo prizanesljivo nasmehnili in ji podali roko kakor veteranskemu prijatelju, o katerem itak vemo, da se nanj ne moremo nikoli resno zanesati.

Resna mati svojih otrok ne bo vzgajala v strahu pred družbo, ampak v strahu božjem. Ne bo jih učila hinavščine in hlinjenja pred visokodonečimi naslovi in bogastvom (kar si je prerado išče duška v preziranju in zaničevanju nasproti skromnejšim), marveč jih bo skušala postaviti v življenje na svoje lastne noge, tako da se jim ne bo treba klanjati pred drugim kakor pred poštenjem in dobroto.

Praktični nasveti

Tobakov čad in smrad v zakurjeni sobi preženeš, če obesiš kje mokro gobo, od katere pa ne sme kapati.

Kako tople mora biti v sobi? To je zelo odvisno od posameznika, njegovega zdravstvenega stanja i. dr. Na splošno pa velja tole pravilo: pri sedečem opravilu 19, po končanem delu v izbi 20, v otroški delovni sobi 20, v otroški spalnici 21, v spalnici odraslih 16 do 17, v bolniški sobi 19 do 20 stopinj Celzija. Preveč razgrete sobe so nezdružive, še bolj pa mrzle sobe.

Vse vrste kapusnic dajo izvrstne prikuhe, samo hiša je vselej polna duha po njih. To preprečiš, če pokriješ lonec, v katerem kuhaš kapusnice, s prtom, ki si ga namočila v kisu in vodi. Na prt položi še pokrivalo. Pri posrka vso sopro, vonj po zelju, ohrovtu itd. izostane.

država smotrno družinsko politiko. Kajti mnogobrojna družina je najdragocenejši zaklad naroda in države in glavni temelj njunega lastnega življenja. Vemo, da moramo pobijati padanje rojstev. Vemo pa tudi, da bo ta boj uspešen le tedaj, če postavimo narod notranje na čisto druge versko-naravne temelje, obudimo v njem zopet pravi zmisel za življenje in ga dovedemo nazaj do studecev življenja, do resnega hotenja do obstoja. Napoved moramo obuditi v sebi zmisel za družino, odgovornost posameznika nasproti družini in narodu, in to zavest okrepite posebno v doraščajoči mladini. Od tega je odvisno ozdravljenje nemške družine.

Zlate besede, ki bi si jih smeli vzeti k srcu zlasti tudi mi Slovenci in Jugoslovani,

Meso trdo? Dodaj uporni pečenki pozevo konico natrona in pazi, da se natron dobro zmeša z mesnim sokom v kozi. Pečenka bo nato kmalu pečena in mehka.

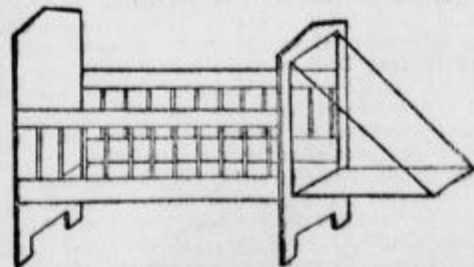
MODNE NOVOSTI

Večerna obleka iz krepp-satina nežne barve na lice in skladne barve narobe. Spodnji del (krilo) in rokavi so ukrojeni na lice, život narobe.

Obleka iz umetne bele svile (satin tulgarante). Rahlo nabrano bluzo označuje dvojen naramni ovratnik, ki se sredi hrbta steka v konico s pentljo.

Podališana otroška postelja

Kadar postane otroška postelja prekratka, pa je iz kakršnegakoli razloga ne moremo zameniti z veliko, si pomagamo na način, kakor nam ga nazorno kaže slika. Podališek naj bo premakljiv, tako da ga čez dan zapremo in podališevalni del žimnice položimo na posteljo. Tako pridobimo na prostoru, postelja pa popolnoma zadošča svojemu namenu.

„SLOVENEČ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

M. A. — Lj. Jetrta so v zadnjem desetletju zaslovela kot odlično zdravilo soper razne hude in najhujše krvne bolezni in neke vrste splošne slabosti. Jetrta so čudovita kemična tovarna, kjer se razkrajajo in pretvarjajo surovine iz prebavljene hrane in sestavljajo spojine, kakršnih treba telesu za rasti ali obnovi in življenjski obrat. Nekaj skrivnosti tega ogromnega presnavljanja so nam udeležniki že razkrili, prav nekaj malega vemo o tistih snoveh, ločilih, spojinah, kvasilih in drugih čarilih, ki omogočajo jetrom, da se iz beljakovin, točilec in sladkornih raznega izvora in različne sestave tvorijo lastnemu telesu potrebne in čisto svojske beljakovine, točilec in sladkorine. Sirova jetra vsebujejo vse te mane in neznane snovi, ki se kaj hitro razkrajajo in izgubljajo svojo učinkovitost. Zato pripravljajo večaki, da se rabi, kolikor se da, presna jetra, najboljše kar naštrgana in nekoliko začinjena ali zamešana s kakšno omako ali neprevročeno juho, zakaj vročina zamori mnogo najkoristnejših snovi. Glede uporabnosti menda ni posebne razlike med jetri raznih klavnih živali, odraslemu treba kakih 100 g na dan ali 200 g vsak drugi dan, večje množice ne zaležejo dosti več, a utegnejo komu zdravilo jed hitro pristuditi. Dobe se dandanes tovarniški izvečki iz jeter, ki imajo to posebno, da so brez okusa, da se dajo nekateri tudi vbrizgavati in da so vsi — zelo dragi.

L. J. — C. Sladkorna bolezen je zares delež „boljših“ stanov in spada med dedne bolezni. Spominjam se pa, da sem imel zavoljo te bolezni opravka s kmetiskim fantom, z mladim kaplanom in sirotno vdovo, materjo mnogih nepreskrbljenih otrok in še drugimi, ki niso poznali „dobrote“ ugodnega življenja. V vaši družini je bilo več primerov sladkorne bolezni, vi sam je še imate, a se je bojite v kasnejši dobi, posebno vas skrbi, da se prenese ta nakaznost na vaše morebitno potomstvo. Kaj vam svetujem? Ni drugega, ko pamet! Pametno živite: jejte vse, ogibajte se sladkih jedi v večjih množinah ali pa prepogostih, držite se sadja in zelenjav, giblite se dovolj in rajši več na prostem, tudi pozimi. Pametno se poročite: za družico si izberite zdravo mladenko iz zdrave družine, ki ne pozna ne sladkorne bolezni, ne protina, ne zamaščenosti, zakaj to so bolezni notranjega ustroja, ki se rade družijo in po krvi prenašajo. Pa ne kličite spaka in ne mislite več nanj!

J. B. — M. Dušica napada kaj rada tudi otroke in celo dojenca, nadeha pa je bolezen ostarelih ljudi, večkrat preide dušica mlajših let v neduh poznejše. Kako je vaš komaj triletni otroček zapadel tej, v vaši družini neznani bolezni, ne morem pogoditi tako na daleč. Morda je že po krvi bolj rahel in občutljiv za dražljaje, ki človeka zadevajo v sopolih (od nosa do pljučnih mehurčkov), morda je imel kakšno bolezen v sopolih, ki jo je napol prestal in ki mu stalno draži spola, da se ponavljajo napadi. To se dogaja po ošpicah, osovčnem kašlju, posebno pa po hripah z nahodom, vnetjem sapnika in dušnikov, če niso takoj izprva ozdravele. Prav z otroki je v tem pogledu križ, komaj se mu stanje izboljša, pa sili iz postelje in hiše, kar onemogoča popolno ozdravljenje. To vse ugo-

tovi vaš domači zdravnik, ki bo tudi naročil, kako naj se napadi preprečujejo in omiljujejo. Čist zrak v otrokovi spalnici je poglavitna zahteva, vsaka pernica je zavoljo pernega prahu skrajno sumljiva, zato ven iz njol! Otroci naj se tudi pozimi giblje na prostem, pazite samo na noge, da ga ne bo zeblo vanje! Dajajte mu ribje olje. Pravo zdraviljenje dušice se da izvesti v topli letni dobi s smotrnim utrjevanjem. Če pa imate sredstva in čas, pojdite po božičnih praznikih z otrokom prezimovat v južno Dalmacijo!

M. Š. — B. Čudna rdečica, ki vam zaliva obraz v mrazu ali vročini, najbolj pa zavoljo vzneirjenosti, da je posledica vašega zdržnega življenja? Čudim se vam, da verjamete tako bedastim in zlohotnim ljudem. Držite se svojega reda in hvalite Boga, da nimate hujske bolezni. O tisti malekosti motnji, premočnem zardevanju, imate odgovor že v rokah, izšel je v zadnjem nedeljskem „Slovenecu“.

L. C. — M. Srbež sam na sebi ni bolezen, ampak spremljevalni znak raznovrstnih bolezni: kožnih, jetrnih, žilnih, živčnih in splošnih bolezni, med njima sta razvplata sladkorna bolezen in — ostarelost. O srbežu se dajo napisati knjige. Kaj vse povzroča srbenje, kje povsod se srbenje pojavlja in kako naj se ta nadlega pregonja. Mnogokaj so mi bolniki s srbežem prizadevali dovolj pregledne, vobče se mi je posrečilo, da sem jih zadovoljil. Tako na daleč zadeti pravo zdraviljenje pri primeru, kjer so svoje znanje preskušali razni poklicni zdravniki in samozavci, je več ko tvegava zadeva. Jaz bi na vašem mestu spremenil običajno hrano, opustil bi predvsem vse močnejše začimbe in posebno sol in vse jedi, ki so pripravljene ali celo ohranjene (konzervirane) z začimbami (n. pr. prekajana mesnina, klobase, salame, sir, paštete i. dr.). Vživajte največ presno hrano, zlasti sadje in zelenjavo. Glede drugih sredstev pa preskusite še to, ki se je meni doslej dobro obneslo. Ko me kje začne srbeti, in to ni tako redko in narahlo, se nalašč ne popraskam, namerno prav nič ne napravim in nič ne uporabim, in samo čakam, kaj in kako bo naprej. Ne maram se hvaliti, a povedati moram vam in drugim, da se srbež, ki bržkone ni doma na Krasu, umika trmi, ki pa mora biti krajevski!

E. P. — Z. Črna kava po večerji? Ne poznam vašega soproga ne od daleč ne od blizu, niti njegovega živčevja, ki da je precej razrahljano, vendar menim, da je v njegovo in vašo prid, ako dobiva po večerji pravo črno kavo. O škodljivosti tobaka in kave so napisali učenci knjižnice; mnogo držav se hrani ob tobaku in kavi, Turki se menda celo pomlačujejo ob teh stutih! Pripravljajte svojemu soprogu kavo, kakršne ne dobi v nobeni kavarni! S takšnim ravnanjem preprečite, da ne bo obnavljal svojih mladostnih spominov izven doma, kjer je črna kava najmanj nevaren strup!

L. L. — Lj. O sredstvih za onemoglo moške, ki jih priporočajo nekateri časopisi v oglasih in drugače, je mnenje vseh pametnih ljudi soglasno, da gotovo koristijo izdelovalcem, razpečevalcem in priporočevalcem in prav tako gotovo praznijo močnje in mošnjčke onemoglim tepcem.

Kmetijski nasveti

Kmetovalčeva opravila

v prihodnjih 14 dneh

Za zadnjo tretjino novembra prerokovano in zelo zaželeno leto vreme je le kratko trajalo in sledil mu je sneg. Stelja in drva še vedno čakajo v gozdu. Živina bo brez nastila marsikje ležala na golem in zmrzovala, radi česar tudi ne bo gnoja.

Na domu čaka gospodarja ob slabem vremenu mnogo posla, da pripravi vse za zimo. Že pred 14 dnevi smo omenili nekaj takih opravil: pregled poslopij, zavarovanje živine in ljudi pred zimskimi vetrovi in snegom, očiščenje, popravljanje in namazanje orodja in strojev, poprava gnojščic in gnojničnih jam. Toda tudi drugod mora vsak skrben gospodar napraviti red: v hlevu in na seniku, v skednju in kašči, na dvorišču in okrog hiše. Na pr.: na podu je gnla deska, ki jo je treba izmeniti; na slemenu je gnla greda, ker jo deževnica iz strehe namaka, treba jo je zavarovati, da ne bo trpela streha in ne kvarili pridelki; mišje luknje na kašči je zamašiti, da ne bodo miši kvarile žita; okna v hlevih in svinihah je pregledati, razbiti šipe nadomestiti, umazane umiti, da bo živina tudi pozimi imela svetel stan. Prezračevalniki v hlevih naj bodo še odprti, le ob prav hudem mrazu jih je deloma zapreti ali zadetati s slamo, da ne izostane popolnoma vsako prezračevanje hleva. Bistrovodni gospodar opazi povsod pomanjkljivosti in jih tudi skuša odstraniti.

Na polju ni več mnogo dela, odkar smo spravili pridelke. Edino oranje praznih nív nas še čaka. Marsikje bo sneg ovrtao to delo, toda upajmo, da na nezamrznjeni zemlji ne bo ostal. Orije se pa lahko tudi mokra zemlja, saj jo bo mraz zdobil. Načelo mora obveljati, da ne smemo pustiti neopreane niti ene nibe čez terno. Odprta brazda bo verjama mnogo zimsko vlage ter jo ohranila v spodnjih plasteh za dobo suše. Apno in lapor lahko sedaj razvozimo po njah, hlevski gnoj pa navozimo na kufe za spomladansko gnojenje.

Na travnikih naj ob lepem, suhem vremenu pri nezamrznjenih tleh vozi travniška brana, da raztrže rušo, izruje mah in uniči drugi plevel. Gnojenje travnikov z umetnimi gnojili, zlasti s Tomasovo žlindro ali z apnom, je sedaj najbolj uspešno, ker se tekom zime razkrojijo in raztopijo, da služijo spomladaj takoj travi za hrano. Za raztrosenje komposta ali dobro vležanega gnoja je sedaj najbolj pripraven čas. Tudi gnojilno lahko razvažamo, če jo imamo prečv v jami; spomladaj seveda bolje zaleže. Ob ugodnem vremenu čistimo travnike in pašnike kamenja in grmovja, trebamo odvajalne jarke in osušimo zamočvirjena zemljišča.

Živinoreja. Zadržanje mraz. Ob nastopu mraza je treba posvetiti živini posebno pažnjo in skrb. Važno je, da so hlevi in svinihali primerno topli. V mrzlih prostorih potrebujejo živali več hrane in nam donajajo manj. Primerna hlevska gorkota znaša za vsa živali povprečno 15 stopinj Celzija. Preizkusa je, če znaša manj ko 11 stopinj, previsoka, če znaša nad 18 stopinj Celzija. O gorkoti v hlevu nas najbolj zanesljivo pouči toplotmer, ki bi tudi v hlevih ne smel manjkati. Poleg primerne gorkote mora biti v hlevu tudi zdrav in čist zrak. V slabem zraku živina ne izrablja popolnoma tudi najboljše krme, v dobrem čistem hlevskem zraku pa dobro izkoristi vse redilne snovi, ki jih ji pokladajo v krmi. Če torej hoče doseči uspeh v živinoreji, skrbi za rednim prezračevanjem ali po prezračevalnih na-

čebelarstvo. Sedaj je nastopil čas, ko naj se panji — kdor tega sedaj še ni storil — dobro zapazijo, kakor smo že svetovali. Nato se čebelarji zapre in ostane zaprt do spomladanskega snajenja — ako se kaj posebnega ne primesti. Čebele

morajo imeti popoln mir, ki je za ugodno prezimovanje neobhodno potreben. Vsako vznemirjenje povzroča pogin večjega ali manjšega števila čebel, ki se ločijo od zimskega gnezda in odtrpejo, povzročajo pa tudi večjo porabo hrane in s tem združeno obolenje na grizi, zlasti pri dolgotrajnem neugodnem vremenu. — Kdor bo kupal voščine, naj v prvi vrsti pazi, da mu v loncu „kaša“ ne zavre. To je največja napaka naših kuharjev. V kepe stlačene voščine naj se prej zdrobijo, nato vržejo v gorko vodo in pridno mešajo v dovoljni količini vode. Vse orodje, ki bo prišlo v dotik z vaskom, naj bo po možnosti leseno in poprej v topli vodi dobro zmoceno, da se ga vosek ne prijemlje. Glede stikalnic ni veliko izbire. Sedaj je najboljše Pavlinova, dobra je pa tudi Jurantičeva. Izstignjeni vosek naj se ohlaja počasi, da ne razpoka. Kdor ni še kupal, ga bo gotovo kje polomil, če ne gre prej v šolo k izurjenemu „kuharju“.

Vinarstvo. Za vinograd in vinski klet veljajo vsa ona opravila, ki so bila navedena na tem mestu v nedeljskem „Slovenecu“ dne 12. novembra, tudi za prihodnjih 14 dni.

Sadjarstvo. V sadovnjaku moramo čimprej odstraniti vsa suha in po mrazu uničena drevesa. Na močno oslabelem ali posušenem drevu se skrivajo razni škodljivci, katerim nudi tako dreve odlično skrivališče in prezimovalnico. Zato ne odlašajmo s tem delom, temveč odstranimo iz sadovnjaka vse, kar ni več življenja zmožno. Odstraniti je treba torej tudi suhe veje in močno oslabela drevesa, katera ni več mogoče rešiti z gnojenjem in škropljenjem. Suho dreve in veje moramo nemudoma sežgati, ker bi sicer opravili to delo le polovično. Sedaj, ko je zapadel sneg, je za to delo najprimernejši čas. Oni kmetovalci, ki še niso skopali drevesnih jam za spomladansko sajenje, naj to delo izvršijo sedaj pozimi. Drevesne jame naj ostanejo do spomladaj odprte, da se na ta način zemlja dobro prežreži in tekom zime premrzne. V primeru lepšega vremena je potrebno sadno dreve očistiti stare skorje, mahu in lišaja ter poskropiti z 10 do 12 odstotno raztopino arborarja. Priporočajo se saditi le prvotredno sadno dreve, naročeno iz zanesljivih drevesnic. Dobro je, da naročniki zahtevajo od drevesničarjev jamstvo za naročeno sorto in kakovost dreves. Pri izbiri sort naj pridejo le one sorte sadnega dreva v poštev, ki so določene za določni sadni okoliš.

Pravni nasveti

Zavarovanje. K. P. G. Zavarovali ste na življenje za dobo 20 let in sicer od 1. dec. 1913 dalje do 1. dec. 1933 za vsoto 4000 K avstro-ogrske valjave pri neki češki zavarovalnici. Premije ste plačevali do leta 1921 v kronah, od takrat pa v dinarjih in sicer po en dinar za štiri krome. Vprašate, če imate pravico zahtevati izplačilo zavarovalne vsaj deloma v predvojni valuti? — Če je v zavarovalni polici navedeno, da ima zavarovalnica izplačati zavarovalnino v Pragi na dan 1. decembra 1933, torej na ozemlju češkoslovaške republike, potem imate po tozadevnem zakonu češkoslovaške republike iz leta 1919 pravico zahtevati zavarovalnino 4000 K v al pari vrednosti od 4000 čeških kron. Seveda morate v tem slučaju naknadno doplačati premije, ki ste jih plačevali v dinarjih, v odgovarjajočem znesku v čeških kronah po vsakokratnem borznem tečaju češke krome. Brez tega doplačila nimate pravice zahtevati izplačila v čeških kronah. V predvojni valuti ne morete zahtevati izplačila, ker te valute nima niti Češka niti Jugoslavija.

Služnost vodovoda. V. M. L. Imeli ste dve hiši in ste napeljali vodovod preko dvorišča prve hiše tudi v drugo, višje ležečo hišo. Leta 1906 ste prvo hišo prodali, v kupni pogodbi ste si pridržali za sebe kakor tudi za vsakokratnega pravnega naslednika višje ležeče hiše pravico, da se sme posluževati tega vodovoda in da sme tudi vsa popravila vodovoda na svetu lastnika spodnje hiše izvrševati, nadalje, da se sme ta pravica kot služnostna pravica v breme spodnje hiše in v korist višje ležeče hiše vknjižiti. Od tedaj je preteklo 27 let. Služnostna pravica vodovoda do sedaj ni bila vknjižena. Ker pa namerava sedanjí lastnik spodnje hiše to hišo prodati, a o vknjižbi služnostne pravice neče nič slišati, vprašate, na kakšen način si morete zavarovati svojo pravico. — Ker je kupec v kupoprodajni pogodbi od leta 1906 pristal na Vašo zahtevo, da si pridržujete pravico vknjižbe služnosti vodovoda, imate še sedaj pravico, da na temelju te kupoprodajne pogodbe zahtevate pri okrajnem kot zemljičnjem sodišču naknadno vknjižbo služnostne pravice vodovoda. Storitve to takoj, predno bo hiša prodana, sicer bo šlo to težje.

Razdelitev skupnega posestva. V. P. M. Sestra je v oporoki zapustila svoje posestvo do polovice bratu in do polovice sestri. Po zapuščinski razpravi sta bila brat in sestra vknjižena kot solastnika za celo posestvo. Sestra je samska, brat ima družino. Dolej so vedno skupno obdelovali in skupaj uživali celo posestvo. Sestra je radi nesporazumljenja z bratovo družino zahtevala od brata, naj ji da polovico zemlje, da jo bo lahko po svoje obdelovala, a brat trdi, da mora ostati z njim v skupnem gospodarstvu in da nima pravice zahtevati delitev. Vprašate, kaj lahko sestra naredi, da bo svoj del sama uživala. — Sestra ima pravico zahtevati razdelitev skupnega posestva. Če se sestra in brat ne moreta sama zediniti, kako razdeliti, mora sestra tožiti na razdelitev solastnine. Stroške tega postopanja ima trpeti vsaka stranka do polovice.

Sramotilno pismo. K. T. R. Neka oseba v župniji je dobila pred nekaj meseci sramotilno pismo brez podpisa. Ta oseba sedaj Vas dolži in javno govori, da ste Vi pismo pisali, češ da se pisava v pismu brez podpisa vjemata z Vašo pisavo. Vprašate, kaj Vas je storiti v svojo obrambo? — Če ta oseba na Vaš opomin izvednosno noče prekljcati svoje obdolžitve, potem ni druge pomoči, kot da to osebo tožite radi klevete. Tožbo morate vložiti v roku od 3 mesecev, odkar je bila zadnja obdolžitev izrečena in ste za to obdolžitev zvedeli, sicer je pravica na tako tožbo zastarala.

Posojilo. F. H. V. N. Posodili ste čeni upokojenca 5600 Din. Zadolžnico je podpisala žena in njenega moža sploh ni bilo zraven. Vprašate, če se lahko to posojilo iztoži v slučaju, da se mož brani plačati dolg za ženo. — Za ta dolg lahko tožite samo ženo, ker je denar ona sama prejela in za sebe porabila.

Dedni delež. R. B. P. Pred 10 leti je umrl oče in je posestvo prevzela Vaša mačeha, dočim ste otroci dobili določene dedne deleže, ki jih je imela izplačati mačeha kot prevzemnica posestva. Pismeno ste prosili mačeho, da Vam vaš delež izplača, a se odgovor Vas je ozmerjala in pisala, da se počakajte. Nato je niste več terjali. Vprašate, če ste še upravičeni do deleža, oziroma kdaj Vas delež

Priporočamo Vam
najboljše šivalne stroje
in kolesa

Adler -
GRITZNER

Švicarski
pletilni
stroji

DUBIED

edino le pri trdki

Jos. Petelinc, Ljubljana

Tel. št. 2913 za vodo. Tel. št. 2913

Brezplačen pouk v vazeju. Večletno jamstvo.

Na vrtu je še vedno kaj, kar je treba spraviti v red pred zimo, če bo sneg to dopuščal. Dokler je vreme še južno, tudi ob snegu, pustimo še marsikatero zelenjad lahko zunaj. Ob nastopu mraza pa moramo vzimati, kar je še mogoče. Kar pa tamkaj ostane, je pokriti z listjem, slamo ali gnojem, in to zlasti radič, zimsko solato, že posajeno čebulo in česen in slivno. Prazne gredice je prekopati in pustiti neporavnane do spomladaj, da zemlja premrzne. Marsikje je na vrtu polno navlake; odpadki razne zelenjave, štiri zelja in drugih kapusnic, osušena stebela, plevel, listje in drugo. Prvič napravi to neugoden vtis, drugič pa škodo, ker gre v izgubo mnogo redilnih snovi, ki bi na kompostu prav dobro zalegle. Obenem se širijo tudi vrtni škodljivci. Vso to navlako je zbrati ter jo nanesti na kompostni kup, primestati ji je apnenega prahu ali cestnega blata ali zidnega ometa. Stari kompostni kup je premešati, da se do spomladaj razkroji. Nadalje je iz vrta spraviti vse kolje, fize, lovke, klopi, mize in sploh vse, kar bi se zunaj kvarilo. Vrtnice je ob nastopu mraza položiti na zemljo in jih pokriti s smrečjem in zemljo. Mačehice in nagelne na gredicah pokrijemo z listjem. Vrt naj bo tudi pozimi čeden, četudi je prazen.

(Nadaljevanje na 12. strani.)

zastara. — Pri zapuščinski razpravi je bilo določeno, koliko ima prevzemnica zapuščine izplačati otrokom. Od tega dne dalje imate pravico skozi 30 let, da terjate od mačeha Vaš delež. Šele po 30 letih ta pravica do deleža zastara. Če Vam mačeha noče izplačati, jo boste pač morali tožiti na izplačilo deleža.

Priposestevanje gozd. J. K. N. V zemljiški knjigi ste videli, da je neka gozdna parcela vpisana kot last soseske in da so kot upravičenci tega gozda zapisani stari posestniki te soseske, med njimi tudi Vaš posestni prednik. Vendar ti posestniki kot upravičenci niso, razen enega, v zadnjih 70 letih niti sekali v tem gozdu niti ga na drug način vživljali. Ta edini vživalec gozda izmed zemljičnjih soupravičencev trdi, da si je gozd popolnoma za sebe priposestoval. Vprašate, če imate ostali soupravičenci še kakšno pravico do tega gozda. — Ta soseskin gozd je s 40 letnim mirnim vživljanjem sedanjí vživalec popolnoma priposestoval ter ima pravico — tudi s tožbo — zahtevati od soseske, da se parcela prepíše na njegovo ime. — Najbrž so se pred 70 leti ali še prej takratni vživanci tega gozda medsebojno ustмено kako pogodili, vendar ta ustmeni dogovor ni bil v zemljiških knjigah izveden, tako da so ostali sovivalci danes navidezno oskodovali, kar pa takrat gotovo niso bili. Malo verjetno je namreč, da bi brez odškodnine opustili vživljanje gozda.

Nujni delež. A. P. Nujni delež znaša pri otrokih polovico tega, kar bi mu pripadlo po zakonitem dednem nasledstvu. Ako sta dva otroka in znaša vrednost zapuščine 150.000 Din, znaša zakoniti delež 75.000 Din, nujni delež pa 37.500 Din. Dedščine pred smrtjo zastopnika ne morete zahtevati. Pač pa bdi, ko se mož in nima zadostne lastne imovine, lahko zahteva od staršev njihovemu stanu in imovini primerno dolo.

Pravdni stroški. F. L. Imeli ste tožbo z nekim trgovcem. Sredi tožbe sta se poravnala in ste mu plačali celo vtoževano terjatev, za nastale stroške — sodnijske in advokatske — sta se pa pismeno dogovorila, da plačate polovico stroškov. Plačali ste tožniku osebno polovico stroškov, vendar ni plačal s tem advokata. Sedaj Vas advokat terja za vse stroške in Vam grozi z rubežnjo. Vprašate, če ste dolžni še enkrat plačati? — Vprašanje ni jasno. Če sta imela oba advokata, potem ste Vi dolžni, da sami plačate stroške svojega zastopnika. Če Vas terja nasprotnikov zastopnik za vse stroške, potem mu pokažite pismeni dogovor, ki ste ga napravili osebno s tožnikom in mu pokažite potrdilo tožnika, da je te dogovorjene stroške od Vas prejel. — Če Vam ne bosta niti Vaš zastopnik niti nasprotni zastopnik te stroškovne zadeve tako pojasnila, kakor Vi mislite, da je bila poravnava dogovorjena, Vam svetujemo, da pokažete Vaš izvensodni pismeni dogovor o stroških sodniku, ki je vodil pravdo in Vam bo ta prav svetoval, da ne pridete v novo nepotrebno pravdo.

Ako segajo veje v tuj svet. A. K. M. Vaša dolžnost je, da oklestite veje, ki segajo v sosedov sadovnjak in ovirajo dreve v rasti. Kar se pa tiče senca, Vam po našem mnenju sosed nič ne more, ker Vaš gozd gotovo stoji že nad 30 let in senca že tako dolgo pada na sosedov svet.

Mladoletna hčerka. N. Rada bi šla od doma v mesto. Ker še niste polnoletni, vprašate, če morete iti brez dovoljenja staršev in če Vam oni ne lahko zabranijo. — Vsekakor si boste morali izposlovati dovoljenje staršev. Priskrbeti si morate poprej tudi delavsko knjižico, za katero mora tudi oče dati dovoljenje. Po postavi imajo starši celo pravico pobege otroke nazaj zahtevati.

Skrb za mater. Mati, stara 67 let, vdova, ki ima dva sina, nima razven nekaj prihrankov v denarnem zavodu nobenih dohodkov. Radi denarne krize ne more dobiti svojih prihrankov kot bi želela. Mlajši sin je oženjen in uradnik, starejši sin je tudi oženjen, a še ni končal svojih študij. Vprašate, kdo je dolžan za mater-vdovo skrbeti? — Postava določa, da so otroci dolžni, da svoje roditelje dostojno vzdržujejo, če le-ti ubožujejo. Ni nikjer določeno, da je baš najstarejši sin dolžan mater podpirati; če je ta brez lastnih sredstev, je dolžan podpirati mater mlajši sin. Če se otroci z materjo ne morejo sporazumeti radi vzdrževanja, mora pač mati svojo zahtevo staviti pri sodišču. Šele če so otroci brez zadostnih sredstev, preide dolžnost vzdrževanja matere na pristojno domovinsko občino. (Nadaljevanje prihodnje nedelje)

(Sven Hedin: Na velikem potovanju)

Don Madera et Comp. ni znana, a če je me-
stna, mora biti tudi dohoda...

In nakupil je celo gmado drobnarije. Bazar se je začel hitro prazniti, a da bi razprodaja trajala čim dlje, je Filipo ponoči vlačil v trgovino novo blago, ki ga je kupoval po raznih drugih razprodajah. Morala je priti pomagat v trgovino tudi Ema, ki ji je novo delo dokaj bolj uga-jalo kakor kuhinja.

Filipo si je ves zadovoljen mel roke in ne-prestano ponavljal:

»Pavla, ti si moje zlato, pametno dete!«

IV.

Razprodaja je bila v največjem razmahu in Filipo je že računal, kako bo z novim letom mogel odpreti velik bazar na Via Nazionale, kajpak na Pavlino ime.

Ravno ko so o tem govorili, je prišel v bazar gospod, po priliki trinidesetih let. Bil je dosti eleganten in tudi ne grd. Po kovčegu, ki ga je privlekel s seboj, se je dalo takoj ugeniti, da je potnik kake tverke.

»Ali bi mogel govoriti s šefom bazara? Želim zaupnega pogovora!«

Filipo je že hotel reči, da je on šef trgovine, a ga je drugi stavek oplašil; nehoti je z roko pokazal na Pavlo.

»Gospodična vodi posle!«

»Gospodična, jaz sem Hugo Martinetto, prvi potnik tverke Giovanni Todeschini, prve italijanske tovarne za zobotrebe v Milanu.«

Pavla je komaj zdreževala smeh. Lahno se je poklonila in odšla s potnikom v drugi del bazara.

Hugo Martinetto je razvil svojo govorniško sposobnost, da opozori na neko zelo zapleteno stvar: Tverka Giovanni Todeschini, prva italijanska tovarna zobotrebcev, je bila pripravljena, da plača g. Filipo Verzelattiju določeno vsoto, ako se odreče zastopništvu mehiške tverke.

Pavla je premagala smeh in se hipno zresnila.

»Toda, gospod, mi imamo denarne obveze nasproti mehiškanski tverdi in ako se odrečemo, bomo morali plačati odškodnino.«

»Ravno o tem želim z vami govoriti...«

Šah

Zadnjič je stalo pomotoma v tej rubriki, da je v Rusiji 70.000 organiziranih šahistov, kar za Rusijo ne bi bilo veliko in kar tudi ni res. V resnici jih je ravno desetkrat toliko in armada 700.000 oseb pa že nekaj pomeni. Zato ni čudno, da je zanimanje zapadnih šahistov dobilo težišče na vzhodu, odkoder pričakujemo novih impulzov. V Rusiji je šah deležen mnogo večjega upoštevanja kot pri nas. Tam so spoznali veliko pedagoško vrednost, ki tiči v šahu in šah jim je pomembno sredstvo za vzgajanje mas. Šah razširjajo tudi med najpreprostejši ljudi, tako da je sedaj že tudi po vaseh polno šahovskih krožkov. Šahovsko organizacijo znatno podpira tudi država. V tork sta začela igrati match prvak Rusije, 22letni inženjer Botvinnikov in šahovski profesional Flohr, najboljši izmed zapadnoevropskih mladih mojstrov, rojen tudi v Rusiji leta 1908, sedaj pa češkoslovaški državljani. O izidu tega matcha si niso niti najboljši poznavalci na jasnem, kar je zelo uveljavilo za mladega Botvinnika, ker se je Flohr usklajeval že kot prvovrsten vele mojster in ga kljub temu ne smatrajo za sigurnega zmagovalca. O prvih srečanjih bomo lahko poročali prihodnje nedelje. Poleg Botvinnika pa ima Rusija še celo vrsto prvovrstnih mladih mojstrov in da se spoznamo tudi z drugimi, prinašamo danes naslednjo partijo nadarjenega kijevskega mojstra Rauserja.

Caro-Kann
Rauser—Rabinovič

1. e2—e4, c7—c6; 2. d2—d4, d7—d5; 3. Sb1—c3, d5×e4; 4. Sc3×e4, Sg8—f6; 5. Se4×f6+, e7×f6 (črni je že mnogokrat igral tako, toda do sedaj še nihče ni pokazal, da je ta varianta zanj slaba. Rauser pa v tej partiji zelo prepričevalno pokaže, kakšno šanso ima beli na damskem krilu, kjer ima pešca več); 6. g2—g3, Lf8—d6; 7. Lf1—g2, 0—0 (za to potezo pravi Rabinovič, da je prenačljena in da bi bilo bolje s h5 napasti na kraljevem krilu); 8. Sg1—e2, Lc8—f5; 9. 0—0, Tf8—e8; 10. c2—c4, Sb8—a6; 11. Se2—c3, Dd8—d7 (elabo bi bilo Sb4 radi a3 in na Se2? Ta2); 12. a2—a3, Lf5—h3; 13. Lc1—e3, Lh3×g2; 14. Kg1×g2, Sa6—c7; 15. Dd1—f3 (beli igra dosledno na to, da si napravi prostega pešca na damskem krilu), b7—b5; 16. c4×b5, c6×b5; 17. Ta1—c1, b5—b4; 18. a3×b4, Ld6×b4; 19. Tf1—d1, Lb4—d6; 20. d4—d5, Te8—b8; 21. Sc3—e4 (preti S×d6 in po D×d6 Lf4), Sc7—e8; 22. Se4×d6, Se8×d6; 23. Le3—c5, Sd6—b5 (na T×b2 bi sedaj prišlo Da3!); 24. d5—d6, Tb8—e8; 25. Td1—e1, h7—h6; 26. Te1—d1, Ta8—c8; 27. Te1—e7, Te8×e7; 28. d6×e7, Dd7—e8; 29. Df3—b7! (preti D×c8 in Td8.

V.

Pogajanja so trajala tri dni. Vodila jih je Pavla (Filipo se je bil že odločil, ker ga je bilo vse pustolovščine že strah, da prizna, kako je vsa mehiška firma samo domislek njegove hčere Pavle) in končali so se tako, da je tverka Giovanni Todeschini ponudila Filipo večjo vsoto lir, Hugo Martinetto pa Pavli roko.

Sprejeto je bilo oboje.

VI.

Z novimi lirami so odprli nov bazar. Prav kakor so bili želeli: na Via Nazionale. Samo da je namesto Pavle sedela v trgovini Ema. Kajti Pavla je bila zdaj Pavla Martinetto in zaradi nje in njene moči je bazar prodajal zobotrebe tverke Giovanni Todeschini.

Kar se tiče mehiške tverke, je objavil Filipo Verzelatti nov oglas, da se je odrekel temu zastopstvu, ker ne želi podpirati tuje industrije na račun domače.

Ko je rešil tudi to vprašanje, si je iz celega srca oddahnil.

»Sreča, da je Meksika tako daleč! Samo tega bi bilo treba, da bi prišlo na dan, da si je tverko Don Madera et Comp. Pavla enostavno izmislila!«

Zato se je nekega dne zelo prestrašil, ko je prišel v trgovino tajnik trgovinske zbornice.

»Vi ste bili zastopnik neke mehiške tverke, pa ste zastopstvo odpovedali?«

»Da, bil sem...« je začel jecljati Filipo.

»Dragi g. Filipo, trgovska zbornica vam je poslala pismo, a jaz sem prišel tudi osebno, da se vam zahvalim za ta domoljubni čin! Tako je, domača industrija nad vse! Živeli domači zobotrebci!...«

Hotel je menda še nekaj reči, a opazil je Emo in stopil k njej. Začel je z njo živahen pogovor.

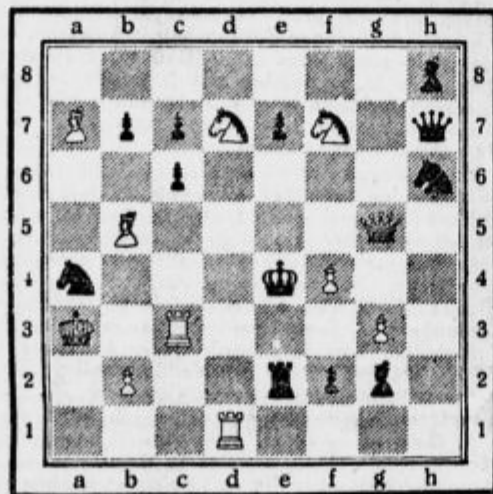
Medtem pa si je mislil Filipo Verzelatti:

»Kdo bi si mislil, da imajo mehiškanski zobotrebci tako moč! Pri moji veri, z njimi vred bom prodal še drugo partijo svojega blaga, ki se nateže prodaja: Emo!«

Črni nima več dobre obrambe, ker je beli pešec presilen), Kg8—h7; 30. Td1—d8! (dobi figuro in s tem tudi partijo), Tc8×d8; 31. e7×d8D, D×d8; 32. Db7×b5, Dd8—d5+; 33. f2—f3 in črni se je vdal.

Problem št. 45
(O. Stocchi)

Črni: Ke4, Dh7, Te2, Lg2, h8, Sa4, h6, P: b7, c6, c7, e7, f2 (12 figur).

Beli: Ka3, Dg5, Tc3, d1, Lb5, a7, Sd7, f7, P: b2, f4, g3 (11 figur).
Mat v dveh potezah.

NEVESTE! GOSPODINJE!
Najlepši okras Vašega doma je perilo, zavese, postelina pregrinjala! Naifinejši in naitrpežnejši ga okrasite z vezanjem od tverke

MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA,
poleg hotela Strukelj.

Izdelujemo gumbnice, prebadamo šablone, predtiskujemo čisto ženska ročna dela imamo specielni entel za obleke in volane, azuriramo in entlamo. Vsakdo že ve, da imamo največjo in najmodernejšo vezilnico. Ker sami delo sprejemamo, ga sami nadziramo, zato Vas najboljše poostrežemo

Pri oročam bogato izbiro nogavic, rokavic spodnjega perila srajc, ovratin.

Trgovina pletenin, kratke robe in perila

M. PUCHER, MARIBOR, Gosposka 19

Gospodarska zveza, Ljubljana

r. z. z. o. z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonialno in spocerijsko blago, kmetijske stroje in orodje, umetna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna moka Desider Forgacs Bačka Topola zopet stalno na zalogi.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

registrovana zadr. z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6

(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri ter brez vsakega odbitka. Tudi rentni davki plačuje posojilnica sama.

Nove vloge, vsak čas razpoložljive, obrestuje po 3%.

Pred nakupom si oglejte veliko razstavo otroških in igračnih vozicov, stolic, holenderjev, malih dvokoles trikotnikov, šivalnih strojev, motorjev in dvokoles v prostornih domačih

tovarne „TRIBUNA“ F. Batjel, Ljubljana, Karlovska c. 4

Najnižje cene! — Cenik franko.

Konrad Gologranc

MESTNI STAVBENIK V CELJU, Mariborska 30
prevzema in izvršuje vsakovrstne privatne, javne in industrijske zgradbe solidno in poceni. Sodnijsko zaprišeni cenilci. Daje tehnične nasvete in pojasnila.

Frtaučku Gustl ma beseda

eden družga ukul prnašama, al pa saj sekirama, ne pa zatu, de b s med saba pumagal.

Jest mislem, de b blu le dobr, če b s enkat gspudi dohtari mal skp uzal in začel preiskavat, kua je prouzaprou tu zaen urjah, de nahter nuč in dan nč družga na štederaja, kokr kuku in na kašna viža b se dal u ta narkrajšem čas kulker muško veliki ldi spraut pud zemla. Jest mislem, de morja mt pr te reč le kašn pugrebn zavodi soje parkle umes, de plačujeto tistem, ke delaja tiste strupene pline in druge take reči za ldi ukul prnašat, kašne provizije. Sej dondons že tku skori pu sveta ud sameh provizi, nagrad, tantjem, honorarju in drugih takeh šenkeng ževi. Jest mislem, de u že tku, drgač je nemuško, de b s lde glava belil iz takem škudlivem rēmi.

Za kua nam u plin za souze delat, vas prašam? A še ni dost souz na svet? Tist mužakari, ke take prsmudarije fabriciraja, nej b šli raj mal pu svet pugledat, pa b vidl, de je že brez nñh plinu tulk souz na svet, de ih je že kar preveč in de na vema več, kam z nim.

Če je preveč kufeta, hmela in drugih takeh reči, ke b prle revežem prou, zmečejo u murje, al pa pužgeja, namest, de b s tem revežem souze ma pusušl. Pa greja in ih še s plinem delaja. Zdej nej pa eden reče, če nisa tu norci. Take ldi b jest dñau čez kulen, pa b ih prou pušten našesku.

Scer sa pa souze tud monopol. Jest na vem kuku je tu, de ih pesteja usakmu sušmari delat. Kene fajercajgi pa žeplenke sa monopol in Buh

Kmetijski nasveti

A. M. v Zg. D. pri T. Opisani način prezimovanja drevja je prav zanič. Drevje, ki je zvezano v butaro, povito s slamo in postavljeno v klet v prst, je v vedni nevarnosti, da se posuši, ga ogledajo miši, na spomlad vsled toplote začne pogajati prezgodaj, napade ga plesen itd. Tako ni v takem načinu prezimovanja niti ene same prednosti. Če drevja ne utesnimo posaditi še to jesen na stalno mesto, ga do saditve prezimite takole: Izkoplajte jarek, globok pol metra, širok tudi približno toliko in dolg tako, da vanj lahko položite drug poleg drugega vse kupljeno drevje. Drevje naj bo v jarek položeno tako, da boste z lahkoto zasuli s prstjo vse korenine. Če se bojite voluharja, namečite pod korenine in okrog njih trnja ali razpnete mrežo. Prst pa mora obdajati prav vse korenine. Tako vzmljeno drevo bo lahko počakalo pomladi; vsako ravnanje po Vašem vzorcu pa je napatno.

Vzmljenje endivije in radiča. — I. R. P. Vzmljenje endivije se ravna po prostoru, ki vam je v ta namen na razpolago. Če jo lahko spravite v klet, tedaj pripravite v njej majhno gredico iz peska in zemlje, obdano z deskami. Endivijo pustite na prostem, kolikor mogoče dolgo, nepovezano. Vzemite jo pa samo ob suhem, četudi nekoliko mrzlem vremenu, kajti mokra rada gnije. Tedaj jo pustite, ne da bi ji iz korenin otrešli preveč prsti. Ko ste jo otrebili suhih in nagitih listov, jo na gosto posadite v gredico. Pozneje jo večkrat pregledajte ter odstranite kar je gnilega. — Slično vzमितe endivijo v gorko gredo, ki jo pa morate ob mrazu pokriti ne samo z okni, ampak tudi s slamo ali listjem. — Lahko jo pa shranite tudi v zasipnicah na vrtu. V ta namen izkopajte do pol metra globoko jamo, v katero jo zložite v zemljo precej na gosto. Ob deževnem in mrzlem vremenu jo pokrijte z deskami, na katere naložite, zlasti ob hujšem mrazu, listja, slame ali gnojna. Na obeh koncih zasipnice pustite luknje, skozi katere kroži zrak, da se notranjost prezrači, drugače zelenjad rada gnije ali plesni. Ob zelo hudem mrazu je tudi te luknje zadelati. — Radič še čez zimo najbolje ohrani na mestu, če ga pokrijete s listjem in ob hujšem mrazu z gnojem. Potem ga lahko že zgodaj spomlad razrežete. Presadite ga pa tudi v klet potem, ko ste ga izkopali s koreninami vrga, ob ugodni toploti vam bo tamkaj rasel tudi pozimi.

Staro vino. V restavraciji prinese natakara za prašeno steklenico »Bordeaux-ja«.

Gost: »Koliko je staro to vino?«

Natakara: »14 let.«

Gost: »Čudno, prečudno! Uboga muha, že štiri najst let plava v steklenici.«

na prazen, de b ih kdu kutrubant delu. Tu b ga prec tku zašil, de b biu vs črn. Pa vnder sa fajercajgi in žeplenke ldem h nuc, de s lohka kusiu skuhaja, souze pa ne. Dondons ub čase ush sort kultur, vnder na morma s kresijunem kamnam in gobo pržgat, če čma zakurt. Tu b biu ja škandal za dvestet stoletje. Kua b pa rekla zveza kulturnih društu h kresijunem kamnem? Puhvalila vem de b nas ne, če prou ni glih pusebn hajklih, kar se kulture am tiče.

Jest prouzaprou na rečem žou besede čez zveza kulturnih društu, ke moja navada ni, de b ldi ukul upraulu. Pusebn čez take na morm nč reči, ke maja use kulture u štant. Ampak zadnč — noja, en dobr mesc je že ud tega — sm šou gledat en kulturn film. Pa ne iz ferbca, kokr druh. Ampak jest sm šou zavle kulture in sm s tkula mislu: Gustl, pejd, pejd enkat tud ti en kulturn film pugledat. Škudval t na bo, ke kultura čluvek smeri prou pride, nej u že taka al pa taka No, pa sm šou. Sej je blu use fajrn, nč za reči. Vidu sm kultivirane afne, peteline, kače, race, ribe in še use sorte druge kultivirane žvali. Kar čudu sm se, kuku s žvali use zamerkaja, kua je prou in kuga ni prou. Kar rešpekt sm dubu pred tem kultiviranim žvalmi. Prouzaprou prauka, če so žvali brihtne, de sa fajrn dresirane. Če lde use tku nardeja, kokr se im zašafa, prauka pa, de sa kultiviran. Zatu je mende use glih, če rečem dresirane žvali. Hol! Tula pa na bo prou, sm s mislu, ke sm se spounu, kuku me je enkrat, ke sm biu še majčken fantek brez kulture, ata pu naf useku, ke sm mu puvedu, de sm enmu srumake krajcer šenku. Jest sm se tekat strašn začudu, de sm dubu focka pu naf zatu, ke sm revežu pu sojem mučeh pumagu. Zatu sm prašu, ke sm mal h seb pršou: »Ata, al se na sme revežu pumagati?« — »O, žiher. Tu je lepu ud tebe.« me je puhvalu. — »Za kua s me pa pol pu naf klofnu, ke sm t puvedu?« — »Zatu, ke je grdu, če eden soje dobre dela na ta velk zgum ubeša. Zamerki s enkat za useli, de nej na ve levica, kar da desnica. Tu ni kulturn, če se s sojem dobrem delem bahaš.«

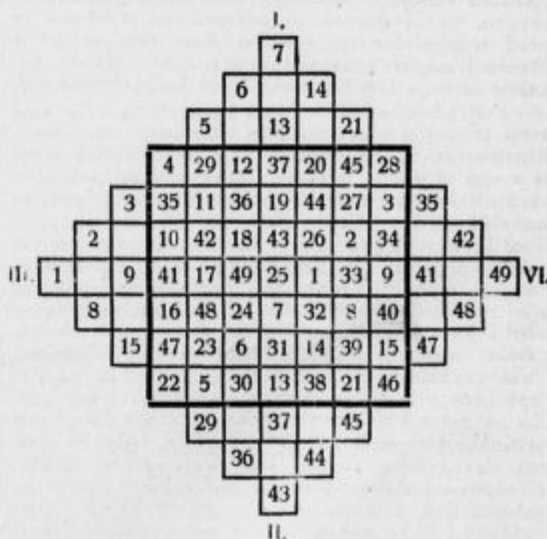
Vite tista focka pu naf me je pa zbrihtala, de sm zdej tud jest kulturn člouk, če prou nism pr ZKD.

F. G.

INSERIRAJTE V »SLOVENCU«

UGANKE

Rešite v: Kvadrat v kvadratu

Šest in devetdeset steklenic vina

1	6	11	6	1
6				6
11				11
6				6
1	6	11	6	1

V kleti leži na četverkotni ploskvi 96 steklenic vina. Na vsaki strani kvadrata leži po 25 steklenic, in to v posameznih skupinah, od katerih vsebuje vsaka druga skupina po šest steklenic. — Kletar je nekega dne ukradel osem steklenic, a ne iz skupine po šest ležečih steklenic. Vendar je stvar tako dobro izpeljal, da je vkljub odvzetim o s m m steklenicam ostalo na vsaki strani kvadrata isto število steklenic, to je 25. Kakšno spremembo je napravil kletar na vseh štirih straneh kvadrata?

DAMSKÉ PLAŠČE

OGLEDITE SI ZALOGO!

Zadnje mode, najboljše kakovosti.

I. PREAC, MARIBOR
Glavni trg 13

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje.

Denar te pri njej naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-po sestnikov z vsem svojim premoženjem

Gospodarstvo

Razvrednotenje valut

Na valutno mtržišču vlada danes kaos in le redke države so še na svetu, ki so vzdržale svojo pariteto. Danes se meri padec valut na podlagi razmerja s francoskim frankom, ki je kljub napadom najstabilnejša valuta na svetu. Sedanja vrednost znaša v odstotkih paritete:

Albanija 97.46%, Anglija 65.09, Argentina 59.00, Avstralija 51.5, Avstrija 77.96, Bolivija 42.4, Brazilija 46.18, Čile (uradno) 50, (v prostem prometu, 20, Danska 52.48, Egipt 65.09, Ekvador 55.5, Estonka 65.06, Filipini 66.45, Finska 55.54, Grčija 44.08, Guatemala 66.45, Haiti 71.4, Hedžas 65, Honduras 68.5, Indija (brit.) 65.05, Irak 65, Irska 65.09, Islandija 53.51, Japonska 88.28, Jugoslavija 76.97, Kanada 65.43, Kitajska 42.5, Kolumbija 48.30, Kostarika 52, Kuba 66.45, Letonska 94.01, Madžarska 72.96, Mehika (zlati pezo) 99.27, srebrni 42.5, Nova Zelandija 52, Nikaragva 62, Norveška 50,

Palestina 65, Panama 66.45, Paragvaj 52.6, Perzija 88.5, Peru 49, Portugal 68.20, Salvador 41, Siam 66.5, Straits 64, Španija (stabilna) 48.89, Švedska 61.11, Turčija (stabilna) 10.75, Urugvaj 45.87, Venezuela 66.45, USA 66.45.

Skupno število držav z razvrednoteno valuto znaša 52, poleg tega 2 državi (Španija in Turčija) s stabilno valuto. Paritete se drži 6 valut, toda z deviznimi predpisi (in deloma faktičnim razvrednotenjem): Bolgarija, Češkoslovaška, Italija, Nemčija, Rumunija in Rusija. Brez deviznih omejitev se drži paritete 11 valut: Belgija, Gdansk, Francija, Holandija, Angl. Indija, Indokina, Litva, Luksemburg, Poljska, Sirija in Švica. Od konca julija dalje je prišla k državam z razvrednoteno valuto Albanija, nasprotno pa je došel skoro na zlato pariteto mehičanski zlati pezo.

Gibanje zlata

V teku je sedaj velik izvoz zlata iz Francije v Anglijo ter Holandijo in Švico.

Najnovejši izkaz Banque de France za 24. november izkazuje v primeri s stanjem 17. nov. odtok zlata za 1.460 milj. fr. Sedaj znaša francoski zlati zaklad še 77.822 milj. fr. frankov. To je najvišja tedenska izguba banke. Od 20. oktobra dalje je znašal odtok zlata okoli 4 milijarde frankov. Največ zlata je vzel angleški intervencijski fond. Poleg tega gre zlato v Holandijo in Švico, končno pa gre veliko zlata za težaviranje.

Holandska Narodna banka je v dobi od 20. do 27. pr. mes. povečala svoj zlati zaklad za 14.8 milj. goldinarjev.

★

Ali je sejmarij dovoljeno izvrševati sejmarsstvo istočasno na raznih krajih ali na več stojnicah? Na to vprašanje je izdala kr. banska uprava dravske banovine v Ljubljani okroglično vsem okrajnim in mestnim načelstvom ter okrajni izpostavi v Skofji Loki, ki se glasi: Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je opozorila, da se sejmarij, ki se jim v smislu § 445 ob. z. ne sme izdati novo pooblastilo, okoriščajo novega pravnega položaja tako, da posejajo na podstavi svojega sejmarskega pooblastila več sejmov hkrati po svojih pooblastenjih, nastavljenih itd. Sejmarij imajo pri vsem tem tudi po več stojnic na istem sejmšču. Kontrola nad sejmariji je pri takem stanju otežena, ker lahko vsak pokaže takšno pooblastilo za posejanje sejmov, ki jih sejmarij dajejo nameščencem v prepisu kot izkazilo in se na ta način ta obrt kljub intenciji zakonodavca izraženi v že omenjenem § 445 ob. z. izkorišča še nadalje. Sejmarij namreč na ta način izdajajo sami pravice, ki jih zakon ukinja. Da se temu nerednemu stanju napravi konec, je naročiti vsem občinam in ostalim sejmiskim koncesionarjem, da ne smejo pripustiti na sejem nikogar drugega razen takega sejmarija, ki se izkaže z izvršnim pooblastilom ali pa z njegovim prepisom — unikat, če je izvršnik izgubil ali mu je propadel. S prepisi torej se ne sme nihče pripustiti na sejem. Tudi ni posameznemu sejmariju dovoliti kar po več stojnic, razen če so druga poleg druge. Naročite sejmiskim nadzornim organom, da to odredbo, ki je izdana kot sestavni del tržnih redov, strogo nadzorujejo: Ban. Dr. Drago Marušič, s. r.

I. delavsko konsumno društvo v Ljubljani je imelo svoj občni zbor 1. dec. t. l. Zadruga je naša največja konzumna zadruga. Njeno uspešno delovanje je povzročilo, da se je število članov povečalo v preteklem poslovnem letu od 11.181 na 11.572. Društvo ima v Ljubljani 6 prodajalen, v ostali Sloveniji pa 31, skupno torej 37 poslovalnic.

Računski zaključek za 1932/33 (s 30. junijem) izkazuje bruto donos 3.17 milj. Din, čisti dobiček pa znaša 16.327 Din. Blagovni popust je lani znašal 1.67 milj. Din.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Klemenčič Matije, posestnika in trgovca z obutvijo v Sevnici; narok za sklepanje poravnave 3. jan., oglasiti se je do 28. decembra.

Vpisi v trgovinski register: Skofja Loka predilnica, dr. z. o. z., Skofja Loka — kolodvor (Trata); glavnica 240.000 Din, poslov. Markgraf Pavel, tovarnar v Kranju in Horak Gustav, tovarnar v Kranju.

Vpis v zadrugi register: Nabavna in prodajna zadruga, r. z. z. o. z., Rečica pri Laškem (načelnik Franc Lah).

Kaj so zadruge. Ravatelj Reichsbanke dr. R. Deumer je izjavil: »Zadruge so brez dvoma najboljše decentralizirani bančni sistem kreditnega gospodarstva srednjega stanu.

Trepča Mines Limited imajo občni zbor 8. dec. v Londonu; dividenda za 1933 je 10 odstotkov manj 5 šil. od funta za davek.

Pravi gojzarji in smučarji

vedno na zalogi ter izdeluje po meri staropriznana tvrka

Zalokar, Mestni trg 19

Popravila se sprejemajo

Mamice — sami si preskrbite pecivo, torte in okraske z **DR. OETKERJEVIM** pečilnim praškom in vaniljevim sladkorjem!

Elektrowerke A. G. v Bazlu je kot znano večinska delničarka Fale v Mariboru. Bilanca za 1932—1933 (30. sept.) izkazuje pri glavnici 30 milj. šv. fr. 1.89 milj. šv. fr. čistega dobička (1931-1932 2.14 milj. šv. fr.). Čisti dobiček se porabi: 0.6 milj. šv. fr. za rezerve efektov in predujmov, 0.1 milj. pa za redni rez. fond (ta znaša sedaj 3 milj. šv. fr.). Dividenda znaša 3 odstotke (lani 0), ostanek se prenese na nov račun: skupno 1.83 milj. šv. fr.

Borza

Dne 2. decembra 1933.

Denar

Ta teden je bil promet večji kljub temu, da so se vršili samo 4 borzni sestanki; znašal je 1.414 milj. Din v primeri s 1.934, 2.429, 2.029 in 2.354 milj. Din v prejšnjih tednih. Največ prometa je bilo v šilingih in Din.

Curih. Pariz 20.20, London 17.06, New York 32.75, Bruselj 71.25, Milan 22.21, Madrid 42, Amsterdam 207.825, Berlin 123.225, Dunaj 72.71 (57.87), Stockholm 88, Oslo 85.85, Kopenhagen 76.20, Praga 15.34, Varšava 57.95, Atene 2.92, Carigrad 2.97, Bukarešta 3.05.

Sport

Ilirija : Rapid

Danes ob 14.15 na ilirijanskem igrišču ob Celovški cesti se odigra poslednja in najzanimivejša prvenstvena nogometna tekma. Spoprimeta se namreč najjačja tekmeča: renomirani mariborski Rapid — in naša Ilirija. Točko v prvenstvu so zelo dragocene, česar se nedeljska borca v polni meri zavedata. Enemu kot drugemu se bo treba krepko boriti za uspeh.

Da Rapid ne pozna šale, smo imeli priliko videti v njegovih zadnjih tekmah. Enajstotica zaigra premišljeno, hitro, ostro in kljub temu fair. Danes se bo Ljubljana ogrevala za domače — za Ilirijo. Fantje so v zadnjem času mnogo pokazali, spravili so celo vrsto znag, zaslužno s tehnično dovršeno, borbeno in fair igro. Ljubljani in vsa sportna publika zahteva od njih, da ponovno dokažejo svojo upravičenost do prvega mesta, da zaigrajo tako kot morejo in znajo in v polnem elanu dosežejo uspeh, ki ga zaslužijo in so ga potrebni. Vsa ljubljanska sportna publika pričakuje te prireditve z nestrpnostjo in upanjem, da se njene nade uresničijo. Na vidiku je torej resna in borbena igra in naj ne bo nikogar, ki ji ne bi hotel prisostovati.

Reprezentanca OOLNP Trbovlje : ASK Primorje

Danes se bo odigrala v Trbovljah ena največjih provincijalnih nogometnih tekem. Tam nastopi ligino moštvo našega predstavnika v nacionalni ligi ASK Primorje. Okrogni odbor LNP je imel več poskusnih tekem radi sestave moštva. V koliko je to uspešno, bomo videli danes. Za tekmo vlada v vseh krajih našega Posavja veličansko zanimanje. Vseled tega je pričakovati kljub neugodnemu času in vremenu rekordnega poseta. Prireditelj ima dvojen pomen: propagandni in socialni. Čisti preostanek se uporabi za brezposelne igralce. ASK Primorju gre samo zahvala, da tako širi sportno idejo. Tekma se bo odigrala ob vsakem vremenu ter prične ob 14. tako, da se zamo-rejo gostje vrniti v Ljubljano že s prvim popoldanskim vlakom.

Službene obave LNP

(Seja u. o. od 29. nov. 1933.)

Prisotni gg. Rybač, Stanko, dr. Köstl, Kuret, Novak, Logar, rav. Šetina, Jugočev, Malovrh, Buljevič, Kačar, Skalar, Kralj, Družovka, Dorčec. — Odsotni: gg. ing. Debelak, Pevalak, Melicer, Vospernik, Petrič neupr.).

Poziva se SK Laško, da javi LNP čimprej vzrok, zakaj ni nastopilo v prv. tekmi proti Atletik SK, Celje. — Na osnovi zapisnika ss. g. dr. Planinska in člana OO. Maribor, g. Samuše, se verifikira za vse tekme igrišče SK Drave Ptuj. — Vzame se na znanje dopis SK Hrastnika štev. 173 od 21. nov. ter se opozarja imenovani klub, da morajo v smislu predpisov nogom. pravil biti go- lovi drogovci belo pleskani. V ostalem se bo o ostali zadevi v gornjem dopisu pisalo sreskemu načelstvu. — Potrjuje se sprejem klubskih pravil in ski cigriše: CSK (dopis št. 452 od 21. nov.) in SK Domžale (pravila in skica). — Dovoli se članu k. o. LNP g. R. Šetini na pismeno prošnjo bolezenski dopust. — Dopisa ZSK Hermes od 29. nov. št. 152 in 114 se s priporočilom dostavi JNS. — Poziva se se SK Reka v zvezi z njenim dopisom št. 146 od 29. nov. 1933, da dostavi LNPu odgovor v roku treh dni po objavi tega poziva. — Poziva se SK Sloga, Ljubljana, da plača SK Domžale Din 145 v roku 8 (osmih) dni, a SK Domžale naj javi izvršitev tega sklepa. — Enako se poziva SK Litija, da — na osnovi propozicij za odigravanje prv. tekem — plača SK Slogi Zagorje Din 112. — Poziva se KSK Krško, da plača SK Eleno v roku od 8 dni razliko v znesku Din 430 — na osnovi določil za odigravanje prv. tekem. SK Elan prejme s tem v zvezi na svoj dopis pismen odgovor. — Vzamejo se na znanje poročila o poteku zborov Okrognih odborov, a imenovanje se izvrši pozneje. Dosedajni odbori vodijo posle najdalje do konca tega leta. — Tanak I.

Žitni trg

Chicago. (Začetni tečaji.) Pšenica maj 75.625, julij 74.250, dec. 72.125, koruza maj 40.750, julij 42.500, dec. 33.500, oves maj 45, julij 44.125, dec. 41.500, rž maj 58.625, dec. 62.500.

Winnipeg. Pšenica dec. 58.750, maj 63.375, julij 64.500.

Živina

Mariborski svinjski sejem dne 20. nov. je bilo pripeljanih 82 svinj; cene so bile sledeče: mladi prašiči 7—9 tednov stari komad 120—150 Din, 3—4 mesece 200—250, 5—7 mesecev 300—360, 8—10 mesecev 400—550. 1 leto 600—700; 1 kg žive teže 6 do 7, mrvice 8.50—9.50. Prodanih je bilo 20 svinj. Prihodnji svinjski sejem se vrši 7. dec., ker je 8. decembra Marijin praznik.

Ptujski svinjski sejem dne 29. nov. je bil razmeroma dobro založen. Prignanih je bilo 247 rilcev in sicer 173 svinj in 74 prascev. Prodano je bilo od teh 74. Cene za kg žive teže in sicer prolenki 6—7, polmastne 8, plemene 6—7 Din. Prasci 6—12 tednov stari po kakovosti od 75—290 Din.

Les

Cene so ostale popolnoma nespremenjene v kljub živahnemu povpraševanju; zaključkov ni bilo. Tendence je bila skozi ves tekoči teden mlačna, osobito v tesnem lesu, katerega cene so v kljub ugodni situaciji celo malenkostno popustile.

Hmelj

Savinjska dolina: Zadnjih še neprodanih 10% letošnjega pridelka je v zelo čvrstih rokah in zato le težko pride do večjih zaključkov. Tekom zadnjih štirinajst dni so se cene nadalje dvignile in uvrstile ter se je plačevalo po 70—75 Din za kg, izjemoma z napitino tudi že več. Tendence je bila zelo čvrsta ter povpraševanje in zanimanje zelo živahno, prodanih pa je bilo vsled rezerviranosti producentov le nekaj manjših partij. Zadnje dni je postalo razpoloženje zopet mirnejše.

Vojvodina: Kupčija je postala nekoliko živahnejša in so se cene dvignile na 60—65 Din za kg. Vse cene na inozemskih tržiščih so preračunane po pariteti v Zürichu.

Najvišje cene, ki so v zadnjih štirinajstih dneh dejansko bile plačane za hmelj raznih provenienc in v posameznih državah, so bile naslednje (za kilogram): V Nemčiji (Tettmang) 105 Din, V Češkoslovaški (Zatec) 92 Din, V Angliji (Golding) 87 Din, V Franciji (Alzaski) 80 Din, V Jugoslaviji (Savinjski) 75 Din, V Poljski 65 Din, V Belgiji (Poperinghe) 46 Din, V Ameriki 39 Din.

Panflavin

Občudujejo in zavideajo ga.

Čeprav je najmlajši. Najbrž se poslužuje po nasvetu staršev Panflavin pastil v pisarni, kjer je največja možnost nalezljivosti. Priporočamo Vam, da nosite s seboj zlasti v deževnih, mrzlih dneh

Panflavin pastile.

Lov na divje svinje

Adlešči, 28. nov. 1933.

V noči od 26.—27. novembra je pri nas zapadel prvi sneg. Takoj drugi dan je tuk. lovski zakupnik Adlešč Miko organiziral lov na divje prašiče, katerih je v okolici nemalo in tudi škoda, ki jo ta zverjad dela na njah v tuk. okolici, ni majhna. Posrečilo se je v kljub majhnemu številu gonjačev, da je lovski čuvaj Grabrijan Jože ustrelil 100 kg težko divjo svinjo. Da bodo uspehi preganjanja ter divjačine bolj uspešni, je želeli, da tudi občina s svoje strani ukrene vse potrebno, da bo v prihodnjem na razpolago zadosti gonjačev.

Slovenske gorice

Sv. Anton. Smrt ima pri nas obilno žetev. V enem tednu smo imeli kar tri mrliče, med njimi je tudi ugledna Terezija Anžel, članica Marijine družbe in tretjega reda. Padla je s podstrešja tako nesrečno, da je nekaj ur nato previdna s svetimi zakramenti umrla. Pokoj njeni duši! Zalujochim naše sožalje! — Miklavža ne bo. To pa radi tega, ker delavci popravljajo in izpopolnjujejo dvorano in sobo za čitalnico Katoliške akcije in fantovske Marijine družbe. — Neki deček iz Stanetinec se je vozil s kolesom, ker pa ni bil vajen kolesa, je pri tem podrl mimo idočo ženo Erman iz Cagone. Pri padcu se je težko poškodovala. — Poročili so se: Vid Sveneš, kovač, s šiviljo Šilcec Matilda in Lovrec z mladenko Gregorčič. Mladina paroma mnogo blagoslova v novem stanu.

Zakaj je razirna krema „LA TOJA“ edinstvena na svetu?

Zato, ker je narejena iz najzlahtnejših surovin po najnovejših izkušnjah znanosti, ob dodatku učinkovitih snovi iz termalnih vrečev otoka La Toja v Španiji.

Cena tubi Din 20.—.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo: „CHEMOTECNA“ d. z. o. z. Ljubljana, Mestni trg št. 10

Zaloga za Maribor: „SRLUS“ d. d. podr. Vratovšova ul. 9

Iz Vranskega kofa

Občinska seja se je vršila dne 30. novembra. V šolski odbor so bili izvoljeni gg. Kladnik, Košenina in Kolar. V občensko zvezo so bili sprejeti: Praprotnik Ivana z dvema hčerkanama, Vodna škopalka in cevi se prodajo na javni licitaciji v nedeljo v prid občinski blagajni, ker se sedaj po zgraditvi vodovoda ne potrebujejo več. Najvažnejša točka dnevnega reda je pa bila prošnja prebivalcev Tržca, da se njihovo ozemlje pri novi komasaciji občin, ki se ima izvršiti do 15. januarja 1934, priključi občini trg Vransko. S tem bi občina Vransko pridobila nanovo 28 hišnih števil.

Pred mesecem smo že opozorili na most, ki veže sredino trga z Vidmom. Tedaj so nam po Vranskem očitali, da smo notico prepozno objavili, ker da je občina popravilo že sklenila. To smo tudi mi prav dobro vedeli in tudi sedaj vemo, da most še ni popravljen. Občina ne more namreč dobiti lesa. Ta nakup ji otežujejo formalni predpisi, ki bi se pa vendarle na eden ali drugi način dali z dobro voljo izpolniti.

Mala Nedelja

Nedavno smo pokopali viničarja Alojza Cigula, ki ga je zadela kap. Naj mu eveti večna luč! — Poročil se je Janez Babič z Marijo Korosec iz Prečetine. Bilo srečno!

Dva požara moramo omeniti v zadnjem času. Gorelo je v Moravcih in v ponedeljek zjutraj, dne 27. t. m. v Drakovcih pri znani cvetličarki Košar. Zgorzel je skedenj. Baje je nekdo zažgal iz maščevanja. Škoda je precejšnja.

V Drakovcih pa so obhajali pri Miklovih lepo slovesnost. Domači gospod župnik je blagoslovil lepo novo kapelico, ki jo je dal postaviti zlatoporočenec g. Jurij Mtkl iz hvalečnosti do Marije, ki ga je pred leti rešila s tove smrti v Dravi

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 3. decembra: 7.45 Namen letošnjih kmetijskih predavanj v radiu (ing. Zidanšek Josip) 8.15 Poročila 8.30 Gimnastika (Pustišek Ivko) 9.00 Naši izseljenci (p. K. Zakrajšek) 9.50 Religiozna reproducirana glasba 10.00 Zivljenjska moč naroda (dr. Petrič) 10.30 Orgelski koncert, izvaja Arniž Blaž, vmes vokalni soli 11.15 Slovenska glasba, izvaja Radio orkester 12.00 Čas, Operetni in šlagerški valčki v reproducirani glasbi 16.00 Važna vprašanja iz pridelovanja krompirja (ing. Sadar Vinko) 16.30 Izseljenska nedelja: Petje, deklamacije in igra v treh dejanjih »Za srečo v nesrečo« (p. Zakrajšek) 17.30 Reproducirana lahka narodna glasba 20.00 Radio orkester (lahka glasba) 20.30 Samospeli ge. Josipine Sivec 21.00 Slovenske narodne v tercetu (sestre Sitar) 21.30 Čas, poročila 21.50 Radiojazz.

Ponedeljek, 4. decembra: 12.15 Reproduciran instrumentalni koncert (Serenade) 12.45 Poročila 13.00 Čas, reproduciran vokalni koncert (Ruske pesmi) 18.00 Gospodinska ura: Drobno pecivo za Miklavža in Božič (ga. Svetelova) 18.30 O univerzitetni knjižnici (akad. Novak) 19.00 Reprodukcijski Straussovih valčkov 19.30 Pojdimo na naš jug (dr. Oblak) 20.00 Reproducirana češka plesna glasba 20.30 Prenos opere iz Beograda — V odmoru: čas in poročila.

Torek, 5. decembra: 11.00 Šolska ura: Pravljice (ga. Minka Kusova) 12.15 Reproduciran vokalni koncert (naši operni pevci) 12.45 Poročila 13.00 Čas, reproducirana Čajkovskega suite »Nussackere« 18.00 Otroški kotiček (Marija Kusova) 18.30 Prihod sv. Miklavža 19.00 Francoščina (prof. Prezelj) 19.30 Moja pot po Norveški (dr. Škerl) 20.00 Glasbeno oblikovanje (dr. Dolinar) 20.30 Prizori iz narave, izvaja Radio orkester 21.30 Čas, poročila 21.50 Vokalni koncert gđ. Mire Gnušove 22.30 Angleške plošče.

Drugi programi

Nedelja, 3. decembra:

Beograd: 12.05 Solospeli 12.35 Radio orkester 15.30 Zborovski koncert 16.00 Violinski koncert 17.00 Iz Zemuna: Koncert za Lamaštinovo proslavo 19.00 Amerikanske pesmi 20.00 Vračara, čarobna opereta, Dav. Jenko — Zagreb: 20.15 Radio orkester — Barcelona: 21.00 Komorna glasba 22.00 Koncert za klavir — Dunaj: 10.00 Koncert na orglah 12.00 Orkestralni koncert in solisti 19.00 Violinski koncert 20.00 Španske noči, prizori in glasba — Bratislava: 17.50 Simfonični koncert — Brne: 18.00 Radio orkester — Budimpešta: 12.25 Koncert orkestra 15.45 Salonska kapela 20.15 Madjarske narodne pesmi 22.00 Klavirski koncert — London: 22.05 Orkestralni koncert — Luxemburg: 20.45 Pestra glasba 22.00 Radio orkester — Mialn: 20.30 Marselinini dnevi, opera, Parselli — München: 18.40 Duhovni zborovski koncert 20.00 Radio orkester — Rim: 17.00 Vokalni in instrumentalni koncert 20.45 Stenterello, opereta, Cuscine.

Ponedeljek, 4. decembra:

Beograd: 12.05 Radio orkester: jugoslovanska glasba 13.00 Narodne pesmi z orkestrom 19.00 Jugoslovanska glasba za orkester 19.30 Narodne pesmi z orkestrom 20.30 Prenos iz gledališča — Dunaj: 11.30 Komorni orkester 17.25 Koncert za sopran in klavir 20.05 Monstre koncert dunajskih simfonistov — Brne: 21.00 Filharmonijski orkester in solisti: Janacek: Missa — Budimpešta: 12.05 Ruske balalajke 12.30 Salonski orkester 19.40 Koncert filharmoničnega društva — Frankfurt: 20.10 Šudentovske pesmi 20.40 Poljudne pesmi 21.30 Schumann: IV. simfonija d-mol — Hilversum 20.25 Radio orkester s člani Italij. opere — Leipzig: 15.00 Koncert solistov 17.50 Koncert za dva klavirja 20.10 Simfonični koncert — London: 21.15 Simfonični koncert 22.15 Zborovski in orkestralni koncert — Milan: 21.45 Orgelski koncert z violino in petjem — Rim: 20.45 Violinski koncert 22.00 Lahka glasba.

NE KUPUJTE FOTO- APARATOV!

dokler niste dokončali našega stalnega brezplačnega foto-tečaja za začetnike!

ZAKAJ?!

1. Zato, ker pri nakupovanju aparata ne znate kritično presojati vrednosti istega, pa lahko kupite aparat, ki Vam kesneje ne bo po volji.
2. Zato, ker v začetku pokvarite mnogo foto-materijala, ne da bi imeli od tega kaj koristi in zadovoljstva.
3. Zato, ker izgubite vsled slabih posnetkov, ki so posledica Vašega pičlega znanja, zadovoljstvo do foto-športa, ki Vam bo v veliko veselje, če boste pred nakupom aparata obiskovali naš stalni foto-tečaj.

Prihodnji tečaj se prične 4. jan. 1934

Vpisovanje v DROGERIJI „HERMES“ Miklošičeva c. 30

Še nekaj: Ker je danes foto-šport najcenejši vseh športov, saj dobiš v drogeriji „HERMES“ fotoaparat na plošče, format 6 1/2 x 9, že za din 60.— in Box kamero za film 6 x 9 že za din 90.— ne pomišljajte in se takoj vpišite v naš stalni foto-tečaj!

Zahvaljujemo

se vsem sorodnikom in znancem, ki so sprejeli našega predragega očeta, na njegovi zadnji poti k večnemu počitku.

Vič, 29. novembra 1933.

Rodbina NOVAK

Najnovejše moderce usnjate in trikot rokavice

od priprave do najfinejših izdelave po solidnih cenah, dobite v specialni trgovini modercev in rokavic

Marija Sieber, Maribor
Glavni trg šte. 14

Velika izbira nogavic, trikot hlač, trikot telovnikov itd.

Naznanilo preselitve

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem svojo trgovino s čevlji, Stari trg št. 19

preselil na Stari trg št. 21 poleg slaščičarne Zalaznik.

Obenem opozarjam cenj. občinstvo, da sem poleg trgovine s čevlji

otvoril tudi čevljarsko delavnico z brzopopravljalnico, za kar se cenj. občinstvu najljubše priporočam.

Postrežba hitra, točna, cene solidne.

LOJZE POLAJNKO ml.
trgovina s čevlji
Stari trg št. 21 — Ljubljana.

Prodajalna H. NIČMAN

Ljubljana, Kopitarjeva ul. 2

opozarja č. gg. voditelje Mar. družb in vrtec na svojo izvirno zalogo

svečini, trakov, znakov, diplom

in vseh drugih potrebščin za Marijine kongregacije

Cene konkurenčne. Postrežba točna in solidna. Za obilen obisk se priporoča

H. NIČMAN

Smučarske čevlje! Gojzerje

kakor tudi najfinejše damske plesne promenadne in športne čevlje, vseh vrst stalno na zalogi. Bogata izbira moških čevljev. Konkurenčne cene

Sv. Petra cesta št. 24

Trpežno, domače ročno delo

PRI ZAMORCU

PRI ZAMORCU

Aleksandra Rahmanova:
Dijaštvo, ljubezen, Čeka in smrt

Pa sem vendarle prejela darilo za rojstni dan, najlepše, ki sem si ga mogla misliti: pismo od V. dima s fronte, in sicer zopet tako, kot jih je navadno pisal, od mojega Vadima, kakršen je bil prej. Zloglasna karta, ki mi jo je takrat poslal, ga zelo boli, ganljivo se opravičuje zaradi te neumnosti.

Dobila sem tudi mnogo »nujnih brzojavke, za katere se plača trojna pristojbina, kajti nevedne hodijo čisto dalje časa nego pismo ali sploh ne pridejo. In kako so smešne! Cestitke se zdaj sploh ne smejo brzojavljati, zato se opisujejo. Stari oče je brzojavil: »Brzojavljaj zdravje Aljiti! Stric: »Zadeva za Aljo ugodno!« in podobno. Najčudnejši je pač telegram Natočkin: »Kupila sem za Aljo naj-srčnejša voščila!«

25. septembra 1917.

Mesto je v obsednem stanju. Na ulici smeš biti samo do desetih zvečer. Stanovlci morajo hise sami čuvati, vsi moški morajo sodelovati pri straženju. Ker pa nima skoraj nihče orožja, se oborožujejo s tem, kar slučajno kdo dobi. Ko je docent ob dvanajstih ponoči nastopil službo, si je kožuh preprosto z jermenom kovčega in si je zatikal dolg kuhinjski nož za improvizirani zapasni jermen. Če smo ga le pogledali v tej opravi, smo se morali na glas smejeti. Kakor statist v laški operi! Tudi Jekaterina Pavlova je šla z njim na stražo; ob tridesetih na dvanajst je nenadoma prišla. Docenta je njena vdanost vidno ganila. Ob štirih sta bila na vrsti oče in inženjer.

Ob pogromu je zelo mnogo ljudi izgubilo življenje. Eni so se zastrupili s alkoholom, drugi so

Čevlji iz gumija z manšeto in volneno podlogo. Otroške velikosti D. 80.— in D. 95.—. Isti z zip-zapiranjem, črni ali rjavi, od D. 135.— dalje

humanik

Ljubljana, Tyrševa c. 1a, „Petovla“
Maribor, Gosposka ulica 17
Celje, Aleksandrova cesta 1

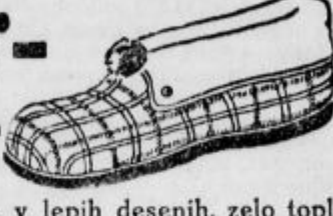
Veliko božično prodajo PRIČNEMO 2. DECEMBRA

D. 28.—

Vel. 22-25. Topli čevlji iz finega, rdečega meltona, podplat iz klobučevine in usnja. Vel. 26-30 samo D. 32.—

D. 38.—

Tople moške copate, dober material, najboljša izdelava D. 48.— in D. 65.—

D. 38.—

Ženske copate v lepih deseni, zelo tople, najfinejša izdelava D. 48.— in D. 65.—

D. 40.—

Tople copate iz klobučevine v modernih barvah. Iste s peto samo D. 75.—

D. 55.—

Copate iz velblodje dlake, podplat iz klobučevine in usnja. Moške vel. D. 65.—, vel. 31-35 D. 35.—, vel. 26-30 D. 30.—, vel. 20-25 D. 28.—

D. 95.—

Topli, ženski, črni melton čevlji, usnjen podplat. Isti z lakom ali usnjem obšiti samo D. 125.—, moški z usnjem D. 145.—

D. 88.—

Ženski čevlji iz črnega ali rjavega boksa, dober podplat iz usnja. Druga vrsta samo D. 110.—, lakirani D. 115.—

D. 85.—

Moški galoši, samo najboljši izdelek. Znamka »Tretorn« D. 98.—

D. 110.—

Odjemalcem izven Zagreba
amo poslali brezplačno poseben božični cenik.

Kdor ga še ni dobil, naj ga tekoj zahteva, ker s tem se mu nudi prilika, da si za malo denarja nabavi darila za Božič.

Kastner & Ohler
Zagreb.

1. DECEMBRA
OTVORITEV

URARSKÉ DELAVNICE
IN TRGOVINE

JOŽE PRESTERL, RADOVLICA

TIVAR
OBLEKE

Celo sv. Miklavž ni brez toplega

TIVAR plašča

Din 320.- — 590.-

Površniki za dame
od Din 390.-

Otroški kostumi . Din 70.- 170.-

Moške obleke . . . 140.- 790.-

Kratke tople suknje . . 240.- 370.-

Naši nepremočljivi
Hubertusi . . . 320.-

Modne hlače . . . 80.- 290.-

Radio aparate:

Telefunken, Horny, Berliner najnovejših konstrukcij
nabavite najugodnejše v staroznani specialni trgovini

Radio-Starkel Maribor, Trg Svobode 6

Za 20% znižane cene

Dobite damske plašče od 1. do 20. decembra

Nudim Vam pa tudi ostalo blago po zelo znižanih cenah

Otroške nogavice od Din 2-50 naprej	Damske rokavice od Din 13.- naprej
Otroške nogavice boljše 6.-	Moške rokavice 13.-
Damske nogavice od 6.-	Moške majice 21.-
Damske nogavice zelo dobre od 8.-	Moške srajce 21.-
Otroške rokavice . . . 9.-	Kravate ovratnice . . . 5.-
	Damske ref. hlače . . . 23.-
	Zimske rjube 32.-

Veliko izbiro čepic, finih kravt, kožnatih rokavic in vse drugo manu-fakturno blago. — — — — — Prepričajte se o dobrem blagu in nizkih cenah

J. TOMŠIČ, Ljubljana, Sv. Petra c. 38

Opozarjamo na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki

Prodajalna Ničmanova v Ljubljani

Kopitarjeva ulica šte. 2

nudi cenj. občinstvu

krasne »JASELCE«

sestoieče iz kipcev, lepe skupine v raznih velikostih primerne za cerkve in domove. Na razpolago so tudi posamezni hlevčki, ovčice, pastirčki, kamele, i. dr. v veliki izbiri od navadne do najfinejše izpeljave in kvalitete.

Cene nizke konkurenčne. Postrežba točna in solidna.

ZAHVALA. Vsem, ki so spremili našo ljubljeno mamico, sestro in teto

Franciško Rzišnik roj. Blaj

na zadnji poti. jo s svetjem obsuli ali s svojo požrtvovalnostjo stali v žalosti naši ob strani, iskrena zahvala. V prvi vrsti preč. g. V. Vodušku, ki je z veliko ljubeznijo žrtvoval ure ob njeni bolniški postelji, jo previdel s sv. zakramenti, spremil na zadnji poti in se ob odprtem grobu zadnjikrat poslavljaj od nje z besedami polnimi ljubezni in sočutja. Zahvaljujemo se tudi ostali čč. duhovščini, loškim cerkvenim pevcem, med njimi g. Ponikvarju in g. Ustarju. Priporočamo jo v molitev in blag spomin!

Loke pri Zagorju ob Savi.

Zalujoči RZIŠNIKOVI in ostale sorodstva.

ENODRUŽINSKA HIŠA

7 minut od celjske postaje, z gospodarskim poslopjem, njiva, travnik in nekaj sadonosnika — se poceni proda. Po dogovoru se sprejme tudi hranilna knjižica. Vpraša se v Mariboru, Meljska cesta št. 42.

VI. 53786/1933.

Razglas

Mestno načelstvo v Ljubljani razpisuje za leto 1934 mestne tovarne vožnje, v kolikor istih ne bo mogla opraviti pripraga mestne pristave.

Pravilno kolkovane ponudbe se vlagajo pri mestnem gradbenem uradu, Nabrežje 20. septembra št. 2/II., soba št. 4, najkasneje do

ponedeljka, dne 11. decembra 1933
do 11 dopoldne.

kjer se vrši odpiranje ponudb.

Natančnejši podatki se dobe pri mestnem gradbenem uradu med uradnimi urami.

Mestno načelstvo v Ljubljani, dne 2. decembra 1933.

Zupan in mestni načelnik:
Dr. Dinko Puc, l. r.

Zobni atelje

Ado Kobler
dentist-tehnik

vljudno naznanja, da se je preselil iz Poljanske ceste št. 12 v popolnoma novo urejen atelje

na Resljevo cesto št. 9
prililčje desno, nasproti učiteljskega.

Oklic

prostovoljne javne dražbe

Na predlog dedičev v zapuščini Šetinc Ignaca iz Ljubljane, Rožna ulica št. 41 — se vrši prostovoljna javna sodna dražba v zapuščino spadajoče hiše št. 41 v Ljubljani, Rožna ulica, dne 15. decembra 1933 ob 9 dopoldne v pisarni podpisaneega notarja kot sodnega komisarja v Ljubljani, Tavčarjeva ulica šte. 5, kjer se lahko vpogledajo dražbeni pogoji. — Izključna cena znaša 300.000 Din, vadij 15.000 Din v gotovini ali v razpoložljivih hranilnih vlogah.

Radi ogleda hiše in nje donosnosti itd., se je obrniti na oskrbnika zapuščine Benkovič Ivana, vodjo zemlj. knjižice v p., v Ljubljani, Opekarska cesta, Veliki stradon 5.

Javni notar kot sodni komisar:

GALLE ANTON.

Izšla je Izšla je

in se dobiva

v Jugoslovanski knjigarni, Prodajalni Ničman, v vseh drugih knjigarnah in boljših trgovinah

Družinska Pratika
za leto 1934

z zelo bogato vsebino in krasnimi slikami, ki so same vredne nabavne cene

Din 5.—

za izvod, po pošti 50 par več.

Bolniki, berite!

Mnogo ljudi boleha vsled živčnih motenj, toži nad prerano utrujenostjo, nad trganjem in bodljaj v glavi, rokah in nogah, na vratu ali na obrazu, dalje nad utrujenjem srca, trzanjem in trganjem v sklepih, upenostjo, nemirni, strahljivo, nesobnostjo, težko sapo, razdražljivostjo, raztresenostjo, pomanjkanjem teka, motnjo v prebavi, omotico, pomanjkanjem spanja in brezštevili drugih pojavi nervoznosti. Najhuje pa je pomanjkanje volje za del, ter energije pri živčnem bolnem človeku, ki se čuti nocočno nesposobnega za del, brez odpora se vda usodi, nerazporejen in oznejevoljen je in v življenju ne more doseči več nobenih uspehov.

Ako občutite katero izmed navedenih živčnih motenj, če hočete najti odpo-moč svoji bolezn, pišite mi takoj in pošl. Vam bom brezplačno poučno o živčnih boleznih ki Vam bo pojasnila, da je predhodni vzrok vsakega resnega obolenja oslabeitev telesne odpornosti. Prepričali se bode-te, da se življenje v resnici more podaljšati in se boleznim morejo preprečiti.

Treba je samo hoteli!

Vsak dan mi dohajajo priznanja, mnogo piscev zahvali prilaga celo svoje slike. Nekatere teh objavljamo tu spodaj:

Gosp. Nikola S. Brem-ković, učitelj iz Tuzle v Jugoslaviji, piše:

Gospa Ana Schmid iz Gmünd, Freygasse 5, v Gornji Avstriji, je zelo zadovoljna:

G. poštni uradnik Abra-ham Georg iz Timiso-are 1 v Rumuniji, piše:

„Ko mnogih poskušam z raznimi sredstvi, ki mi niso pomagala, sem zasledil Vaše odlično sredstvo, ki mi je izboru koristilo. Dolgajem Vam veliko hvaležnost.“

Kje bi danes že bila, ko bi se ne bila poslužila Vašega zdraviljenja. Učinek je bil tako zadovoljiv, da ne potrebujem več nobenega zdraviljenja. Na-pravili ste mi veliko uslugo in zahvaljujem se Vam iz srca.

„Za po kratki porabi Vaše metode sem opazil neopracovano dober učinek. Izrekam Vam zaslužno zahvalo in porabil bom vsako pri-liko, da Vas priporočim.“

Zadošča dopisnic! Zahlevajte še danes brezplačno poučno knjižico!

Zbiralno mesto za pošto:

Ernst Pasternack, Berlin SO
Michaelkirchplatz 13, Abt. 123

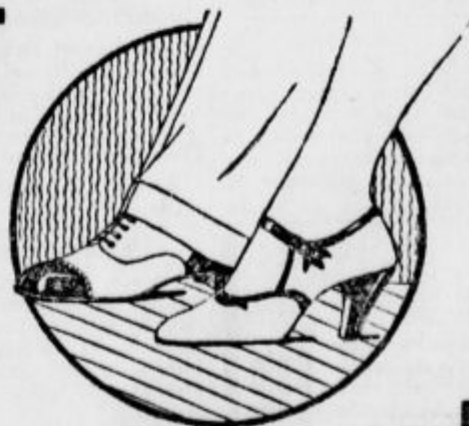
Zopet znižane cene

Cevije

otroške	Din 19.-
dekliske	Din 28.-
fantovske	Din 52.-
ženske	Din 66.-
moške	Din 66.-
delavske	Din 79.-
gorške	Din 145.-
gojzercer in smučarske	Din 297.-
lovške	Din 283.-
Snežke otroške in dekliske	Din 24.-, 30.-, 34.-,
damske	Din 38.-

prodaja

TRGOVSKI DOM
Sternnecki
Tovarna - perila - in - obleke
Celje št. 18

Pišite takoj po novi, veliki ilustrirani cenik, kateri se Vam pošlje brezplačno. Kar ne ugaja, se zamenja ali vrne denar.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlin vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Sv. Miklavž! Pridi in oglej si cene lepih, praktičnih daril pri
F. M. Schmitt, Ljubljana
Pred Školijo 2 Lingarjeva 4
Posor na izlozbe!

Službeiskajo

Hlapec
priden, pošten, z dobrim spravevalom, gre h govejci živini ali h konjem. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 13789.

Cerkovnik
vojašine prost, čevljar, oženjen s šiviljo — išče mesto. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13960. (a)

Službo paznika,
skladiščnika ali sluga — iščem. Zmožen sem v govoru vseh slovanskih in germanskih jezikov. Na zahtevo položim 5000 do 10.000 Din kavicje. Ponudbe na upravo »Slovenca« št. 14134. (a)

Pošten mladenič
vaje vsakega dela, star 25 let, išče boljšo službo. Izobražen, trezen, nekadiček, neomadeževan — vzgojen v katoliškem duhu. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zanesljiv« št. 14133. (a)

2000—3000 Din
posodim ali nudim kot kavčiči onemu, ki prekrbi ali nudi dobro, stalno službo 27 letnemu pridnemu, poštenemu fantu abstinentu in nekadičku. Dobrohotne ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Marljiv in zanesljiv« št. 14155. (a)

Šivilja
se priporoča za krpanje in likanje perila. H. Hrenova ulica 4, pri Celarč.

Krpanje
perila, popravila itd. najceneje. Kolodvorska ulica št. 5. (z)

Službodobne

Služkinja
pridno in pošteno — za kmečka dela — se sprejme v bližini Ljubljane. Naslov v upravi »Slovenca« št. 14164. (b)

Kuharica
dobro izurjena, ki zna opravljati tudi ostala dela, se išče k mali družini v Srem. Ponudbe pod »Perfektna kuharica« št. 14179 na upravo »Slovenca«. (b)

Kovaškega vajenca
in pomočnika, z vso oskrbo pri mojstru, sprejemem. Prevodnik Franc — podkovski in vojni kovač — Bistrica št. 10, Podbrezje, Gorenjsko. (b)

Hišnika
iščem; žena mora pospravljati stanovanje. — Kapiteljska ulica 7. (b)

Deklica
od 14 do 16 let, se išče k otrokom. Naslov pove uprava »Slovenca« št. 14242.

Šiviljo
starejšo, s svojim obrtnim listom, sprejemem v stalno službo takoj. — Ceni, ponudbe poslati na upravo »Slovenca« pod šifro »Lep zaslužek« št. 14189. (b)

Regentin Delo
vseh težkih delih se more najlažje dobiti z ustano vitvijo domače letarje, Mi lamo vsakomur tekoče delo, ker smo delalci za ple enine, dobavimo prejo in zplačamo zaslužek za ple enine. V slučaju, da čete delati in zaslužiti, se obrnite po gratis-prospekte na trdnico Domača Pletarska Industrija Josip Tomažič, Maribor, Krekova ul. 16/II.

Enosobno stanovanje
oddam. »Julijana«, Rožna dolina cesta 8-23. (p)

Enosobno stanovanje
kuhinja, parketi, elektri-ka, vodovod, poceni ta-koj oddam. Bučar, Zg. Šiška 241, pod hribom. č

Stanovanje
soba in kuhinja — se odda. Kosovo polje, Zg. Šiška 158. (č)

Enosobno stanovanje
parketirano, oddam čedni, mirni stranki 2 oseb na Kodlejevem za 200 D. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 14210. (č)

Sobo
z 2 posteljama oddam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 13989. (s)

Sobo
poceni oddam eni ali dvema gospodičnima. — Mestni trg 9 II (od 8 do 10 in od 1 do 6). (s)

Sobo
oddam s 15. decembrom gospodični za 200 Din. Jurčičev trg 2/I. (s)

Opremljeno sobo
oddam takoj boljšemu gospodu ali gospodični. Mivka 15. (s)

Sostanovalko
sprejem s hrano za 400 Din. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 14204. (s)

Na stanovanje
sprejem gospoda, takoj ali s 15. dec., v centru, za 140 Din. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 14176. (s)

Prijetno sobico
oddam s 15. decembrom ali pozneje v bližini Sv. Petra. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14232. (s)

Sobo
s posebnim vhom - oddam. Društvena št. 27. Novi Vodmat. (s)

Vnajem

ISCEJO:
Specerijsko trgovino prevzamem. Plačam takoj. Ponudbe prosim na upravo »Slovenca« pod »Okolica« št. 14248. (m)

ODDAJO:
Za pisarno oddam dve pritični sobi blizu sodnije. Izve se v upravi »Slovenca« pod št. 14167. (n)

Trgovina
dobro vpeljana, mlečni izdelki, delikatese itd., v centru, se ugodno odda. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 14198. (n)

Stanovanje
treh ali dveh sob s kopalnico oddam za 1. januar. Staretova 31. (č)

Trisobno stanovanje
oddam s 1. marcem. Naslov v upravi »Slovenca« št. 14097. (č)

Dvosobno stanovanje
s kopalnico, pritliklinami in vrtom — se odda za 1. januar. Pavel Markelj, Bičevje 5. (l)

Dvosobno stanovanje
se odda mirni stranki — državni uslužbenci imajo prednost. Zelena jama — Val. Vodnikovca 34. (č)

Dvosobno stanovanje
oddam s 1. januarjem. — Stožice št. 126. (č)

Stanovanje
obstoječe iz dveh sob, kuhinje in pritliklin, dvo-riščno, se odda takoj ali za poznejši termin. Po-jasnila daje odvetniška pisarna, Miklošičeva ce-sta 4/I. (č)

Dvosobno stanovanje
s kuhinjo se takoj odda. Cerkvena ulica 21. (č)

Dvosobno stanovanje
solčno, krassen razgled, se odda v Suvoborski ul. št. 15, Bežigrad. (č)

Enosobno stanovanje
oddam. »Julijana«, Rožna dolina cesta 8-23. (p)

Vsled pozne sezije
**pri nakupu
kožuhovine
25% popust**

Najugodnejša nabava krz-nih plaščev, jopic in oprem za zimske plašče pri

L. ROT
Ljubljana, Mesni trg št. 5

2 pisarniška prostora
oddaja Delavska zbornica v Ljubljani s 1. januarjem 1933 v svoji palači v Co-povi ulici. Reflektanti naj se javijo osebno — med uradnimi urami od 8 do 14 v zborničnem uradu.

Nov lokal
se odda v lepem kraju Gorenjske, četrte ure od postaje Lesce, na pro-metnem kraju, brez kon-kurenta, ob banovinski cesti. Poizve se: Hlebce št. 14, p. Lesce. (n)

V najem
se da v sredini mesta že vpeljana ključavničarska in avtomobilska delavni-ca s stroji in orodjem. Potreben majhen kapital. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 14208. (n)

Vila
se odda v najem skupno ali separatno. 2 x 3 sobno stanovanje s kopalni-co. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Elegantno« št. 14217. (n)

Objave

Prodajalke
katere so poslale svoje ponudbe na oglas, ki je bil objavljen 17. in 18. novembra pod »Postena« št. 13379, kavicja 10.000 Din — naj pošlje svoje naslove na ime Šober Franc, Pristava 17, pošta Križe. — Ponudbe so se namreč izgubile na pošti.

**Na večjo izbiro
damskih plaščev**

v cenah od 195 do 880 Din, otroške od 120 naprej, nudi
F. L. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra c. 29.
Na zalogi tudi fini plašči za močnejše dame!
Oglejte si brezobvezno!

RADIO REG. ZADRUGA V LJUBLJANI
Z. O. Z.
MIKLOŠIČEVA CESTA 7
TELEFON 3190

Valjšni mlin

s turbino, stalna voda, elektri-ka, krasno stanova-nje, 1½ orala zemlje, go-spodarska poslopja ugod-no naprodaj. — Ponudbe pod 520.000/14025 upravi »Slovenca«. (p)

Majhno posestvo
z novim poslopjem, blizu postaje Rače-Fram, pro-da Vindiš Vinko, Rače pri Mariboru. (p)

Mlin
na 4 kamne, v dobrem stanju, prodam (tudi na hranilno knjižico). Stude-nec 1 pri Domžalah. (p)

Hišo na Gorenjskem
pripravno za čevljarja ali upokojenca, prodam. Na-slov v upravi »Slovenca« pod št. 14027. (p)

Enodružinska hiša
naprodaj. Zgornja Šiška št. 74. (p)

Kmečko posestvo
v Mleščevem št. 11 pri pri Stični — se prodaja na prostovoljni dražbi dne 7. XII. 1933 ob 9 na licu mesta po dražbenih po-gojih, razvidnih pri dr. Tomišku Goimiru, od-vetniku v Višnji gori. (p)

Enonadstropna hiša
z dvema stanovanjema — naprodaj. Gince cesta XV št. 8. (p)

Več hiš
ob Dunajski cesti napro-daj. Zraven dobro vpe-ljana gostilna — se za-radi bolezni odda v na-jem, eventuelno tudi pro-da. Naslov: Kopališče Je-žica. (p)

Hiša
pripravna za upokojenca, blizu Ljubljane naprodaj. Plača se polovico v go-tovini, polovico s knjiži-co. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14160. (p)

Novo hišo
tristanovanjsko, ob Tyr-ševi cesti — prodam. Na-slov v upravi »Slovenca« št. 14156. (p)

Njiva
od 2000 do 2500 metrov velika, v okolici Ljubljane naprodaj za gotovino. Naslov v upravi »Slovenca« št. 14154. (p)

Hišo
eno- do dvostanovanjsko, v območju Ljubljane — kupim. Ponudbe s ceno v upravo »Slovenca« pod »Hiša« št. 14250. (p)

Hišo s pekarijo
prodam v Spodnjih Gor-jah pri Bledu. Poizve se Zirovnica št. 27. (p)

Praktična Miklavževa darila

za gospode, dame in otroke, v veliki izbiri, p. vsaki ceni dobite pri
F. I. GORIČAR
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29.
Oglejte si izložbe!

Dvostanovanj. hišica
naprodaj za 49.000 Din. Hipoteke 13.000 Din. — Vzamejo se tudi knjižice. Jurčkova pot 67. (p)

Hiša s travnikom
v Domžalah, se ugodno proda. — Vzame se tudi vložne knjižice katerega-koli varnega denarnega zavoda. Poizve se v upr. »Slov.« pod št. 14215. (p)

Enonadstropno vilo
novo, s tremi stanovanji, prodam v bližini bodoče nove šole. Ponudbe upra-vi »Slovenca« pod šifro »Vila 450.000/14168. (p)

Amerikancil
Staro, vpeljano trgovino z vrečami in juto — pro-dam. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dobro naložen kapital« 13994. p

Lepo novo hišo
na Viču, ob meji Ljubljane, tri sobe, kuhinja, pralnica, velik sadni in zelenjadni vrt, 10 minut od tramvaja — ugodno prodam. Prevzame se lahko tudi hipoteka. — Rekar, Sp. Šiška, Goriška št. 31. (p)

Posestvo
z gostilniško obrtjo in trgovino, ob cesti blizu Trebnjega — se prodaja. Pojasnila daje: Anton Novak, Blato 9, p. Trebnje. (p)

Posestvo
v dravski banovini, samo blizu mesta in železniške postaje, kupim. — Richt-mann, Ljubljana, Tavčar-jeva ul. 6. Prodajalci, pošljite opise. (p)

Trgovina
z mešanim blagom in tra-fiko sredi trga, v indu-strijskem kraju, se da v najem ali prodaja. Poja-snila daje: A. Sotošek, Podstreda. (p)

9 stanovanjsko hišo
in štiristanovanjsko, obe 5 min. od Glavnega trga, 1200 m² vrta — zelo po-ceni prodam. Dopsi na: Hojnik F., Gajeva ul. 41, (p)

Hišo
eno- do dvostanovanjsko, v območju Ljubljane — kupim. Ponudbe s ceno v upravo »Slovenca« pod »Hiša« št. 14250. (p)

Hišo s pekarijo
prodam v Spodnjih Gor-jah pri Bledu. Poizve se Zirovnica št. 27. (p)

Razno

Vsakovrstne znamke
menja Karl Aubl, Sv. Le-nart v Slov. goricah. (r)

**Najboljša
nogavica!**

Pohišstvo

Pohišstvo
v veliki izbiri lahko ku-pite s hranilno knjižico pri Erman & Arhar, to-varna pohišstva, St. Vid, zadnja tramv. post. (š)

Nudimo vam v nakup
zajamčeno solidno izde-lane spalnice, jedilnice, kuhinje itd. Najmodernej-še, od fine do preproste izdelave, po zelo ugodnih cenah in z ugodnimi pla-čilnimi pogoji. Egldij in Karel Erjavec, založga po-hišstva, Brod (poleg ta-censkega mostu), St. Vid nad Ljubljano. (š)

Spalnice
od 2000 Din, kuhinjske opreme od 900 Din dalje nudi mizarstvo Josip Goljar, Gosposvetska 13

Mizarske stroje
z ali brez vdelanih mo-torjev in elektroizgona-ja, za 7½ ka, kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14194. (š)

Pohišstvo
iz trdega vezanega, meh-kega lesa, v najnovejši obliki, kakor tudi tapet-niške izdelke dobite naj-ceneje v Zalozi pohišstva, Vegova ulica 6. (š)

Spalnice
moderne, orehove kor-znine, iz trdega in meh-kega lesa, kuhinje in drugo pohišstvo — dobite najceneje pri Andlovic, Komenskega ulica 34. (p)

Naprodaj več postelj
po 180 Din, velika kre-denca šperana 850 Din, mala 400 Din, omare za obleko 380 Din in drugo pohišstvo. Delam po naj-nizjih cenah. Mizarstvo Alojzij Orehek, Pleteršni-kova 14 (nasproti Sv. Kri-štofa). (p)

Glasba

Klavirje
pianine prvovrstnih in-ozemskih znamk nudi naj-ceneje, tudi na obroke. Uglasuje in popravlja: M u z i k a, Ljubljana, Sv. Petra cesta 40. (g)

DIREKTNOSTVORNIC
Izredno poceni npr. odn. Ivor. skladišča: Violine... od Din 69- Mandoline... » 95- Gitare... » 138- Ročne harmonike » 69- Hromatične harmonike Havajske gitare i. t. d. Zahvalite brezplačno

CENIK:
MEINEL & HEROLD
MARIBOR št. 102.

Klavir
kratek, črn, kakor nov, strune navskriž, pancer plošča, krassen glas — znamka »Luner« Dunaj. prodam. Zwitter, Mari-bor, Taborska 7. (g)

Kupimo

Staro mlatilnico
kupim. Naslov v upravi »Slovenca« št. 14169. (k)

Zlato in srebro
kupujem — Ure, zlatnino popravljam. IGNAC JAN, urar, Maribor, Glavni trg.

Srebrne krone
staro zlato in srebro ku-puje RAFINERIJA DRA-GIH KOVIN — Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina

Zlato, srebro, platin
kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska Afinerija zlata, Orožnova ul. 8

Vsakovrstno zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, juvelir Ljubljana Wolfova ulica št. 3

RADIO NARODU!

Odložili smo se, da radio 100% populariziramo in radi tega vam stavimo naš aparat tipa 938, kateri sprejema tudi ameriške postaje na razpolago, in sicer na

18 mesečnih obrokov po Din 210—
osiroma Din 220— za isti aparat z vdelanim supresorom. — Razun vseh evropskih postaj sprejemate tudi ameriške postaje.

Največja radio industrija sveta **PHILIPS RADIO**
Zastopstvo:

H. SUTTNER,
Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 6

Zahtevajte brezplačni cenik!

Zahtevajte brezplačni cenik!

Za Miklavža

cenjenim trgovcem (sejmarjem) ter občinstvu sporočam, da tudi letos dobijo šedno okrašene miklavže, parkelne in namizno medeno pecivo k čaju, vinske prigrizke itd. pri Blažu Grah, medicinarju, Ljubljana, Kolodvorska ulica 11, na dvorišču.

Pisalni stroj
prenosljiv, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Portable« št. 14246. (I)

PERJE

sivo, čehano kg Din 25—
Pol puh bel kg Din 95—
Puh sivi II. kg Din 100—
Puh sivi I. kg Din 125—
Puh bel, najfiniši kg Din 220—
Vse kemično očisteno

Eksportna hiša
„Luna“, Maribor

Stojala za dežnike
38 Din, sedežne in otroške kopalne banje 185 Din in 220 Din. Prodaja in kleparska delavnica Anton Fuchs, Gosposvetska cesta 16, pri »Levu«. (I)

Dva šivalna stroja
Singer, ženski, malo rabljen, z okroglim čolničkom in krojaški - poceni prodam. Gradaška 8. (I)

Črna zimska suknja
dobro ohranjena, in smoking, napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14244. (I)

Nogavice, rokavice
robce, perilo, torpice, kravate
nizke cene, samo pri **PETELINC-u**
Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

Pernice

izgotovljene 180 x 115 iz finega puhastega perja za 230 in 280 Din. prama puh 450 in 610 Din, svilene puhaste odeje 780 in 950 Din. Na zalogi vse vrste klotastih odej. Pošilja po povzetju Rudolfa Sever, Marijin trg 2, Ljubljana.

Stroji in železo
vsake vrste, v največji izbiri, rabljeno in novo, na skladišču Kras, Zagreb, Saimiška 48a, telefon 66-49. (I)

Sveže najfinišne norveško ribje olje
iz lekarne
dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoča bladem in slabotnim osebam.

Za živinorejce
neobhodno potrebno Težakovo olje za živino — se dobi samo pri trvdri M. Težak, Zagreb, Gunduličeva 13. — V ročkah od 5 kg za 100 Din, po ročki s plačano poštnino.

Nogavice, rokavice
in plenitve vam tudi v veliki izbiri najugodnejše in pocenije trvdri Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg (I)

Gostilničarji pozor!
Dobra stara vina, tudi cviček, slivovko in drozhenko, dobite pri I. Vehovar, Koprivnica pri Rajhenburgu. (I)

Žage

gaterice, Remscheid — izberete najceneje pri **»JEKLO«, Ljubljana.**

Cenjene dame!
Prodajamo lepe in fine damske klobuke po lastnih cenah. Poslužite se prilike, dokler traja še zaloga. Fr. Bernik, d. z. o. z., Dunajska cesta 12, Matjanovo dvorišče. — Istotam se sprejemajo popravila. (I)

Perje!
gosje, čehano, kg 36 Din; purje, čehano, kg 26 Din. II. vrste 16 Din; beli puh kg 160 Din. Razposiljam po poštne povzetju najmanj 5 kg. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. (I)

Jabolka

zimska, okusna, po 5 Din kg franko vsaka postaja, povzetno razposilja: Postržin, Maribor, Gozdna ulica 56. (I)

Specialne izbire
modnih hlač in pumparic dobite najceneje pri Preskerju, Sv. Petra c.

PERJE

poceni dobavlja E. Vajda, Čakovec. Vzorice pošlje brezplačno.

Miklavževa darila

za velike in male kupite prav dobro pri

JOS. JAGODIČ

Gubčeva ul. 2
Celje, Glavni trg

Krojaški stroji

z vel. mizami, znamke Singer in Pfaff, v dobrem stanju, nadalje likalnik s podstavkom, blazina in drugo krojaško orodje ceno napredaj. Naslov v upravi pod št. 14057. (I)

Ovalno mizico
novo, v orehovi korenini, prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 13996. (I)

Dražba preprog
raznih velikosti — po ugodni ceni, se vrši dne 4. decembra ob 15. uri v zastavljalnici. (I)

Zimska jabolka

raznih vrst ter prvovrstna jabolka mošankke prodaja

Gospodarska zveza v Ljubljani

Smuči in sanke

priznana najboljši izdelek kupite najugodnejše pri izdelovalcu M. Fajfar, Ljubljana, Trnovska ulica št. 25. Telefon 34-10. (I)

Darila za Miklavža!

Zlatino, srebrnino, ure, očala itd. dobite najceneje pri

akob Mulavec,
urar,
Maribor,
Kralja Petra trg št. 1

Automatsko tehtnico
pol leta rabljeno, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« št. 14193. (I)

Različno pohištvo
in stare slike ugodno prodam. Strelška 10/L. (I)

Konja
pet let starega, prodam. Franc Okorn, Rašica 17, p. St. Vid n. Ljubljano. (I)

Sobno železno peč
še skoraj novo — poceni prodam. — St. Jakob ob Savi št. 2. (I)

Ilirskega ovčarja
z rodovnikom, jedilnico poceni prodam. Kapitelj-ska ulica 7. (I)

To ni vseeno

PREZ NASEG CEVLJA

ZNOTRAJ KOVANO. OD ZUNAJ — SIVANO.

Če šivamo ZATO SO: LAŽJI BOLJ-ELASTIČNI IN TRAJNI

175

ORIGINALNI SIVANI NA OKVIR

Altler

CEVLJI

Zidano peč

dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Peč« 14165. (I)

Star koleselj

ali kočijo kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Star koleselj« št. 14191. (I)

Kravo,
lepo, mlado, dobro mlekarico, kupim. A. Klemen, Savlje 2, p. Ježica. (I)

Prašiča

dobro rejenega, letošnjega, kupim. Ponudbe s ceno na: Ziga Wohlfart — Sava 7, Ljubljana. (I)

Kupim konja

eventuelno tudi dva — lepega, brez vsakih napak, 4 do 6 let starega, dobrega tekača, uporabljivega za vožnje v kotiji. Ponudbe s navedbo cene, pasme, starosti in višine je poslati na upravo »Slovenca« pod šifro »Konji 1933« št. 14148. k

Kupim parni kotel

2—10 m³ kurilne ploskve. Popis in ceno na naslov: Andrej Čufer, Jesenice. k

Kupim obločnico

ali Biregs-svetilko ali kaj sličnega, uporabno za fotografirne svrhe. Cenjene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Svetilka« št. 14172. (I)

Ženski šivalni stroj
rabljen, kupim. Navedite znamko in ceno. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Stroj« št. 14214. (I)

Auto-motor

Enocilindrski motor
na bencin, 6 HP, prodam. Oziroma ga zamenjam ali kupim dobro ohranjen električen motor istoimnega toka 220 Voltov za 5 HP. Cena po dogovoru. Šlibar Joško, pos., Kovor, p. Križe. (I)

Vsi, ki hočete sebi in svojim domačim pravočasno oskrbeti dostojen pogreb in svojo prvo silo kaj zastopiti, zavarujte se in svoje pri »KARITAS«.

- 1.) Pristopi lahko vsaka zdrava oseba v starosti 7-80 let.
- 2.) Pristopnina samo Din 10.—
- 3.) Mesečni prispevek Din 5.—
- 4.) Pri večkratnem mesečnem prispevku večkratna posmrtnina.
- 5.) Če se zavarovana oseba smrtno ponesreči, izplača »KARITAS« takoj dvojno zavarovano vsoto.
- 6.) Če so zavarovani starši, so otroci od 2.—16. leta brezplačno zavarovani.
- 7.) Zavarovanje »KARITAS« je popolnoma varno, ker je zgrajeno na solidni podlagi.
- 8.) Jamstva Din 45.000.000.—

Pojasnita daje: »KARITAS«, Ljubljana palača Vzemne zavarovalnice, Karitativna zveza Ljubljana, Poljanska c. 28 (Marjanšiče). Vsi župni uradi in krajevni zastopniki.

»Harley Davidson«

s prikolico 1200 cm³, zelo dobro ohranjen, napredaj. Jugoradiator, Kolodvorska ulica 18. (I)

Ford

za 3 in pol tone, v zelo dobrem stanju — prodaja radi nabave večjega voza »MERKUR«, Maribor, Meljska 12. (I)

Prodamo

Kislo zeljo, repo
prvovrstne in cele glave za sarmo, v sodčkih dobavlja po brezkonkurenčni ceni Gustav Erklavec, Ljubljana, Kodeljevo 10, telefon 25-91. (I)

Ivan Kravos
MARIBOR

Aleksandrova c. 13
Telefon št. 22-07.

Perje

puh, 15 vrst — od 8 Din naprej — ter

volno in žimo

za modroce prodaja najceneje SEGA, Wolfova 12 (dvorišče).

VATO

v tablah in za odeje — preden naročite za Vašo potrebo — zahteva to moje vzorce in cenik.

Arbeiter-Maribor

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA, ODDELEK
„KARITAS“
POSMRTNINSKO ZAVAROVANJE

Vrvarske izdelke

najceneje kupite in sicer: strange, uzde, cunģelce, vrvi, vrvi za perilo, motvoz, konjske plahte, posteljne mreže, podnožnice, krtače itd. pri trvdri Andlovic, Mestni trg 9 (poleg Skaberneteta). (I)

Za praznike

si preskrbite najcenejše in najboljše suknjo, perilo, robce in drugo manufakturno blago n odeje pri **M. Gajšek**
Maribor, Glavni trg-most.

Orehova jederca

umetno presušena, popolnoma brez vlage, brez nadaljnega sposobna za mletje ter

modri mak
za potice — nudi najceneje **SEVER & KOMP.,**
Ljubljana.

Premog, drva, koks
prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. Telefon 33-13.

Kislo zelje, repo, sarmo
prvovrstno, v sodih, po najnižji ceni dobavlja: Homan, Sv. Petra c. 83.

VINA

za vse prilike naročite pri **Centralni vinarni v Ljubljani.**

Cvetlični med
prvovrstni, po 16 Din kg prodajam. Novo mesto, Dr. Režkova cesta 34. (I)

Za Miklavža

prodam različne bonbone izpod dnevne cene. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14213. (I)

Na javni dražbi ugodno napredaj:

Pisalni stroji, dne 6. decembra 1933 ob 16, Ljubljana, Tyrševa 20.

Tovorni in osebni auto, pisalni stroji, železna blagajna, dne 9. decembra 1933 ob 10, Maribor, Slovenska 2.

Par volov, 500 kg lopat, dne 4. decembra 1933 ob 12, Vitanje 26 pri Kojnicah.

2500 komadov opeke, dne 9. decembra 1933 ob 10 v Gradcu 58 pri Litiji.

Stroj za zavijanje pločevine, dne 9. decembra 1933 ob 9, Litija 23.

Za slabo vreme

so znani

čevlji

(lahki gojzerji)

„KROIS-a“

MARIBOR
KOROŠKA CESTA 18

OBTE

Trajna ondulacija
z vodno ali brez 80 Din Salon Paidasch, Brežice

Nakup in prodaja vrec
Ljubljana, Dunajska 36, Alojzij Grebenc. (I)

Peči

na žagovino, najboljšega sistema ter zelo trpežne, izdeluje ter razposilja tudi na poskušajo — R. Jakelj, Bled. (I)

Usnjene suknjice
plašče, telovnike itd., izdeluje najbolje Ivan Cernanc, Črnuče št. 71 pri Ljubljani. (I)

Vence

šopke, nagelčke — lahko naročite tudi potom telefonske številke št. 27-66. Vrtnarstvo I. JEMEC, Maribor, Prešernova 16.

Gojzerji in smučarji

ročni izdelek Postolarske zadruge Ziri — se dobe samo pri trvdri Trebar, Sv. Petra cesta 6. Istotam se sprejema v popravilo snežne čevlje in galoše. (I)

Steznike

in trebušne pasove izdelujemo po meri. Izvešujemo vsa popravila. Na željo pridem na dom. — Terezija Kranjc, Vodmat, Ljubljana, Društvena ul. št. 23. (I)

Sirile »Slovenca«

Mestna podjetja - Maribor

razpisujejo mesta:

a) upravnika; b) gospodarsko-upravnega uradnika (tajnika); c) strojnega inženjerja.

Splošni pogoji: Jugoslovansko državljanstvo, pogodbeni namestitev, prejemki po dogovoru. Posebni pogoji: a) za upravnika: starost 35 do 45 let, primerna gospodarska in po možnosti tudi tehnična izobrazba, večletna praksa na vo dilnem mestu večjega industrijskega podjetja, organizatorična sposobnost, reprezentativnost;

b) za gospodarsko-upravnega uradnika: staro st 30 do 40 let, ekonomsko-komercialna fakultetna izobrazba, temeljito poznavanje trgovske in socialne zakonodaje, davčnih zadev, bančnih poslov, zavarovalništva, financiranja, računovodstva sploh, industrijskega še posebej, samostojnega bilanciranja, industrijskega budžetiranja, zasebno-gospodarske statistike, obvičanje stila in organiziranja, obvladovanje vseh pisarniških poslov in pisarniške tehnike ter primerna večletna praksa;

c) za strojnega inženjerja: diploma strojnega oddelka tehnike, primerna večletna praksa ter dovoljno poznavanje toplotne tehnike.

Rok za vlaganje ponudb do vključno 20. decembra 1933. Vsaka ponudba mora imeti priložen podoben curriculum vitae in fotografijo kandidata ter mora vsebovati točno označene zahtevke.

Reflektira se samo na v resnici prvovrstne moči in se stavljenim zahtevam neodgovarajoče ponudbe ne bodo jemale v poštev.

Informacije: MESTNA PODJETJA, Maribor, Orožnova 2 — Telefon int. št. 25-16.

NOVA
DOZA IZ BAKELITA(PATENTIRANA)
ČISTA — EKONOMIČNA
ELEGANTNA — PRAKTIČNA
TRAJNA

POMLAJUJE

SVOJE MILO ZA ZOBE
IN USTVARJA IZ NJEGAIDEALEN
PROIZVOD

Modroce

postelne mreže, telesne
zložljive postelje otoma
ne divane in tapetniški
izdelki nudi osiencem
RUDOLF RADOVAN
tapetnik Mestni trg 13
Ugodni nakup morske
trave žime cvilha za
modroce in blaga za
prevleke pohištva.

Turdka A. Volk

Izobiljana, Kostjeva cesta 24
nudi najcenejši raz
pšenice, moke in druge
mlinske izdelke

Zahtevajte cenik!

Usnjate suknjiče
od Din 420.— do 580.—dobite pri
Fr. Zalokar - Mengeš 41.

POZOR! -- REDKA PRILIKA!

Predno si nabavite manufakturo in galanterijo za Miklavža in Božič, oglejte si
naše že znano ugodne cene!

Tenisflanela od	Din 6.50 naprej	Volneni popelini, enobarvni — 100 cm	Din 30.—
Enobarvna flanela za damsko perilo od	Din 10.— naprej	Polvolneno blago z modernim karo	Din 19.—
Ia češ. flanela za dam. perilo od Velour barhend za domače obleke od	Din 12.— naprej	Ia blago za damske plašče, an- gleški vzorci od	Din 60.— naprej
Rožasti barhend za jutranje obleke od	Din 12.— naprej	Baržuni, enobarvni — znamke Lindener	Din 62.—
Beli šifon	Din 16.— naprej	Rožasti baržuni, 70 cm	Din 21.—
Sifon boljše kvalitete	Din 8.—	Damske triko hlače od	Din 21.— naprej
Najfinejši šifon	Din 10.—	Crep de Chine, boljše kvalitete Blago za moške obleke od	Din 38.—
Platno za rjuhe, 150 cm	Din 16.—	Angleski štofi za moške obleke Ostanki za moške suknje, od 2.50 m do 2.70 m, cel ostanek	Din 60.— naprej Din 240.—
Platno za rjuhe, boljše kvalitete Ia domače platno, 150 cm	Din 19.—	Moške suknje že od	Din 220.—
Molinos, 70 cm	Din 21.—	Moške suknje že od	Din 22.— naprej
Damski in moški puloverji od	Din 5.—	Kravate že od	Din 5.— naprej
Damske nogavice že od	Din 40.— naprej	Moške čepice že od	Din 13.— naprej
Moške nogavice že od	Din 7.— naprej		
	Din 2.75 naprej		

Manufakturna trgovina

MARA RAMOVŠ, LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA ŠT. 26

(nasproti hotela »Tratnik«).

Priložnostni nakup

Lepi dubi štol od 58.— Din napre
kakor tudi volnene kostume, jo-
pice, platno, svilo i. t. d. poceni v

TRPINOVEM BAZARJU

MARIBOR, Vetrinjska ulica 15

ZA MIKLAVŽA

zelo prikladna darila nudi tvrdka

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANAPOZOR
SMUKNajvečja izbira vseh vrst puloverjev,
nozavic, rokavic i. t. d. ter največja
izbira vseh vrst smuč in ves ostali
smučarski pribor najcenejše samo v
modni in sportni trgovini

M. TOMAZIC

MARIBOR, ULICA 10. OKTOBRA ŠT. 4

Ogledite nas in ogledajte si brezobvezno naše blago

Smučanje je lep
šport, toda . . .Oster zrak in hladen veter izčrpajo
kožo lica in rok. Utrujenost telesa je
prebrska na kožo, ki je najbolj izpo-
stavljen. Ona se nagiba in zgrbanči.
Za okrepitev telesa vzamete s seboj
proviat. Toda treba je misliti tudi
na kožo. Tudi ona potrebuje hrano!
»URAN« krema za lica in roke ob-
varuje kožo škodljivih vplivov mra-
za, vetra in vlage. Koža postane
mekša, mladostno sveža in odporna.
»URAN« krema — mastna ali pol-
mastna — naj bo del Vaše smučarske
opreme. Kierkoli jo boste zahtevali,
povsod jo dobite.Velika škatlica Din 12.—,
mala škatlica Din 5.—

Parfumerija »URAN« Ljubljana

Z balzamovim delovanjem kisikove kopeli se Vam bosta povrnila v 4 dneh zdravje in lep videz nog

Bolečine mišic in slabosti v členkih prenehajo.
Otečeni členki kakor tudi težka in nesigurna
hoja popolnoma sapa izraz obraza in lepe postave.
Slabo negovane noge odvračajo moške — in to s
popolno pravico — ker smatrajo, da se žena ki
zanemari svoje noge zapušča tudi drugače v vsa-
kem pogledu. Vsaka žena lahko dobi znova lepe
členke in noge, ter lahko obuje za število manjši
čevlji, v katerem bo ravnotako udobno hodila. Za-
dostna, da vrže v vročo vodo nekaj dekagramovsoli sv. Roka in drži noge 1/4 ure v tej s kisikom
nasičeni mlečni kopeli.Voda, ki je nasičena s kisikom, prodre v vse
znojnice, omehča trdo kožo in kura očesa v toliki
meri, da se dajo s prsti od-traniti. Sol sv. Roka
izvanredno krepi funkcije nog in celotnega organizma.
Utrujenost, bolečine v nogah, žarenje in otekline
takoj izginejo. Po kopeli v soli sv. Roka boste kakor
prerodeni. Izdaten zavitek soli sv. Roka za noge se
dobi za ceno Din 16.—Za Miklavža
darujte čevlje!

Deci za sneg in blato.

25.—

Tople copate ženske Din. 29.—, moške 39.—

45.—

59.—

Za dečke, ki nikdar ne mirujejo evo, dobrih
visokih čevljev iz močnega mastnega usnja
in trpežnim gumijastim podplatom. —
Vel. 35-38 Din. 59.—Vel. 23-26 Vrsta 9892-82
Za živahne dečke in deklice v dežju, snegu
in blatu. Ni jih treba čistiti, operejo se z
navadno vodo. 27-34 Din. 79.—. Ženske 99.—

Ženam za vsako priliko.

49.—

Vrsta 9815-03

Okusen salonski čevljiček iz finega baržuna
ali satena. Ne sme manjkati v garderobi no-
bene praktične dame.

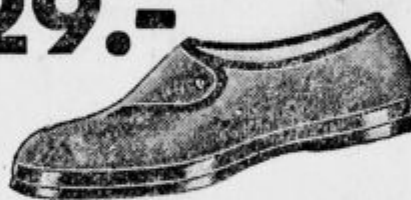
69.—

V teh snežkah brez skrbi greste v najslabšem
vremenu. Usnjeni čevlji in noge Vam ostane
jo popolnoma suhi. V njih nosite naše čevlje
iz satena za Din. 49.—

59.—

Črni ali rjavi baržunasti kombinirani z usn-
jem. Elegantni in udobni, za vsako nogo in
vsak žep. Lahko jih obujete v snežke.

29.—

Najpripravnejše za delo doma in po dvorišču
so naše »ZEPE«. Ker imajo gumijasti pod-
plat, so nepremočljive. Otroške 25, moške 35.—

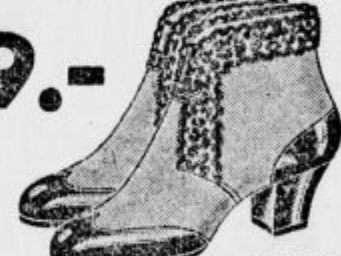
129.—

Vrsta 9895-08

Eleganten čevljiček iz laka z okusnim okra-
som, primeren za vsako priliko.

99.—

Vrsta 2055

Udobni toda elegantni čevlji iz toplega vol-
nenega sukna z okrašenim robom iz krim-
ja. Za občutljive noge v zimski dobi nenado-
mestljivi.

Možem za delo in družbo.

39.—

Zdravje in drago usnjeno obutev Vam naj-
bolje obvarujejo naše galoše. Imeli boste
vedno suhe noge in čisto stanovanje. Jamči-
mo za dobro kvaliteto.

129.—

Eleganten čevlji šivan na ram. Izdelan iz
najboljšega boksa z usnjenim podplatom in
peto.

149.—

Čevlji elegantnega gospoda za družbo in
ples iz laka, kombinirani s semišom.

149.—

Elegantni čevlji iz telečjega boksa, zgornji
del kombiniran s toplim suknom. Radi svoje
olimenosti imenovani »DIPLOMATSKI«.

Rata